

T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI ANABİLİM DALI
MÜZİK BİLİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE’DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960’LI VE 1970’Lİ YILLARDA SAMSUN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
OĞULCAN PEHLİVAN

TEZ DANIŞMANI
PROF. MELİK ERTUĞRUL BAYRAKTARKATAL

TEZ EŞ DANIŞMANI
PROF. DR. TÜLAY UĞUZMAN

ANKARA – 2019

T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI ANABİLİM DALI
MÜZİK BİLİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE’DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960’LI VE 1970’Lİ YILLARDA SAMSUN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
OĞULCAN PEHLİVAN

TEZ DANIŞMANI
PROF. MELİK ERTUĞRUL BAYRAKTARKATAL

TEZ EŞ DANIŞMANI
PROF. DR. TÜLAY UĞUZMAN

ANKARA – 2019

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı Müzik Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı çerçevesinde Oğulcan Pehlivan tarafından hazırlanan bu çalışma, aşağıdaki jüri tarafından Yüksek Lisans olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 27 / 12 / 2019

Tez Adı: “Türkiye’de Popüler Müzik Kültürünün Yaygınlaştığı 1960’lı ve 1970’li yıllarda Samsun”

Tez Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı - Soyadı, Kurumu)

Prof. M. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL (Tez Danışmanı) – Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Emin GÖKTEPE – Başkent Üniversitesi

Doç. Dr. Cenk GÜRAY – Hacettepe Üniversitesi

İmza

ONAY

Prof. Dr. İpek KALEMCİ TÜZÜN

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Tarih: ... / ... /

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
...SOSYAL...BİLİMLER..... ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS / DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

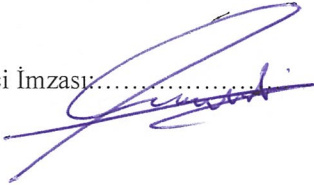
Tarih: 09/12/ 2019..

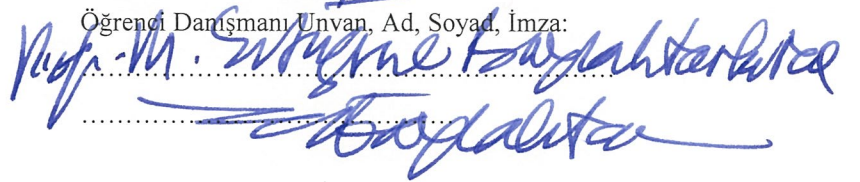
Öğrencinin Adı, Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN.....
Öğrencinin Numarası: 21710392.....
Anabilim Dalı: Müzik ve Sahne Sanatları.....
Programı: Müzik Bilimi Tezli Yüksek Lisans.....
Danışmanın Unvanı/Adı, Soyadı: Prof. M. Erhan BAYRAKTARKATAL, Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN
Tez Başlığı: Türkiye'de Popüler Müzik Kültürünün Yaygınlaştığı 1960'lı ve 1970'li Yıllarda Samsun

Yukarıda başlığı belirtilen Yüksek Lisans/Doktora tez çalışmamın; Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç Bölümünden oluşan, toplam 200. sayfalık kısmına ilişkin, 09/12/ 2019. tarihinde şahsim/tez danışmanım tarafından ...tümenin..... adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 2'dır. Uygulanan filtrelemeler:

- ~~1. Kaynakça hariç~~
- ~~2. Alıntılar hariç~~
- ~~3. Beş (5) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç~~

"Başkent Üniversitesi Enstitüleri Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Usul ve Esaslarını" inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Öğrenci İmzası:

ONAY
Tarih: 09/12/ 2019
Öğrenci Danışmanı Unvan, Ad, Soyad, İmza:

TEŞEKKÜR

Samsun ilinin 1960'lı ve 1970'li yıllardaki popüler müzik kültürünü ve toplumsal yaşamını içeren bu çalışma, birbirinden değerli isimlerin katkılarıyla oluşmuştur. En başta, lisans yıllarımdan bu yana, bana verdiği destek ve katkılarından dolayı, çok değerli hocam, yüksek lisans tez danışmanım, Prof. Melik Ertuğrul BAYRAKTARKATAL'a; eş danışmanlığımı üstlenen Başkent Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN'a, bu süreçte çeşitli öneri ve yönlendirmeleriyle çalışmamın en doğru şekilde ilerlemesini sağladıkları için, en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezin oluşum sürecinde, kaynak kişilerle beni temasa geçiren ve 1960'lı, 1970'li yıllara ait fotoğraflara ulaşmamı sağlayan, Prof. M. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL ve Op. Dr. Murat MALLI'ya; değerli bilgi ve birikimlerini benimle paylaşan, tezin kaynak kişileri olan; Yetginer ÜNAL, Bülent TUHTA, Ramis MAYYAK, Güven ÖZDEMİR, Mehmet ÖZYAVUZ, Yılmaz ÖZYAVUZ, Selçuk ÖZGÜRDAL, Ercüment VURAL, M. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL, Servet NURAN, Kaan Uğur YÜCEKENT, Mazhar BAŞOĞLU, Mehmet Nuri SEÇKİN, Şevki USTAOĞLU, Okan KIRLIKOVA, Faruk KUZHEY, Cemil TAKIŞ ve Osman Avni ERBİL'e, tez çalışmama yapmış oldukları katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak tezdeki imla ve yazım düzeltmelerini yapan Berna KÜÇÜKOĞLU ve kardeşim Fuat Arınç PEHLİVAN'a sonsuz teşekkürler.

ÖZET

Popüler müzikler, teknolojinin ve müzik endüstrisinin gelişimi ile birlikte, dünyada her geçen gün hızlı biçimde yaygınlaşmaktadır. İletişim ağları aracılığıyla farklı kitlelere ulaşan popüler müzikler; müzisyenlerin ve toplumların değişik kültürlerin müzikleriyle karşılaşmasını ve aynı zamanda müzik endüstrisinin yönlendirmiş olduğu yeni üretilen popüler müziklerle etkileşime girmesini sağlamaktadır. Toplumların hayatlarına giren yeni müzik türleri, o güne dek var olan müzik kültürlerini geri plana iterek modern bir müzik algısını insanların hayatlarına inşa etmektedir. Samsun ili örneğinde ise 1960'lı ve 1970'li yıllarda popüler müzikler; şehirde düzenlenen konserler, radyo programlarında yapılan popüler müzik yayınları, yazılı ve basılı medya aracılığıyla yaygınlaşmaya başlamış, müzisyenlerin ve dinleyicilerin popüler müziklere olan ilgilerini arttırmıştır. Plak, kaset ve film endüstrisinin gelişimi ile birlikte Samsun'da daha da yaygınlaşan popüler müzikler, insanların müzik tarzlarına ve sosyal yaşantılarına etki etmiştir. Yeni ve farklı olan bu müziğe ilgilerin daha da artması, müzisyenleri ve insanları çeşitli popüler müzik enstrümanlarına yönelmiş, bu yönelimin beraberinde ise şehirde farklı tarzlarda popüler müzik grupları kurulmuştur. Çalışmada; Samsunlu müzisyenlerin popüler müzik çalgılarına ve topluluklarına yönelimlerinin nasıl olduğu, dünyadaki tanınmış popüler müzik gruplarının o dönemde kullandıkları çeşitli moda akımlarının Samsunlu müzisyenlerin ve dinleyicilerin giyim, kuşam, müzik icra biçimlerini ne şekilde değiştirdiği ve popüler müzik kültürünün var olan müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya ne gibi etkileri olduğu araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Popüler Kültür, Popüler Müzik, Samsun, Modernleşme.

ABSTRACT

The popular music's scope is expanding on daily basis as it reaches out to new audiences with the help of development in the music industry and technology. Through various social network channels, different cultures and regions around the world are in a constant exchange of music culture, as they learn more about popular music of different cultures/regions as well as getting influenced by the new generation of popular music created by the today's music industry. In that regards, this exchange withdraws the traditional music culture from its position and leads the new and favored popular music to influence and create a new sense of modern music. Between the years of 1960's and 1970's in Samsun, musicians and composers were directly influenced by this new wave of popular music with the help of concerts, radio, popular music programs, books and various publishing done in the region. Furthermore, with the improvement and popularity of vinyl records, music tapes and the new genre of movie industry, the popular music was able to influence individual's music styles and their social lifestyles. As the new popular music culture reached out to the masses, this motivated people into learning new instruments which were associated with that popular music culture, as a result, led to formation of new local music bands. The aim of this thesis is to find reasons on why and how musicians of Samsun were influenced and motivated by the new genre of popular music by researching shifts on the types of instruments been used and changes in the methods of conducting music. Last, the thesis focuses on societal changes through assessing the social life in general and the newly formed audiences of the popular music culture.

Key Terms: Popular Culture, Popular Music, Samsun, Modernization.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	viii
I. BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	3
1.2. Alt Problemler.....	3
1.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi	4
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	4
1.7. Araştırmanın Yöntemi, Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	5
II. BÖLÜM: KAVRAM OLARAK MODERNLEŞME VE POPÜLER KÜLTÜR.....	6
2.1. Modern Kavramı.....	6
2.2. Popüler Kültür Kavramı.....	7
III. BÖLÜM: POPÜLER MÜZİK VE TÜRLERİ.....	8
3.1. Popüler Müzik.....	8
3.2. Popüler Müzik Türleri.....	9
3.2.1. Caz Müziği	9
3.2.2. Rock Müziği.....	9
IV. BÖLÜM: 1960’LI YILLAR ÖNCESİNDE SAMSUN’DA MÜZİK VE SOSYAL YAŞAM.....	11
4.1. Samsun’daki Müzik Kuruluşları	11
4.1.1. Samsun Mandolinida Grubu.....	11

4.1.2. Samsun Rum Musiki Grubu.....	11
4.1.3. Samsun Musiki Yuvası.....	12
4.1.4. Samsun Halkevi Orkestrası ve Samsun Halkevi Ar Şubesi Müzik Kolu.....	13
4.1.5. Samsun Müzik Kulübü.....	17
4.1.6. Samsun Musiki Cemiyeti	18
4.1.7. Latin Caz Topluluğu.....	19
4.1.8. Recep ÖĞÜT ve Arkadaşları	20
4.2. 1960'lı Yıllar Öncesi Samsun'da Sosyal Yaşam	20
4.2.1. Samsun Şehir Kulübü.....	20
4.2.2. Samsun Demirspor Lokali.....	21
V. BÖLÜM: 1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA TÜRKİYE'DE YAYGINLAŞMAYA BAŞLAYAN POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN SAMSUN İLİ MERKEZİNDEKİ GELİŞİM SÜRECİ VE ŞEHİRDEKİ MÜZİK ORTAMI	
23	
5.1. Samsunlu Müzisyenlerin Popüler Müzik Çalgılarına Yönelimleri ve Bu Müziği Öğrenim Süreçleri.....	23
5.2. Müzik Endüstrinin ve Kitle İletişim Araçlarının Samsun'daki Müzisyenlere ve Toplumsal Yaşantıya Etkileri	25
5.2.1. 1960'lı ve 1970'li Yıllarda Samsun'da Dinlenilebilen Radyo Yayınları.....	25
5.2.2. Popüler Müziklerin Yaygınlaşmasında Plak, Kaset ve Film Endüstrisinin Rolü	27
5.3. 1960'lı ve 1970'li Yıllarda, Samsun'daki Müzik Ortamı.....	28
5.3.1. Samsun'da Kurulan Popüler Müzik Topluluklarından Bazıları.....	28
5.3.1.1. Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrası	28
5.3.1.2. Uslu Çocuklar	29
5.3.1.3. Mavi Kuşlar	29
5.3.1.4. Grup 356	30
5.3.1.5. Grup Amisous.....	30
5.3.1.6. Grup Kent	31

5.3.1.7. Yankılar	31
5.3.1.8. Gostiller	32
5.3.1.9. Meteorlar	32
5.3.1.10. Grup Gözyaşları.....	33
5.3.1.11. Ritm 5	33
5.3.1.12. Ritm 71	34
5.3.1.13. Orkestra 6	34
5.3.1.14. Birleşim	35
5.3.2. Samsun'daki Müzikli Mekânlar ve Konser Verilen Yerlerden Bazıları	35
5.3.2.1. Samsun Halk Eğitim Merkezi.....	35
5.3.2.2. Samsun Kapalı Spor Salonu	36
5.3.2.3. Fuar Açık Hava Tiyatrosu	37
5.3.2.4. Konak Sineması.....	39
5.3.2.5. Neco Gazinosu.....	40
5.3.2.6. Teras Gazinosu	41
5.3.2.7. Yosun Kafeterya	42
5.3.2.8. Evin Pastanesi.....	42
5.3.2.9. Tilla Kafeterya.....	43
5.3.2.10. Set Kafeterya	43
5.3.3. Samsun ve Türkiye Geneline Düzenlenen Popüler Müzik Yarışmaları	45
5.3.3.1. 1968 Samsun Hafif Batı Müziği Gümüş Kupa Yarışması	45
5.3.3.2. Milliyet Gazetesi Liseler Arası Müzik Yarışması	45
VI. BÖLÜM: GÖRÜŞMELER	47
6.1. Güven ÖZDEMİR.....	47
6.2. Ramis MAYYAK	53
6.3. Servet NURAN	58
6.4. Yetginer ÜNAL	62

6.5. Selçuk ÖZGÜRDAL.....	69
6.6. Şevki USTAOĞLU.....	75
6.7. Mehmet BAKAN.....	80
6.8. İlhan ŞEŞEN.....	84
6.9. Mehmet Nuri SEÇKİN.....	87
6.10. Yılmaz ÖZYAVUZ.....	94
6.11. Kaan Uğur YÜCEKENT.....	99
6.12. Bülent TUHTA.....	105
6.13. Melik Ertuğrul BAYRAKTARKATAL.....	112
6.14. Mehmet ÖZYAVUZ.....	123
6.15. Erkan DURUKAN.....	129
6.16. Faruk KUZHEY.....	135
6.17. Kaya TOKGÖZ.....	140
6.18. Mazhar BAŞOĞLU.....	144
6.19. Cemil TAKIŞ.....	151
6.20. Okan KIRLIKOVA.....	156
6.21. Osman Avni ERBİL.....	161
6.22. Ercüment VURAL.....	165
VII. BÖLÜM: SONUÇ.....	172
KAYNAKÇA.....	174
EKLER.....	176
EK – 1. Kaynak Kişi Dizini.....	176
EK – 2. Görüşme Soruları.....	178
EK – 3. Onam Formları.....	180

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: “Samsun Mandolinida Grubu ve Bay Karakazisis” (Sarısakal, 2007, s.130.)	11
Şekil 2: “Samsun Rum Musiki Kulübü” (Sarısakal, 2007, s.131.).....	12
Şekil 3: “Samsun Musiki Yuvası” (Sarısakal, 2007, s.132.)	13
Şekil 4: “Samsun Halkevi Ar Şubesi Müzik Kolu” (Sarısakal, 2007, s.134.).....	14
Şekil 5: “Samsun Halkevi Orkestrası” (Samsun İl Kültür Müdürlüğü, 1997, s.194.).....	15
Şekil 6: “Samsun Halkevleri 30 Ağustos Zafer Bayramı Davetiyesi” (Sarısakal, 2007, s. 133.).....	16
Şekil 7: “Samsun Müzik Kulübü” (Sarısakal, 2007, s.136.)	17
Şekil 8: “Samsun Musiki Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyeleri” (Sarısakal, 2007, s. 139.) ..	18
Şekil 9: “Samsun Musiki Cemiyeti” (Samsun İl Kültür Müdürlüğü, 1997, s.190.).....	18
Şekil 10: “Latin Caz Topluluğu”	19
Şekil 11: “Recep ÖĞÜT ve Arkadaşları”	20
Şekil 12: “Şehir Kulübünde Balo”.....	20
Şekil 13: “Samsun’da Sosyal Yaşam”	21
Şekil 14: “Samsun’da Sosyal Yaşam”	21
Şekil 15: “Samsun’da Sosyal Yaşam”	22
Şekil 16: “Samsun Amerikan Radarı”	26
Şekil 17: “Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrası”	28
Şekil 18: “Uslu Çocuklar”	29
Şekil 19: “Mavi Kuşlar”	29
Şekil 20: “Grup 356”	30
Şekil 21: “Grup Amisous”	30
Şekil 22: “Grup Kent”	31
Şekil 23: “Yankılar”	31
Şekil 24: “Gostiller”	32
Şekil 25: “Meteorlar”.....	32
Şekil 26: “Grup Gözyaşları”	33
Şekil 27: “Ritm 5”	33
Şekil 28: “Ritm 71”	34
Şekil 29: “Orkestra 6”	34

Şekil 30: “Birleşim”	35
Şekil 31: “Samsun Halk Eğitim Merkezi, Grup Kent”	35
Şekil 32: “Samsun Halk Eğitim Merkezi, Seyirciler”	36
Şekil 33: “Samsun Kapalı Spor Salonu, Yankılar”	36
Şekil 34: “Samsun Kapalı Spor Salonu, Gostiller”	37
Şekil 35: “Samsun Fuarı”	37
Şekil 36: “Fuar Açık Hava Tiyatrosu”	38
Şekil 37: “Konak Sineması, Grup Kent”	39
Şekil 38: “Konak Sineması”	39
Şekil 39: “Neco Gazinosu”	40
Şekil 40: “Neco Gazinosu”	40
Şekil 41: “Neco Gazinosu”	41
Şekil 42: “Teras Gazinosu”	41
Şekil 43: “Yosun Kafeterya, Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrası”	42
Şekil 44: “Evin Pastanesi, Grup Amisous(Amisus)”	42
Şekil 45: “Tilla Kafeterya”	43
Şekil 46: “Set Kafeterya, Birleşim”	43
Şekil 47: “Set Kafeterya”	44
Şekil 48: “1968 Samsun Hafif Batı Müziği Gümüş Kupa Yarışması”	45
Şekil 49: “Samsun 19 Mayıs Lisesi Müzik Grubu”	46
Şekil 50: “Samsun 19 Mayıs Lisesi Müzik Grubu”	46

I. BÖLÜM: GİRİŞ

Popüler kültür, insanları farklı yönleri ile etkileyerek yaşamın her alanını dolduran ve kitleler hâlinde yaşanarak tüketilen bir olgudur. Popüler müzik ise bu kültürün en önemli kollarından biridir (Erol, 2009). Popüler müzikler, teknolojinin ve müzik endüstrisinin gelişimi ile birlikte, iletişim ağları aracılığıyla farklı kitlelere ulaşmış, müzisyenlerin ve dinleyicilerin değişik kültürlerin müzikleriyle karşılaşmasını ve etkileşime girmesini sağlamıştır. Bu kültürün yaygınlaşmasındaki ve aktarılmasındaki en önemli rol ise geleneksel medyaya aittir. Toplumsal hayata geleneksel medya aracılığı ile daha hızlı ve kolay bir şekilde giren popüler kültür, insanların yaşam biçimlerini etkileyerek farklılaştırmakta ve yeni yaşam şekillerinin oluşumunu inşa etmektedir (Alemdar ve Erdoğan, 1994).

Geçmişteki toplum tipinden günümüzdeki yeni modele doğru bir değişimi ifade eden modernleşme ile oluşan yeni değerler ve kurallar, geleneksel toplumların düşünce yapısına ve yaşam biçimlerine karşıtlık oluşturmuş, toplumsal dengelerin bozulmasına ve insanlar arasındaki ilişkilerin farklılaşmasına neden olmuştur. Teknolojinin de gelişimi ile birlikte daha da kaçınılmaz hâle gelen değişim, tüm alanlarda kendisini göstererek, insanları geleneksel yapılardan kopartmış ve modern bir oluşum sürecinin içerisine çekmiştir (Kongar, 1979). Toplamların değışen yapıları ve insanların hayatlarına giren yabancı yaşam biçimleri, bireylerin ve toplumların dönüşüme uğrayarak özünden kopmasına ve yeni bir görünüm kazanmasına neden olmuştur (Özyurt, 2011). Kendi kimliklerini bir kenara bırakan, akan kültürel zaman içerisinde ise ilk olarak yakın geçmişlerini sahiplikten çıkartan bireyler, kendi yaşam biçimlerini küçümseyerek ondan uzaklaşmaya başlamıştır (Alemdar ve Erdoğan, 1994). Bu değışim sürecinde hızlı bir sosyal değışime uğrayan bireyler, kendilerinde hâli hazırda var olan kimlikleri kısmen terk ederek, yeni kimlik arayışlarına yönelmişlerdir. Bu yönelimde, popüler kültürün üretmiş olduğu yeni model ve imajların, kişisel kimlik tercihlerinin oluşum sürecinde etkili olduğu, bireyleri bir seçim yapmaya yönlendirerek, iç dünyalarındaki farklı yönleri açığa çıkartmasına ve kendilerini keşfederek yeni kimliklerin doğmasına yol açmıştır (Özyurt, 2011). Bu kimliklerin ortaya çıkması, insanların, çoklu kültürel kimlik edinmelerini

sağlayarak, hayatları boyunca kimliklerin gelişim hâlinde kalmasını ve bu inşa sürecinin asla son bulmayacağını göstermektedir (King, çev. 1998).

Tüm dünyada yaygınlaşan ve gelişimini her geçen gün hızlı bir şekilde sürdüren popüler kültürün, yurdumuz Türkiye’yi de etkisi altına aldığı, çok açık ve net bir şekilde görülmektedir. Popüler kültürün bir ürünü olan popüler müziklerin, ilk zamanlarda insanların hayatlarına geleneksel medya, radyo, plak, kaset ve film endüstrisi ile girdiği, günümüze bakıldığında ise bu aktarımın sosyal medya, internet ve dijital ağlar aracılığı ile müzisyenlere ve dinleyicilere daha güncel bir şekilde aktarıldığı, yaşanan modern süreçte görülmektedir. Bu değişim sürecinde, toplum hayatına giren yeni müzik türleri, müzisyenlerin ve dinleyicilerin tarzlarını büyük ölçüde etkilemiş ve o güne dek var olan müzik kültürlerini geri planda bırakmıştır. Bu değişimin, özellikle 1960’lı ve 1970’li yılların genelinde etkili bir şekilde yaşandığı, popüler müziklerin, insanların müzik tarzlarını, kimliklerini ve sosyal yaşantılarını büyük ölçüde değiştirdiği görülmektedir.

Samsun ili örneğinde de popüler kültürün insanların hayatlarında etkin bir şekilde var olduğu gözlemlenmektedir. 1956 yılında Samsun’da kurulan Amerikan Radarı Radyosunun yapmış olduğu caz, rock ve popüler müzik yayınları, bu tarz müziklerin şehirde dinlenme oranını arttırarak müzikal hayatın hareketlenmesine yol açmıştır. Ayrıca o yıllarda Samsun’da, tüm dünya filmlerinin izlenebildiği sinemaların var olması, insanlara günün modası olan popüler müzikleri, dansları ve giyim kuşamları aktif olarak takip edebilme fırsatı sunmuştur. Bu süreçte, tanınmış popüler müzik gruplarının turneler yoluyla Samsun’da konserler vermesi ve popüler müzik grupları arasında düzenlenen yarışmalar, bu kültürün Samsun ilinde daha da yaygınlaşmasını ve ön plana çıkmasını sağlamıştır. Aynı zamanda Samsun’da, popüler müzik kültürüne ilişkin çalgıların, plakların ve kaset kayıtlarının satıldığı müzik mağazalarının bulunması da popüler müzik kültürünün insanlara aktarımını her yönüyle kolaylaştırmıştır. Şehirde farklı ve canlı müzik ortamının oluşmasını sağlayan popüler müzikler, egemen olduğu o yıllarda ise Samsun’da çok değerli ve önemli popüler müzikçiler yetiştirmiştir. Bu bağlamda; çalışmanın devamında popüler müzik kültürü üzerinden Samsun ili merkezinde yaşanan müziksel ve toplumsal değişim konusu üzerinde durulacaktır.

1.1. Problem

Tezde; 1960'lı ve 1970'li yıllarda etkin olan popüler müzik kültürünün, Samsun ili merkezindeki toplumsal yaşantıyı ve var olan müzik kültürünü, ne yönde ve nasıl etkilediği incelenecektir.

1.2. Alt Problemler

Popüler müzik kültürü; Samsun ili merkezinde düzenlenen konserler, radyo programlarının yapmış olduğu yayınlar ve kitle iletişim araçları aracılığıyla şehirde yaygınlaşmış, müzisyenlerin ve dinleyicilerin popüler müziklere olan ilgilerini arttırmıştır. Bu süreçte, yeni ve farklı olan bu müziğe ilginin daha da artması, müzisyenleri çeşitli popüler müzik çalgılarına da yöneltmiştir. Bu yönelimin beraberinde ise müzisyenler, şehirde farklı popüler müzik grupları kurmaya başlamıştır. Kurulan gruplar, dünyadaki tanınmış popüler müzik gruplarının ve çevrelerinin yaratmış olduğu moda akımlarından - giyim kuşam, müzik icra biçimleri vb.- etkilenmiş, tarzlarının ve müzik icra biçimlerinin şekillenmesinde bu modelleri örnek alarak kendilerini geliştirmişlerdir. Bu bağlamda; araştırmada, aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

Samsun ili merkezinde;

1. Popüler müzik çalgılarına ilgi nasıl oluşmuştur?
2. Popüler müzik topluluklarına yönelim nasıl olmuştur?
3. Dünyadaki tanınmış popüler müzik gruplarının o dönemde kullandıkları çeşitli moda akımları, Samsunlu müzisyenlerin ve dinleyicilerin tarzlarını ne şekilde ve nasıl etkilemiştir?
4. Müzik kültürünün ve toplumsal yaşantının değişiminde, popüler müzik kültürünün yaratmış olduğu etkiler nelerdir?
5. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının var olan müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya ne gibi etkileri olmuştur?

1.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu tez, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağına araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye’de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye’de, popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960’lı ve 1970’li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğunun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmada; başvuru ve incelenen kaynakların güvenilir ve geçerli olduğu, Samsunlu müzisyenler ile yapılan görüşmelerin ve araştırma yönteminin, tez konusuna uygun olduğu varsayımlarından yola çıkılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Popüler müzik kültürü etkileri üzerinden yaşanan müziksel ve toplumsal değişimin araştırıldığı bu çalışmada, konu, genel bir Türkiye coğrafyasından ziyade Samsun ili merkezi ve 1960’lı, 1970’li yılların müzisyenleri ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Samsun ili merkezi, örneklemi ise 1960’lı ve 1970’li yıllarda şehirde etkin şekilde popüler müzik icra eden müzisyenler oluşturmaktadır. Bu evren, popüler müziklerin söz konusu yıllarda Samsun ili merkezindeki yaygınlaşma sürecini, şehirdeki toplumsal yaşantının ve var olan müzik kültürünün değişimini içermektedir.

1.7. Araştırmanın Yöntemi, Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Tezde nitel betimlemeli araştırma yöntemi kullanılmıştır. İlk olarak başvuru niteliğindeki kaynaklar taranmış, ardından, araştırmanın konusu ile ilgili yayınlanmış kitaplar, tezler ve makalelerden yararlanılmıştır. Çalışmanın devamında, araştırmanın örneklemini oluşturan toplam yirmi iki Samsunlu müzisyene erişilmiş, Samsun, İstanbul, Bodrum ve Ankara olmak üzere dört ayrı şehirde ikamet eden müzisyenlerden gerekli onay alındıktan sonra görüşmeler yapılmış ve ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Görüşmelerde kullanılan toplamda yirmi bir adet soru, araştırmacı tarafından hazırlanmış ve EK – 2’de verilmiştir. Yapılan görüşmeler “Yarı Yapılandırılmış Görüşme” modeline uygun bir şekilde yapılmış olup görüşmelerde elde edilen ses kayıtlarının deşifreleri yapılarak bilgisayar ortamına aktarılmış ve elde edilen veriler yorumlanmıştır. Görüşmelerdeki kaynak kişi dizini ise soyadı, isim, doğum tarihi ve doğum yeri sırası ile EK – 1’de verilmiştir.

II. BÖLÜM: KAVRAM OLARAK MODERNLEŞME VE POPÜLER KÜLTÜR

2.1. Modern Kavramı

Yaşanılan zamana ya da en yeni sayılabilecek döneme ilişkin olan *modern* kelimesi, İngilizceye Fransızca “moderne” den geçmiştir. Hemen, şimdi anlamına gelen Latince kök sözcük “modo” aynı dildeki “modernus” kelimesini oluşturmuştur. Türkçedeki karşılığı ise yaşanmakta olan dönemi belirtmek için kullanılan çağdaş, çağcıl, asri olan modern kavramı, içinde bulunulan her çağ için bir “şimdilik” ya da “zamanelik” durumu taşımaktadır (Williams, çev. 2016). Öte yandan, modern teriminin 4. yüzyıla dayandığı ve Hristiyanlık çağı ve Pagan dönemi arasında bir ayırt edici olarak kullanıldığına da inanılmaktadır (Moghaddam, 2012).

Bu kavram; 19. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa’da meydana gelen toplumsal değişimler, sanayileşme ve kentleşmenin etkileri ile başa çıkma çabalarına dayanmaktadır. Aynı zamanda modern kavramı, yeni bir dünya deneyiminin çağrışımlarını taşımaktadır. Güncel, mevcut zamanlarda çağdaş olmak, yenilik düşünceleri, kişilik, eylem ve fikirlerin özgürce deneyimlemesini sağlamaktadır (Haferkamp, Smelser, 1992).

Düşünce olarak modern algısı, sanat, müzik, resim, heykel, şiir, edebiyat, tiyatro vb. farklı alanlardaki aydınlanma anlamında da birçok yenilikçi dünya görüşüne ev sahipliği yapmaktadır. Teorisyen Berman Marshall’a göre; modern kavramı, resimde Picasso ve Kandinsky, müzikte, Stravinsky, Debussy ve Schoenberg, edebiyatta, Henry James, Kafka ve James Davis gibi isimlerin sanatsal, müzikal ve edebi hareketleri olarak yorumlanması gerektiğine inanmaktadır (Moghaddam, 2012).

Öte yandan, felsefe ve postmodernizm üzerine yaptığı çalışmalar ile dünyada ün salan sosyolog Jean Baudrillard’a göre modernite: ne sosyolojik ne politik ne de tam olarak tarihsel bir kavramdır; kendisini geleneğe, yani diğer tüm geleneksel kültürlerle karşı çıkaran karakteristik bir medeniyet biçimidir. Bu açıdan modernite, coğrafi ve sembolik çeşitliliklerle yüzleşmekte ve kendini dünyada homojen bir birlik olarak empoze etmektedir. Modern kavramı; tarihsel evrimi ve zihniyet değişikliğini küresel bir şekilde ifade eden, karışık bir kavram olmaya devam etmekte olduğunu savunmaktadır (Moghaddam, 2012).

Batı merkezli bir kavram olan modern, son hâline Rönesans ve Reform dönemlerinden 21. yüzyıla kadar uzanan bir dönemi kapsayarak ulaşmış ve bu dönem “Modern Çağ” olarak adlandırılmıştır. Zaman ile doğrudan ilişki içerisinde olan modern kavramı, sürekli olarak kendini yenilemeye ve dönüştürmeye devam etmektedir.

2.2. Popüler Kültür Kavramı

Popüler kelimesi Latince “populus” kökünden gelen ve “popularis”ten türeyerek “halkın, halka ait” anlamına gelen bir terimdir. Popüler teriminin günümüz kullanımı ise birçok kişi tarafından sevilen, arzu edilen, beğenilen, tercih edilen, göz önünde olan, şeklinde değişmektedir. Etimolojik olarak incelendiğinde ise popüler sözcüğü, “populace, popülasyon, public, publication, pub, people” gibi kökenlere dayanmaktadır (Aydın, 2015).

Popüler kültürü temsil eden imajlar, hikâyeler, ürünler, hit şarkılar ve televizyon şovları, pop kültürünün en belirgin örnekleridir. Ancak popüler kültür sadece bu kültürel ürünlerden ibaret değildir. Popüler kültür, değerlerimizi yansıtan ve onunla olan aktif ilişkimizden kaynaklanan bir olgudur (Storey, 1993).

Popüler kültür, dinamik olarak ifade edicidir ve erişilebilirdir. Popüler kültür karakterlerle, mekânlarla, zevkli ve duygusal deneyimler yaşamının bir aracı olarak ve sosyal gerçekliğimizi tanımlamamız için bir araç olarak hareket eder (Godsil, MacFarlane ve Sheppard, 2016).

Popüler kültürde öne çıkan iki duygu, haz elde etme ve eğlenme güdüsüdür. Bu özelliklerden dolayı popüler kültüre, bir vakit geçirme kültürü de denilebilir. Popüler kültür, geniş çevrelerce yaşamın ve gündelik hayatın kültürü olarak kabul edilir. Dolayısıyla gerçekliğin olumsuz yanlarından kurtulmaya yarayan ve yapay mutluluklar üreten bir kültür olarak karşımıza çıkmaktadır (Oktay, 1994).

III. BÖLÜM: POPÜLER MÜZİK VE TÜRLERİ

3.1. Popüler Müzik

Popüler müzik, 1950’li yıllarda ortaya çıkan ve geniş kitlelere ulaşabilen bir müzik tarzı olarak tanımlanmaktadır. Çok sayıda dinleyici tarafından kolayca erişilebilen popüler müzikler; en çok satan müzik, en büyük konser izleyicileri ve en sık radyoda çalınan müzik türü, durumunu ifade etmektedir (Clark, Heflin, Kluball ve Kramer, 2015).

Popüler müziklerde kullanılan üretim ve yayma biçimlerinin diğer birçok müzik türünde de kullanılmaya başlaması, popüler müziği birbirinden tamamen farklı olan ve içinde çeşitli türleri/tarzları kapsayan bir şemsiye hâline getirmiştir. Anlamı tarihsel olarak değişkenlik gösteren popüler müziğin, günümüzde tanımı tartışmaya açık hâle gelmiştir (Langlois, 2011).

Bu bağlamda popüler müzikler aşağıdaki kriterlere göre sınıflandırılmıştır;

1. Elitler yerine kitleler tarafından yararlanılması amaçlanmıştır.
2. Çeşitli medya teknolojilerini kullanarak üretilmekte ve dağıtılmaktadır.
3. Popüler müzik endüstrisinin yenilik ve tutarlı bir gelir akışı ihtiyacı, müziğin popülerliğinin genellikle kısa sürdüğü anlamına gelmektedir.
4. 1960’lardan bu yana gençlik pazarlarına olan hitabını da ele alırsak popüler müzikler romantik/duygusal konularla büyük ölçüde ilgilidir.
5. Kısa ve akılda kalıcı şarkılara dayanmaktadır.
6. Popüler müzikler, dans için çok sık üretildiğinden, ritminin diğer türlere kıyasla özellikle ön plana çıkma eğilimi göstermektedir (Langlois, 2011).

3.2. Popüler Müzik Türleri

Popüler müzik türleri çok çeşitlilik içermekte olup burada iki ana akım tanımı üzerinde durulmuştur.

3.2.1. Caz Müziği

20. yüzyılın erken dönemlerinde Amerika'da gelişen *caz müziği*, Amerika'nın güneyinde yer alan New Orleans'ta ortaya çıkmıştır. Diğer şehirlerin aksine kültürel olarak çeşitlilik gösteren New Orleans; Amerikan yerlileri, Afrikalı, Fransız, İtalyan, Alman, Meksika ve İngilizlerin de birbirleriyle iletişime girmesi, müziğin geleneğinde önemli rol oynamıştır (Gioia, 1997).

Afrika kökenli Amerikan müzik gelenekleri, diğer gelenekler ile karışarak, yavaş yavaş caz müziğini ortaya çıkarmıştır. Caz, dönemin Amerikan toplumunun eşitsizliğinde en etkili ve kalıcı müzikal hareketlerinden biri olmuştur. Zenci müziğinin kabul edilmiş ekollerinden biri olan caz müziği, piyano ve doğaçlamanın özgürleşmesi ile yeni bir tarz oluşturarak ortaya çıkmıştır (Gioia, 1997).

Caz müziğin en parlak dönemi olarak bilinen 1930'lu yıllarda ortaya çıkan Swing dönemi, dinleyicilere hareketli parçalar sunmuştur. Bu sayede, artık *cazın* en belirgin olan özellikleri; düzensizlik, aksak ritim, doğaçlama ve vokalize enstrüman teknikleri, birçok dinleyiciye yayılmıştır (Gioia, 1997).

3.2.2. Rock Müziği

17. yüzyılda, Amerika'ya Afrika'dan getirilmiş zenci kölelerin, çalışırken ortaya çıkarttıkları ve yaşadıklarını anlattıkları parçalar *Rock* müziğin temelini inşa etmektedir (Cooper, Hoffman, Haney, Ramirez, 1997).

Rock'n Roll, Amerika'nın ırkçı gerginliğinin tüm zamanların en yükseği olduğu dönemde ortaya çıkmıştır. 1940'ların sonlarında gelişen bu müzik türü, Amerikan pop kültürünün hemen hemen her yönünü etkilediği savunulmaktadır. Rock müziği bir nevi isyan müziği olarak ortaya çıkmış ve yeni kuşağın toplumsal sisteme karşı soru sormasına ve kendi özünde bir kültür geliştirmesine sebep olmuştur (Cooper, Hoffman, Haney, Ramirez, 1997).

Chuck Berry gibi 1950'lerin öncü Rock müziği sanatçıları, pop müziğinin aksine, Rock müziğin saldırgan duruşu ve muhafazakâr çağda şok edici olan cinsel özgürlüğü öne sürdüğü bilinmektedir (Cooper, Hoffman, Haney, Ramirez, 1997).

Rock müzik hem beyaz hem de siyahi müzisyenlerin müziği olarak kabul edilmiş, genel izleyici kitlesinde eşit popülerliğe sahip olmuş ve kayda değer bir hız kazanmaya başlamıştır. Dönemin en popüler müzisyenleri ise Elvis Presley, Chuck Berry ve Buddy olarak bilinmektedir (Cooper, Hoffman, Haney, Ramirez, 1997).

IV. BÖLÜM: 1960’LI YILLAR ÖNCESİNDE SAMSUN’DA MÜZİK VE SOSYAL YAŞAM

4.1. Samsun’daki Müzik Kuruluşları

4.1.1. Samsun Mandolinida Grubu

Samsun’da musiki alanındaki ilk faaliyetler, 1890 yılında başlamıştır. Paruxinios kulübünün müdürü, bay Karakazisis tarafından yirmi beş kızdan oluşan Mandolinida Grubu kurulmuş ve Samsunlulara müzik zevkini aşılamaaya başlamıştır (Sarısakal, 2007).

Şekil 1: “Samsun Mandolinida Grubu ve Bay Karakazisis” (Sarısakal, 2007, s.130.)

4.1.2. Samsun Rum Musiki Grubu

1910 yılında Türkler, Ermeniler ve Rumlar tarafından Samsun’da musiki alanında kulüpler kurulmaya başlanmıştır. Ermeni Hınçakyan Kulübü ve Samsun Rum Musiki Kulübün muallim ve reisi Atanis Manulopolos Efendi yönetiminde, Samsunlulara, flüt,

kornet, kanun, ud, piyano gibi musiki aletlerini notalı pratikler şeklinde ve alaturka/ alafranga alanında eğitimler veriliyordu (Sarısakal, 2007).

Şekil 2: “Samsun Rum Musiki Kulübü” (Sarısakal, 2007, s.131.)

4.1.3. Samsun Musiki Yuvası

1926 yılında Samsun Valisi Kazım Paşa tarafından kurulan Musiki Yuvası, ilk konserini 1926 yılının eylül ayında vermişlerdir. Fasıl, peşrev, saz semaileri ve şarkılardan oluşan konser programı, Samsun halkı tarafından büyük ilgi görmüş ve beğeniyle izlenmiştir. (Sarısakal, 2007).

Musiki Yuvası; belediye başmühendisi Vasfı Bey, Hacı zade Süleyman Bey, Nemli zade Galip Bey, eczacı Ekrem Hamdi Bey, Topçuzade Şükrü Bey, Belkıs Mehmet Hanım tarafından oluşan bir topluluktur. Musiki Yuvası adı altında 1927 yılında Samsun’da alaturka ve alafranga musiki eğitimi veren bir dersane de açılmıştır. (Sarısakal, 2007).

Şekil 3: “Samsun Musiki Yuvası” (Sarısakal, 2007, s.132.)

4.1.4. Samsun Halkevi Orkestrası ve Samsun Halkevi Ar Şubesi Müzik Kolu

19 Şubat 1932’de Samsun Halkevinin açılması ve Ar (Güzel Sanatlar) Şubesinin kurulmasıyla birlikte Samsun’da halk için konserler düzenlenmeye başlanmıştır. O yıllarda insanların müzik beğenilerini arttırmak için radyo, gramofon gibi araçlardan yararlanılmış ve çeşitli musiki kursları açılmaya başlanmıştır. (Sarısakal, 2007).

Samsun Halkevi Ar Şubesi tarafından düzenlenen etkinlikler sırasıyla şunlardır;

1. 1935 yılında müzik dershanesi keman öğretmeni Kılıç KÖKTEN’in yönettiği konserde birçok batı ve ulusal müzik parçaları çalınmış ve koro heyeti tarafından söylenen şarkılar Halkevi salonunu dolduran yüzlerce dinleyici tarafından alkışlanmıştır.

2. 1936 yılında Ar Şubesi tarafından düzenlenen danslı toplantıda, Ar Şubesi Müzik Kolu amatörleri caz konseri vermişlerdir.

3. 1936 Nisanı’nda öğretmen Selahattin’in yetiştirdiği koro heyeti Halkevi Radyosu önünde başarılı bir konser gerçekleştirmişlerdir.

4. 1936 Temmuzunda Ar Şubesi tarafından keman, piyano ve viyolonsel refakatiyle bir konser vermiştir. Konserde Ali BAYKAL tarafından ulusal şarkılar söylenmiştir.

5. 24 – 25 Mayıs 1947 günü akşamları Halkevi Salonu'nda “Yurdunu Sevenler Derneği” yararına konser verilmiştir. Üç bölüme ayrılmış konser programında sıra ile fasıl, solo şarkılar ve halk türküleri yer alıyordu.

Şekil 4: “Samsun Halkevi Ar Şubesi Müzik Kolu” (Sarısakal, 2007, s.134.)

6. 18 Eylül 1947 günü akşamı Samsun Halkevi Salonu'nda Samsun Halkevi Musiki Kolu başarılı bir konser verdi. Şef Fikret İNSEL'in yönetiminde yirmi kişilik bir musiki kolunda yer alanlar;

Şekil 5: “Samsun Halkevi Orkestrası” (Samsun İl Kültür Müdürlüğü, 1997, s.194.)

ORKESTRA ÜYELERİ

ŞEF: Necip Yakup TAŞKIN

I. KEMAN

Yusuf ÇAĞLAYAN

Rahmi GÜNERİ

Emin TARAKÇI

Doğan GÜVENÇ

Yaşar TANJU

Ömür GÜRSEL

Yaşar ALBAYRAK

KLARNET

Mustafa ÇAVUŞ

PIYANO

Reşat SEZER

II. KEMAN

İlyas ATLAN

Berkuk NOYAN

Kenan AKGÜN

Talat MERİHLİ

Kemal ULAŞAN

Cevat CANGATİN

BASSO

Ahmet ZİKKUŞ

HARMONYUM

Mustafa ANT

VİYOLONSEL

Dr. Sırrı Reşit SORGUN

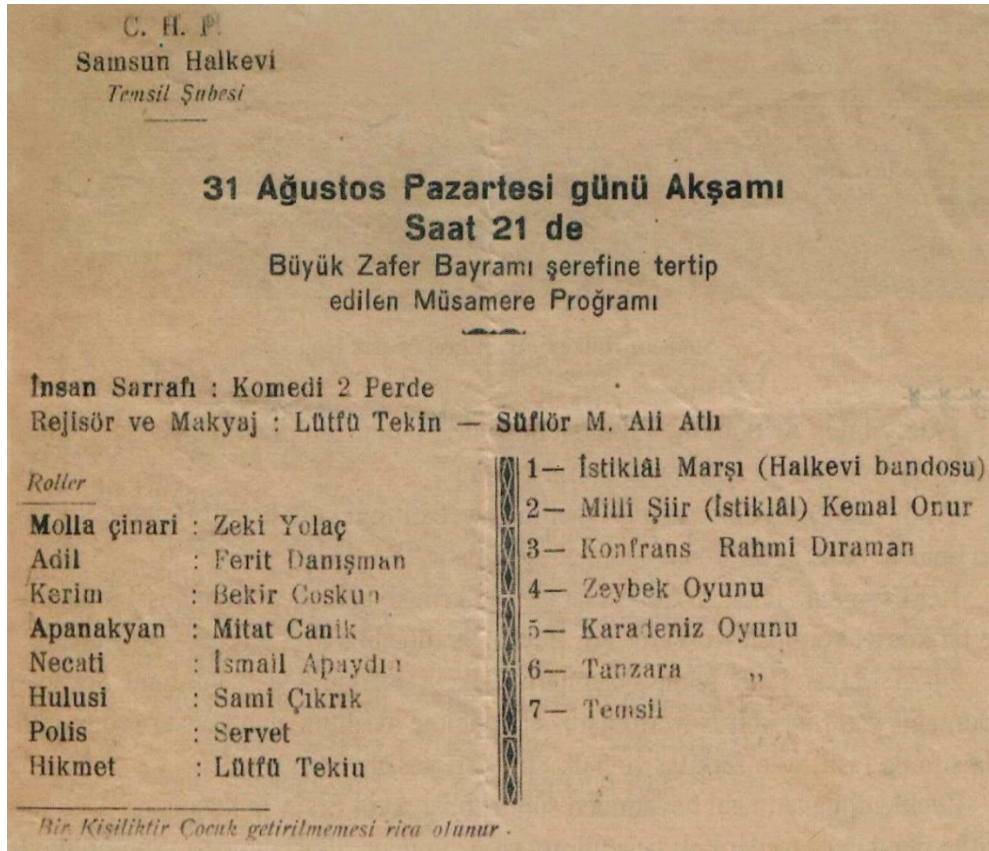
TROMBON

Ahmet PEKCAN

KONSER PROGRAMI

<u>BÖLÜM 1</u> (Keman Solo)	<u>BESTECİ</u>	<u>SOLİSTLER</u>
1. Meditation Thais	M.P. Massenet	Doğan GÜVENÇ
2. Melodie	Gluck	Emin TARAKÇI
3. Ave Maria	J. S. Bach	Emin TARAKÇI
4. Can Certo	A. Vivaldi	Doğan GÜVENÇ

<u>BÖLÜM II</u> (Orkestra)	<u>BESTECİ</u>
1. Figaro's Hochzeit (Ouverture)	W. A. Mozart
2. Serenada	F. Schubert
3. Trömerei	R. Schumann
4. Suite	Oscar Petras

Şekil 6: “Samsun Halkevleri 30 Ağustos Zafer Bayramı Davetiyesi” (Sarısakal, 2007, s. 133.)

4.1.5. Samsun Müzik Kulübü

1947 yılında Samsun’da, Dr. Yakup OZON, Osman YENİÇERİ, İlyas ALTAN, Cevat ÖZLÜ, Adnan SERTER, Ahmet ŞENGER, Kemal SEZEN, Ferhat TÜRKSU, Hamit FIRAT, Halet ONAY, Hüsnü KANSIZ, Kazım ATAV, Mustafa CURA, Lütfü ENDER, Nuri MURSAL, Rasim OZANTÜRK, Sabri ŞENGÜN, Zihni ZERİN ve Vakur SAĞMEN tarafından Samsun Musiki Kulübü kurulmuş ve şehirde çeşitli konserler vermişlerdir (Sarısakal, 2007).

Şekil 7: “Samsun Müzik Kulübü” (Sarısakal, 2007, s.136.)

Samsunlulara Zafer Sineması’nda konserler veren Samsun Müzik Kulübü, zengin repertuvarları ile insanlara müzik sevgisini aşılamayı ve insanların müzik bilgilerini arttırmayı amaçlamıştır (Sarısakal, 2007).

4.1.6. Samsun Musiki Cemiyeti

1960'lı yıllarda Taner ÇAĞLAYAN, Erkut ÜRER, Murat MAYUK, Utku BİNEL, Ahmet BİNEL, Ferruh KUZİY, Cavit ERSOY ve Erdoğan TÜRKER on beş günde bir evlerde toplanarak musiki ve fasıl çalışmaları yapmaya başlamışlardır. Devamında ise kanun sanatçısı Vedat AKA önderliğinde; Savaş YÜCEKENT, Avukat Oktay AKÇAN, Cavit ERSOY, Yusuf YILDIRIM, Erdoğan TÜRKER ve Murat MAYUK ile birlikte 10 Eylül 1970 tarihinde Samsun Musiki Cemiyeti kurulmuştur (Sarısakal, 2007, s.138.).

Şekil 8: “Samsun Musiki Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyeleri” (Sarısakal, 2007, s. 139.)

Şekil 9: “Samsun Musiki Cemiyeti” (Samsun İl Kültür Müdürlüğü, 1997, s.190.)

“Samsun Musiki Cemiyeti, on yıl çalışmalarını sürdürdükten sonra, İzmirli kanun sanatçısı Nihat İNCE’nin öncülüğünde Taner ÇAĞLAYAN, Fuat ÇANAKÇI ve Evrim YÖNTEM tarafından kurulan Samsun Belediye Konservatuvarı ile birleşerek faaliyetlerine 1979 yılında son vermiştir” (Sarısakal, 2007, s.139.).

4.1.7. Latin Caz Topluluğu

Şekil 10: “Latin Caz Topluluğu”

4.1.8. Recep ÖĞÜT ve Arkadaşları

Şekil 11: “Recep ÖĞÜT ve Arkadaşları”

4.2. 1960’lı Yıllar Öncesi Samsun’da Sosyal Yaşam

4.2.1. Samsun Şehir Kulübü

Şekil 12: “Şehir Kulübünde Balo”

4.2.2. Samsun Demirspor Lokali

Şekil 13: “Samsun’da Sosyal Yaşam”

Şekil 14: “Samsun’da Sosyal Yaşam”

Şekil 15: “Samsun’da Sosyal Yaşam”

V. BÖLÜM: 1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA TÜRKİYE'DE YAYGINLAŞMAYA BAŞLAYAN POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN SAMSUN İLİ MERKEZİNDEKİ GELİŞİM SÜRECİ VE ŞEHİRDEKİ MÜZİK ORTAMI

5.1. Samsunlu Müzisyenlerin Popüler Müzik Çalgılarına Yönelimleri ve Bu Müziği Öğrenim Süreçleri

Samsunlu müzisyenlerin müzikle ilk olarak, ilkokul ve ortaokul yıllarında, okullardaki müzik dersleri sayesinde tanıştıkları; okullarda açılan enstrüman kurslarına katılarak, müzik öğretmenleri eşliğinde çeşitli metotlardan mandolin ve nota öğrendikleri yapılan görüşmeler sonucunda gözlemlenmiştir. İlerleyen süreçte radyolardan yayınlanan popüler müzik parçalarındaki çok seslilikten, armonik ve ritmik yapılardan etkilenen müzisyenler gitar, bas gitar, bateri, akordeon, piyano, org gibi enstrümanlara yönelmiş; Samsun'daki Türkay SUNGURTEKİN, Yılmaz SAYLIK, Mustafa BESEN, Necmi DÖNMEZ, Nizamettin Bey, Talat Bey, Hadi Bey gibi öğretmenlerden dersler alarak ve bir önceki jenerasyonun müzisyenleriyle pratikler yaparak kendilerini geliştirmişlerdir.

1960'lı yıllarda Samsun'da müzik mağazalarının az oluşu ve bu mağazalarda popüler müziklere ilişkin çalgıların bulunmaması nedeniyle müzisyenler enstrüman bulmakta zorlanmışlardır. İlk zamanlarda Japon malı ikinci el enstrümanları ve 1960'lı yıllarda ise Samsun'a askerlik görevini yapmaya gelmiş olan müzisyenlerden elden ele satılan enstrümanları kullanmışlardır. Sonraki yıllarda sahne alan, konserler vermeye başlayan müzisyenler, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerden profesyonel anlamdaki enstrümanları temin etmişlerdir.ERCÜMENT VURAL: *“O yıllarda Samsun'da, bağlama, ud gibi enstrümanlar gelişmişti. Orhan GENCEBAY'ın hocası olan Ömer SİNOP, aynı zamanda enstrüman üreticisi olduğu için, bağlama ve buna benzer enstrümanlar vardı daha çok, batı müziği enstrümanları yoktu. Popüler müzik çalgılarını İstanbul'dan, elden ele, birilerinden irtibatlarla temin ediyorduk ancak. İstanbul'da da üretilmiyordu o yıllarda pop müziği enstrümanları, yurt dışından geliyordu Türkiye'ye de.”* GÜVEN ÖZDEMİR: *“O yıllarda Samsun'da popüler müzik enstrümanlarını satın alabileceğimiz bir yer yoktu. Genellikle klasik Türk müziği enstrümanları vardı, Samsun'da imalatı da yapıyordu keman, ud, bağlama gibi enstrümanların. Biz popüler müzik çalgılarını edinebilmek için İstanbul'a gidiyorduk ve oradan temin ediyorduk.”* BÜLENT TUHTA ise

“Çoğunu şehir dışından, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerden alırdık. Çok yaygın olmasa da büyük şehirlerde vardı müzik aletleri, oralarda bulabiliyordunuz. Daha sonraki yıllarda Samsun’da da müzik mağazaları açıldı ama biz daha evvelinden hepsini almıştık.” Hızla yaygınlaşan popüler müzik kültürünün etkisiyle 1970’li yıllarda Samsun’da da Yavuz Ticaret, Bakan Ticaret ve Arke Ticaret gibi mağazalarda popüler müzik enstrümanlarının satışı başlamıştır. Mehmet ÖZYAVUZ, *“Arke Ticaret ve Yavuz Ticaret vardı. Bir de Konak Sineması’nın altında, baterisi özenli bir şekilde camekanda duran ve o bateriyi alabilsek de orkestramıza koyabilsek diye hep hayal ettiğimiz bir Bakan Ticaret vardı.”* Okan KIRLIKOVA: *“Mecidiye’nin sonunda Arke Ticaret vardı. Bu dükkânın vitrininde Farfisa Fast 4 org görmüştüm. Her gün gidip camın önünden orga bakardım, ona sahip olmanın düşlerini kurardım. En sonunda aileme o orgu aldirtmişim. 17.500 liraydı fiyatı, hiç unutmuyorum.”*

Popüler müzik alanında kendilerini geliştirmeye başlayan müzisyenler, 1960’lı ve 1970’li yıllarda, popüler müzik parçalarının notalarının fazla yaygınlaşmamış olmasından dolayı parçaların notalarını ve sözlerini, radyolardan ve plaklardan dinleyerek çıkartıp repertuvar oluşturmaya başlamışlardır. Sonraki yıllarda ise müzisyenler; popüler müziklerin daha da yaygınlaşmasıyla birlikte çeşitli dergilerin yayınlarından şarkıları sözleri, İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerdeki müzik mağazalarından temin edilen orijinal notalarla öğrenim süreçlerini daha da hızlandırmışlardır. Selçuk ÖZGÜRDAL: *“Notasına ulaşamıyorduk, tabi internet de yoktu o zamanlar. Bizden öndeki müzisyenlere yalvarıyorduk bunu nasıl çalacağız diye. Notasına ulaşamazdık ama bir gece evvelden parçaları dinliyorduk ve o hafta söylemeye, çalmaya başlıyorduk. Yelpaze diye bir mecmua vardı, orada popüler müzik parçalarının sözleri çıkardı. Sözleri bu mecmuadan takip ederdik, radyolardan da dinleyerek parçaların melodilerini çıkartırdık.”* Bülent TUHTA: *“Bizim dönemimizde Samsun’da nota yaygın değildi ama İstanbul’da tek tük başlamıştı. Beatles, Cliff Richard, The Who gibi pop, rock gruplarının notaları ele geçiyordu, geliyordu bize de. Ama çaldığımız repertuvara aldığımız parçaların yüzde doksanını kulaktan çıkarıyorduk, dinleyerek. Tabii ne kadar zor bir iş olduğunu takdir edersin.”*

5.2. Müzik Endüstrinin ve Kitle İletişim Araçlarının Samsun'daki Müzisyenlere ve Toplumsal Yaşantıya Etkileri

5.2.1. 1960'lı ve 1970'li Yıllarda Samsun'da Dinlenilebilen Radyo Yayınları

1960'lı yıllarda Samsun'da, şimdiki gibi FM radyolarının olmamasından dolayı müzisyenler ve dinleyiciler kısa dalga, orta dalga ve uzun dalga gibi yayınlardan TRT, Ankara Radyosu, İstanbul Radyosu, Kıbrıs Bayrak Radyosu, Polis Okulu Radyosu, Meteoroloji Radyosu ve Öğretmen Okulu Radyosu gibi radyolardan yapılan müzik yayınlarını dinledikleri, müzisyenlerle yapılan görüşmelerde gözlemlenmiştir. Radyolar hakkında M. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL: *“1960'lı yıllarda Samsun'da TRT ve İstanbul Radyosu vardı. İstanbul Radyosunun vericisi yetmediği için çekmezdi, dinleyemezsiniz yani. Bunu çok iyi biliyorum çünkü merakım nedeniyle bir dönem radyocu çıraklığı yapmıştım, radyo öğrenmek için. Ondan dolayı çok net biliyorum yani çekmezdi İstanbul Radyosu, hele gündüz hiç çekmezdi. Akşam da böyle ağır aksak bir şey yakalarsanız dinleyebilirdiniz. Ankara Radyosu uzun dalga çekerdi, onun da yayınları özellikle gündüz çok net değildi. O dönemde Samsun'da Arap radyoları çok çekerdi hiç unutmuyorum. Ondan sonra Sovyetler Birliğinin radyoları ve Bulgar radyoları vardı iyi çekerdi. Bu radyoların vericileri çok yüksek olduğundan net bir şekilde dinleyebiliyordunuz.”* Ercüment VURAL ise *“TRT ve Kıbrıs Bayrak Radyosu vardı. Yirmi dört saat yayın yapan geniş bir banda sahipti, istediğiniz her an açıp dinleyebilirdiniz.”*

O yıllarda, yerel radyolardaki müzik programlarında, ağırlıklı olarak klasik Türk müziği ve Türk halk müziği yayınlarının yapıldığı; Orhan SEZENER, Cemil BAŞARGAN, Şevket UĞURLUEL, Rıza SİLAHLIPODA gibi isimlerin radyo emisyonlarını ve Sezen Cumhuri ÖNAL'ın yapmış olduğu müzik programlarını dinleyen insanlar, popüler müziklerin gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla birlikte Türkiye'de kurulan yerel grupları “Cem KARACA, Barış MANÇO, Erkin KORAY, Ersen ve Dadaşlar vb.” TRT'nin yaptığı yayınlarından dinlemeye başlamışlardır.

Samsun'da popüler müzik kültürü alanındaki en büyük etkileşimin ise, 1956 yılında Sovyetler Birliğini dinlemek üzere Amisos tepesine kurulan Amerikan Radar Radyosu olduğu, yapılan görüşmelerle saptanmıştır. Amerikan Radarının içinde, radyo yayınlarının

yapıldığı bir stüdyonun bulunması ve Amerikalı spiker Ran Jones tarafından Yunanistan üzerinden Samsun’a nakledilen rock, caz ve günün yabancı popüler parçalarının yayınları, şehirde popüler müzik kültürünün yayılımını ve dinleme oranını arttırmış, şehirde de farklı bir müzikal ortam yaratmıştır.

Şekil 16: “Samsun Amerikan Radarı”

Popüler müzik kültürü alanındaki birikimlerini 1960’lı yıllarda Amerikan Radar Radyosu sayesinde edinen müzisyenler ilk FM yayınlarını da bu radyodan dinlemeye başlamışlardır. Bu konu hakkında Mazhar BAŞOĞLU: *“FM yoktu o zamanlar. Kısa dalga, orta dalga, uzun dalga yayınları vardı. Samsun’da ilk FM yayınlarını Amerikan Radarının yapmış olduğu yayınlarla öğrendik, daha temiz bir radyo yayını olarak.”* Samsun’da kesintisiz ve net bir yayın yapan radar radyosu, şehirde daha sık dinlenmeye başlamış ve bunun beraberinde insanlar, dünyada popüler müzik alanında tanınmış olan “Beatles, Rolling Stones, Tom Jones, Engelbert Humperdinck, The Who, Uriah Heep, Carlos Santana, Pink Floyd ve Deep Purple” gibi grupları dinleme ve tanıma fırsatı elde etmişlerdir. Mehmet ÖZYAVUZ: *“Biz o zamanlar sadece iyi çeken Amerikan Radarının yaptığı yayınları dinlerdik. O zamanlardaki tüm birikimimizi de Amerikan Radyosu sayesinde edindik, bize çok şey kazandırdı.”*

Samsun’da popüler müzik kültürünün yayılımını hızlandıran ve müzik alanında şehirde yeni bir pencere açan Amerikan Radar Radyosu; insanların ve müzisyenlerin yaşam tarzlarını, müzik biçimlerini, yapmış olduğu popüler müzik yayınlarıyla etkilemiş

ve değiştirmeye başlamıştır. Selçuk ÖZGÜRDAL: “Samsun’da bir base s radyosunun olmasının bize kültürel bakımdan çok etkisi ve faydası olmuştur. Sabah erken kalktığımızda evimizin önündeki boş arazide köylüler ses olsun diye Amerikan Radar Radyosunu dinlerlerdi. Belki hoşlandıklarından değildi ama net çeken bir radyoydu. Yapılan yayınlarda bir kelime dahi Türkçe yoktu, İngilizceydi hepsi, şarkılar da İngilizce tabii. Zaten subliminal olarak yani farkında olmadan beyne işler. Müzik budur zaten.”

5.2.2. Popüler Müziklerin Yaygınlaşmasında Plak, Kaset ve Film Endüstrisinin Rolü

Amerikan Radar Radyosunun yapmış olduğu yayınlarla popüler müzikleri tanıyan ve bu müziği dinlemeye başlayan insanlar, endüstrisinin gelişimiyle birlikte bu kültüre ilişkin plak ve kasetleri edinmeye başlamışlardır. Samsun’da da o yıllarda Yavuz Plak, Pop 75, Timpa gibi plak ve kaset satan yerlerin olması, insanları günün popüler olan müziklerini takip edebilme fırsatı sunmuştur. Servet NURAN: “Samsun’da vardı bu tarz yerler. Benim Samsun’da İçel Pasajı’nın içerisinde, Pop 75 adında bir plak stüdyom da vardı. Plak satıyorduk, bant dolduruyorduk. O yıllarda tabii asıl Yavuz Plak vardı bu işi yapan. O toptancılık yapıyordu biz oradan satın alıyorduk plakları.” Cemil TAKIş: “Mesela Selçuk ÖZGÜRDAL da bu işi yapmıştır zamanında. 19 Mayıs Lisesinin karşısında Timpa adında küçük bir kasetçi dükkânı vardı. Kaset doldurmaya oraya giderdik. O kasetlerden günün popüler müziklerini dinleyerek repertuvarımıza ekledik.”

Bu yerlerin dışında müzisyenler radarda alışan Amerikalılardan da plak edinme imkânı bulmuşlardır. Bu konu hakkında Selçuk ÖZGÜRDAL, “Mr. Frentres diye bir arkadaşım vardı mesela, bizim kiracımızdı. Babası, Amerikan Radar Radyosunun mhendisiydi, Teksaslıydı ve Country müziğini çok severdi. Onların etkisinde çok kaldım ve sevdim de. Amerikan Radarı Samsun’dan kapanıp taşındığında bana giderken bir blok plak vermişti. Böyle eski Countrylerin olduğu Johnny Cash’ler falan. Onları dinleyerek büyüdüm ben.” Ramis MAYYAK: “O zamanlar çok meşhur plaklar ve kasetiler vardı Samsun’da. Mesela bu işlerin en başında Samsun’da Yavuz Plak gelirdi. Onlar da çok iyi tanıdığım kişiler olduğu için en yeni çıkan parçaları önce biz edinirdik. Dinlediğimiz bütün parçaların arşivlerini buradan alıyorduk. Bulamadıklarımı da ben İzmir’deki Amerikan

Pazarı'ndan alıyordum. Arada denk gelirsek de Samsun'daki Amerikan Radarındaki çalışanlardan rica ediyorduk.”

Müzik endüstrisiyle birlikte daha da gelişen popüler müziklerin, Samsun'da müzik kalitesini arttırdığı, insanların isteklerini ve bakış açılarını değiştirdiği açık bir şekilde görülmektedir. İlerleyen süreçte televizyonun ve sinema filmlerinin yaygınlaşmaya başlamasıyla da dünyada tanınmış çeşitli popüler müzik gruplarının modalarını-giyim, kuşam- müzik icra biçimlerini, danslarını izleme ve takip edebilme imkânı bulan müzisyenler, kurdukları popüler müzik gruplarında da bu grupları örnek almışlardır.

5.3. 1960'lı ve 1970'li Yıllarda, Samsun'daki Müzik Ortamı

5.3.1. Samsun'da Kurulan Popüler Müzik Topluluklarından Bazıları

5.3.1.1. Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrası

Şekil 17: “Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrası”

5.3.1.2. Uslu Çocuklar

Şekil 18: “Uslu Çocuklar”

5.3.1.3. Mavi Kuşlar

Şekil 19: “Mavi Kuşlar”

5.3.1.4. Grup 356

Şekil 20: “Grup 356”

5.3.1.5. Grup Amisous

Şekil 21: “Grup Amisous”

5.3.1.6. Grup Kent

Şekil 22: “Grup Kent”

5.3.1.7. Yankılar

Şekil 23: “Yankılar”

5.3.1.8. Gostiller

Şekil 24: “Gostiller”

5.3.1.9. Meteorlar

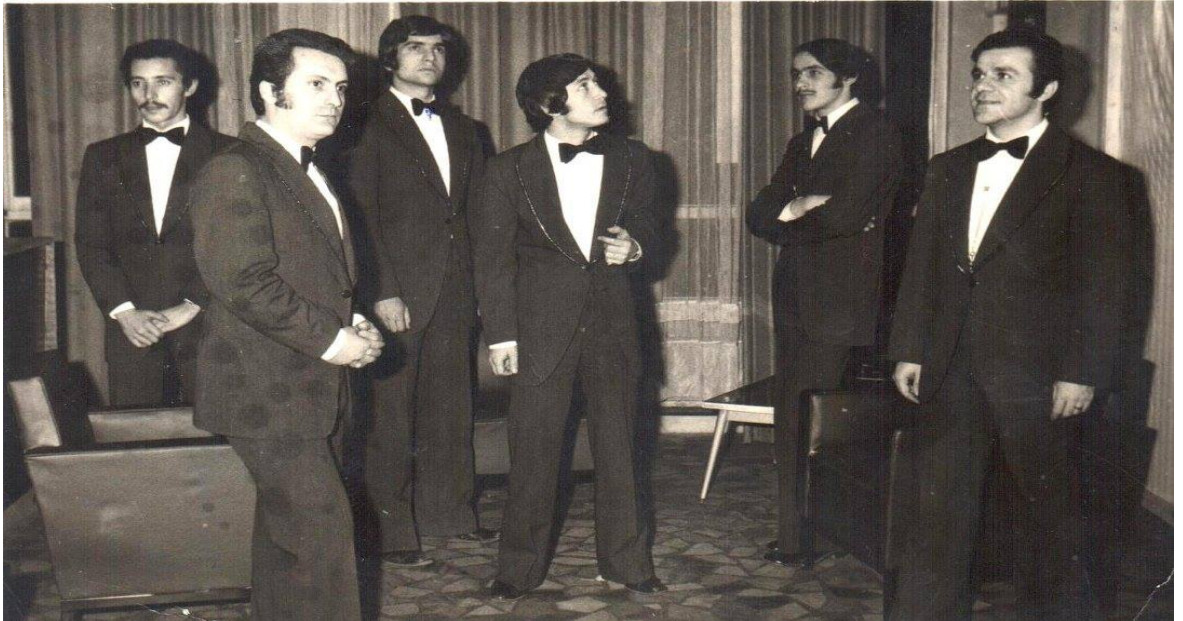
Şekil 25: “Meteorlar”

5.3.1.10. Grup Gözyaşları

Şekil 26: “Grup Gözyaşları”

5.3.1.11. Ritm 5

Şekil 27: “Ritm 5”

5.3.1.12. Ritm 71

Şekil 28: “Ritm 71”

5.3.1.13. Orkestra 6

Şekil 29: “Orkestra 6”

5.3.1.14. Birleşim

Şekil 30: “Birleşim”

5.3.2. Samsun’daki Müzikli Mekânlar ve Konser Verilen Yerlerden Bazıları

5.3.2.1. Samsun Halk Eğitim Merkezi

Şekil 31: “Samsun Halk Eğitim Merkezi, Grup Kent”

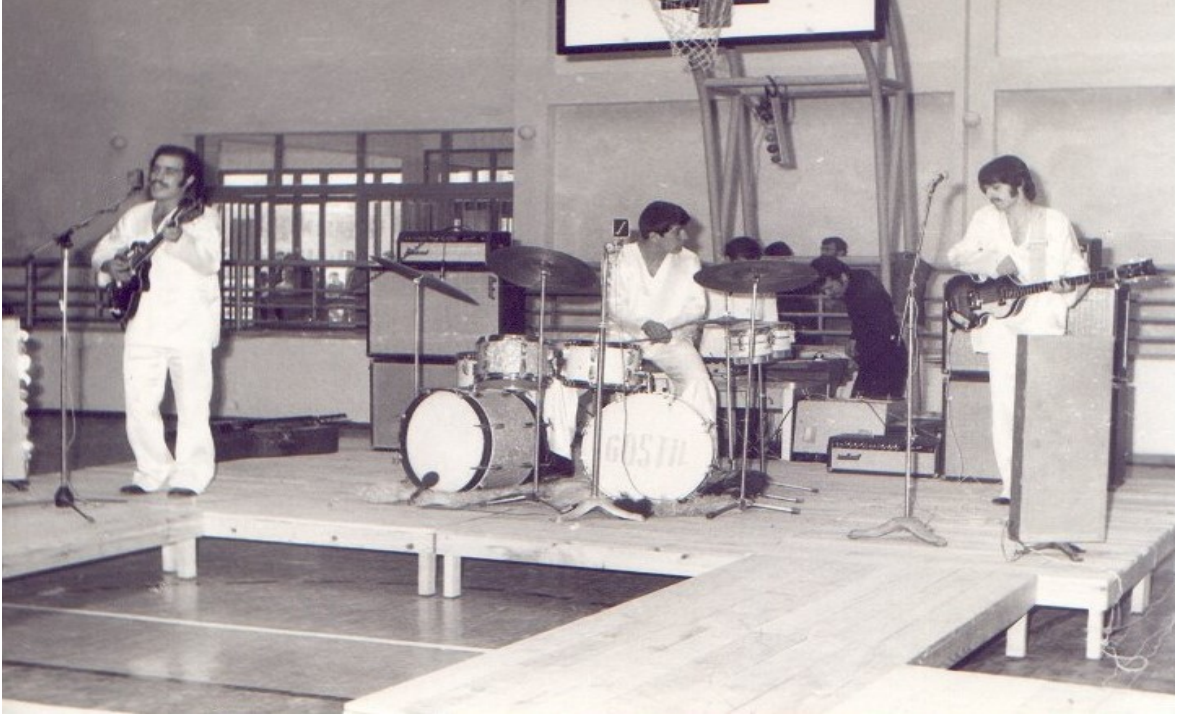

Şekil 32: “Samsun Halk Eğitim Merkezi, Seyirciler”

5.3.2.2. Samsun Kapalı Spor Salonu

Şekil 33: “Samsun Kapalı Spor Salonu, Yankılar”

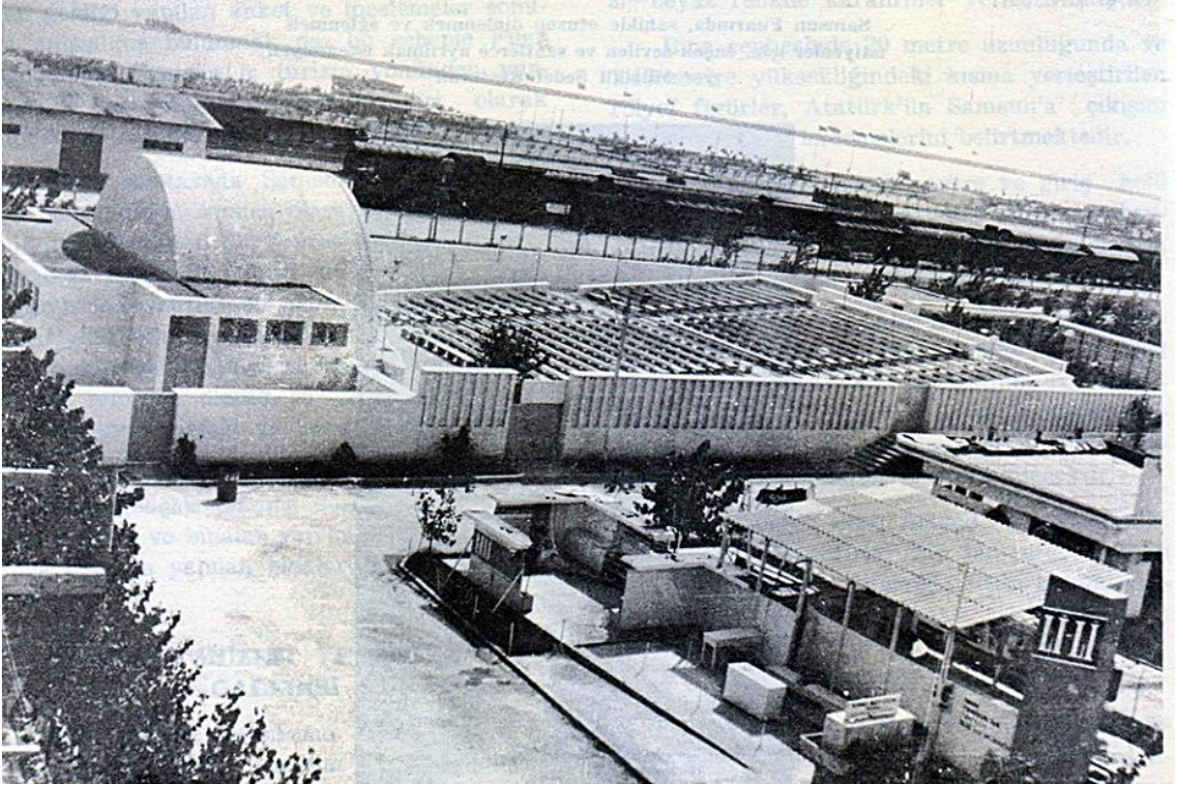

Şekil 34: “Samsun Kapalı Spor Salonu, Gostiller”

5.3.2.3. Fuar Açık Hava Tiyatrosu

Şekil 35: “Samsun Fuarı”

Şekil 36: “Fuar Açık Hava Tiyatrosu”

Şekil 36: “Fuar Açık Hava Tiyatrosu”

5.3.2.4. Konak Sineması

Şekil 37: “Konak Sineması, Grup Kent”

Şekil 38: “Konak Sineması”

5.3.2.5. Neco Gazinosu

Şekil 39: “Neco Gazinosu”

Şekil 40: “Neco Gazinosu”

Şekil 41: “Neco Gazinosu”

5.3.2.6. Teras Gazinosu

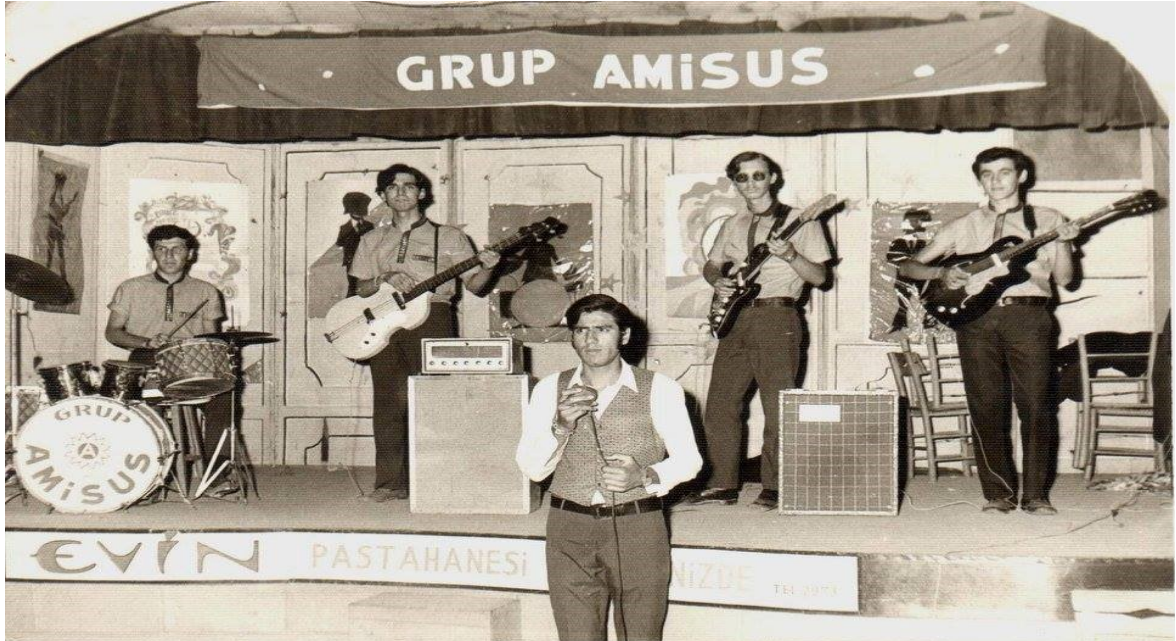
Şekil 42: “Teras Gazinosu”

5.3.2.7. Yosun Kafeterya

Şekil 43: “Yosun Kafeterya, Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrası”

5.3.2.8. Evin Pastanesi

Şekil 44: “Evin Pastanesi, Grup Amisous(Amisus)”

5.3.2.9. Tilla Kafeterya

Şekil 45: “Tilla Kafeterya”

5.3.2.10. Set Kafeterya

Şekil 46: “Set Kafeterya, Birleşim”

Şekil 47: “Set Kafeterya”

5.3.3. Samsun ve Türkiye Geneline Düzenlenen Popüler Müzik Yarışmaları

5.3.3.1. 1968 Samsun Hafif Batı Müziği Gümüş Kupa Yarışması

Şekil 48: “1968 Samsun Hafif Batı Müziği Gümüş Kupa Yarışması”

5.3.3.2. Milliyet Gazetesi Liseler Arası Müzik Yarışması

Samsun'daki popüler müzik gruplarının dışında, 19 Mayıs Lisesi müzik öğretmeni Türkay SUNGURTEKİN'in, öğrencileriyle birlikte kurduğu okul orkestrası, o yıllarda Türkiye'de düzenlenen Milliyet'in liseler arası müzik yarışmasına katılmıştır. M. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL, “Biz 19 Mayıs Lisesi olarak bu müzik yarışmasında Türkiye finaline kaldık. Ankara, İstanbul ve İzmir’de konserler yaptık. Değişik ödüller de almıştık. Benim kendi yaptığım bir besteyi, valse orada seslendirdik. Türkay SUNGURTEKİN hocamızın destekleriyle Tchaikovsky’nin Napoliten adlı eserini iki mandolin ve org için orkestraya düzenledik ve konserde seslendirdik. Samsun 19 Mayıs Lisesi, Milliyet Liseler arası Müzik Yarışmasında o zamanlar çok meşhur ve derece almış bir orkestraydı.”

Bülent TUHTA, “Yüz yirmi sekiz lisenin katıldığı bu yarışmada Samsun 19 Mayıs Lisesi Türkiye dördüncüsü, icrada ise Türkiye üçüncüsü oldu. O dönemin dergileri Ses ve Hey dergilerinde, kapak kapak resimlerimiz çıktı.”

Şekil 49: “Samsun 19 Mayıs Lisesi Müzik Grubu”

Şekil 50: “Samsun 19 Mayıs Lisesi Müzik Grubu”

VI. BÖLÜM: GÖRÜŞMELER

6.1. Güven ÖZDEMİR

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe 1958 yılında akordeon çalarak başladım. Çeşitli orkestralarda bulundum. Bunun yanı sıra kendi kurduğumuz bir orkestramız daha vardı. Uzun müddet bu orkestrayı sürdürdük. Sonraki yıllarda, askere gittiğim dönemde saksafonla tanıştım. Ordu evindeydim, gündüzleri boş olduğumuz için hemen yanımızda bulunan bando bölüğüne giderdim müzik dinlemek için. Orada öğretmenlik görevi yapan bir komutan vardı, onunla beraber tenor saksafon çalışmaya başladım. Uzun sesler üfleye üfleye, çeşitli etütler yaparak ilerlettim kendimi. Altı ay sonra da Gelibolu Ordu Evindeki orkestrada saksafon çalmaya başladım. Saksafona başlamam da bu şekilde olmuştu. Dört, beş sene evveline kadar da hâlâ çalışıyordum.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Bir arkadaşım vasıtasıyla tanıştım akordeonla. Çocukluğumdan beri de hevesim vardı bu çalgıya karşı. Bu arkadaşım yaş günlerine falan akordeonuyla giderdi. Ben de ondan özenerek kendime bir akordeon getirttim ve birlikte çalışmaya başladık. Sonrasında iki akordeon gitmeye başladık yaş günlerine yani oralarda çalarak kendimi daha da geliştirdim o yıllarda.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda çaldığınız popüler müzik şarkılarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Samsun'da çok sevdiğim bir hocam vardı Ayhan GÜN, bana notaları o öğretmişti. Ama nota bulmak çok zordu o yıllarda Samsun'da. Bu yüzden Ankara'ya giderdik, orada Arak Musiki Evi vardı, notaları oradan alıp getirirdik. Bunun yanı sıra şehir dışına giden gelen arkadaşlarımızdan da alıyorduk farklı notalar.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Ufak bir grubumuz vardı ve güzel müzik yapıyorduk o yıllarda. Düşünlere falan hep bizim grubumuzu çağırırlardı. O zamanlar tabii biraz iptidaiydi şartlar, ekolar, tesisatlar yoktu. Gittiğimiz yerlerde cami hoparlörü gibi şeyleri gördüğümüz zaman, ona bile seviniyorduk. Ne güzel ses düzeni var, diyorduk. Zor şartlar altında yaptık müziğimizi ama güzel günlerdi.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Grubumuzda trompet, saksafon ve davul vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik enstrümanlarını nerelerden temin ederdiniz?

O yıllarda Samsun'da popüler müzik enstrümanlarını satın alabileceğimiz bir yer yoktu. Genellikle klasik Türk müziği enstrümanları vardı, Samsun'da imalatı da yapılıyordu keman, ud, bağlama gibi enstrümanların. Biz popüler müzik çalgılarını edinebilmek için İstanbul'a gidiyorduk ve oradan temin ediyorduk. İstanbul'a gitme zamanımızı da hep Ramazan ayına denk getirirdik. O zamanlar Ramazan ayını, müzisyenlerin tatili gibi görüyorduk. İlk akordeon ve saksafonumu ben İstanbul'dan aldım. Şu an evimdeki saksafonumu ise Almanya'dan getirtmiştim, çok güzel bir saksafondur, altın kaplama. Evimdeki köşesinde sehpasında duruyor, hatıra olarak.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Evet çalıştık, profesyonel olarak o zaman ki şartlarda devamlı çalıştığımız yerler, 1970'li yıllarda moda olan otellerin *ruf(roof)*larıydı. Cumhuriyet Meydanı'nda Teras Gazinosu vardı. Çarşamba, cumartesi ve pazar günleri halk matinelерimiz oluyordu. Samsun dışında Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerdeki iyi orkestralarda da çalıştım. Yine saksafon çalıyordum o gruplarda da. Sonrasında ailevi sebeplerden dolayı Samsun'a dönmek durumunda kalınca müziğe tekrardan burada devam ettim.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Amatör olarak katıldık evet. Öğrencilik zamanlarımızda kurmuş olduğumuz okul orkestramızla katılmıştık bir keresinde. Sonrasında okul orkestramızın dışında kurmuş olduğumuz bir grupta da resmî olarak katıldığımız yarışmalar oldu. Samsun Halk Eğitim Merkezinde düzenlenen yarışmalara bir iki defa katıldık. Sadece Samsun'dan değil, yakın ilçelerinden de katılan çok iyi müzisyenler vardı bu yarışmalara. Mesela Turhal Şeker Fabrikasında çalışan müzisyenler gelirdi, başka kurumlarda çalışan müzisyen arkadaşlarımız katılırdı. Güzel bir müzik ortamıydı.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Biz katılmadık. Ama katılan arkadaşlarımız oldu o yıllarda.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konser verdiniz mi?

Fuar'da gazinolar vardı, oralarda konserler verilirdi. Kapalı spor salonunda ve halk eğitim merkezinde de konserler düzenlenirdi. Ancak bu tarz yerlerde konser verebiliyorduk. Bir de o yıllarda orkestralar, yazlık sinemalarda film başlamadan yarım saat önce sahne alırlardı ve şov yaparlardı. Öyle bir furya vardı bir ara. O zamanlar hakikaten güzeldi her şey, arıyoruz o günleri.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

O kadar şık giyinirdi ki insanlar, o kadar özen gösterirlerdi ki giyimlerine kuşamlarına ve hareketlerine. Fuar zamanında çalıştığımız yıllarda, bir düğüne gidildiği zaman, defileye gidilmiş gibi oluyordu. Şimdikilerle mukayese bile edilemez. Herkes fazla özen gösterirdi ve zamanın modasına uyarlardı o yıllarda.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Ben katılmadım. Benim branşım batı olduğu için pek o tür şeylere eğilmedim fakat ben müziğin her türlüşünü dinlerim, severek de dinlerim. Samsun Musiki Cemiyetinin

açılışında da bulundum, yönetiminde de bulundum, fakat onlarla bir icram olmadı. Ben müziğe batıyla başladım, batıyla da bitirdim bu olayı ama bu tarz topluluklar vardı tabi Samsun’da.

13. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, Samsun’da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Dediğim gibi seve seve dinlerim, birçok arkadaşım da vardı bu sanatı icra eden ama ben bu topluluklarda hiç görev almadım. İyi bir dinleyici olarak katılıyordum sadece.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Bir defa saksafonu çok seviyordum ve batı müziğini de çok severek icra ediyordum. Saksafon elimdeyken mutlu hissediyordum kendimi. Enstrümanım vasıtasıyla da popüler müzik topluluklarında bulunmak istedim, sebep budur. Bu grupların içinde olmak ve müzik yapmak mutluluk veriyordu bana.

15. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, Samsun’da dinlenilebilen radyo yayınları arasında hangi programları dinliyordunuz?

Karayollarında çalıştığım için o yıllarda radyo dinlemeye pek imkânım olmuyordu. Akşamları da müzik yaptığımız için, işte eve git, üstünü değiştir, sahneye hazırlan derken, hiç radyo dinleme imkânım olmuyordu. Ancak Amerikan Radar Radyosu çok güzel yayınlar yapardı, TRT’nin de yine aynı şekilde yayınları vardı.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

James Last, Paul Mauriat gibi grupları dinlerdim. Tabii saksafon ağırlıklı olan parçaları dinlemeyi daha çok tercih ederdim.

17. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Günlük parçaları Samsun’dan hâlledebiliyorduk ama yabancı parçaların plaklarını, notalarını şehir dışından alıyorduk. O zamanlar kaset modası vardı. Kaset dolduran

arkadaşlarımıza seçtiğimiz parçaları verirdik, onlar bize doldururlardı. Bizim müzik yaptığımız zamanlarda bir sanatçı geleceği zaman, bize parçaların notalarını gönderirlerdi. Bir hafta evvelden notalar elimize geçerdi ve herkes bir köşeye çekilir hazırlığını yapardı. Ve o gün geldiğinde çıkar sahneye, icra ederdik. Metin ERSOY, Kalipso Kralı o zamanlar çok formda bir isimdi. Vakit Yok Gemi Kalkıyor Artık, as parçasıydı. Metin ERSOY’la çalışacağımız için elimiz ayağımız birbirine dolanırdı, çok heyecanlanırdık, bilhassa da ben. Hâlâ düşününce heyecanlanıyorum. Ödümüz kopuyordu ya hata yaparsak ya mahcup olursak falan diye. Böyle güzel ve heyecan dolu günlerdi bizim için.

18. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleriyle etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

O zamanlar bütün şarkıcılar, giyim ve kıyafetlerine dikkat ederdi, değişik kıyafetler giyerlerdi. Mesela Barış MANÇO gibi. Biz grup olarak sahneye aynı kıyafetle çıkardık. Gömleklerimiz aynı, papyonlarımız aynı. Teras Gazinosu’nda smokin giyerdik, çizgili bir kumaştan yaptırmıştık. Halkın karşısına en iyi şekilde çıkmaya çalışıyorduk. Dört, beş tane takım elbisemiz vardı, farklı farklı giyinerek çıkardık sahneye.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Biz Samsun’da kısıtlı şartlar altında çalışıyorduk. Büyük şehirlerdeki insanların imkânları daha iyiydi. Güzel giyiniyorlar ve iyi enstrümanlar kullanıyorlardı. Doğal olarak onlara özeniyorduk, onlar gibi olmaya çalışıyorduk. Bunların etkisi oldu üzerimizde.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960’lı ve 1970’li yıllarda Samsun’daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Samsun’da kalite yükseldi. İnsanlar daha güzel şeyler yapmaya, yaptıklarının daha iyisini yapmaya, gayret ve çaba gösterdiler.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

O yıllarda tabii ki bizim için de farklı şeyler oldu. Biz de bilmediklerimizi, görmediklerimizi en azından gördük ve yapmaya gayret ettik. Zannedersem en iyi şekilde de yaptık, süreç böyle işledi.

6.2. Ramis MAYYAK

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe pompalı mızıka ile ortaokul yıllarında başladım. Ondan sonraki yıllarda ise bateriye yöneldim.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Mahalledeki müzisyen büyüklerimiz pavyonda çalışıyorlardı, akşamları onların yanlarına gidiyordum bir şeyler öğreneyim diye. Recep ÖĞÜT abi(ağabey)miz vardı, Samsun'daki meşhur ve iyi müzisyenlerdendi o zamanlar. Onları izleyerek ve dinleyerek öğrendim müziği. Arada sırada beni de sahneye çağırıyorlardı. Bu şekilde mesleğe yavaş yavaş başlamış oldum. O senelerden bu zamana kadar hep baterist olarak kaldım. Bundan sonrada herhâlde baterist olarak gideriz.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Orkestradaki nefesliler, klavye ve gitarın zaten partiyonları vardı. O yıllarda Samsun'a gelen sanatçılar partiyonları ile birlikte gelirdi, onlara göre çalardık. Hatta bazı orkestralarımızda, mesela Teras Gazinosu'ndaki orkestramızda pek nota bilen yoktu. Ne yapıyorduk, hemen orkestraya Recep ÖĞÜT abiyi alıyorduk zor parçalarda, onunla işi götürüyorduk. Ben çoğu zaman şehir dışındaki büyük orkestralarda çalışırdım ve böyle notalık bir sorunumuz olmazdı. Senelerce üç nefesli orkestralarda çalıştım. Kent yedilisi üç nefesliydi, ondan sonra Kent altılısına döndü orkestra, yine orda da 3 nefesliydik ekip. Sıkıntım olmadı notadan yana yani.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı, grubun adı Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrasıydı. Gündemde olan bütün çalgılar bizim orkestrada vardı. Samsun'da birçok yerde çalıştık ve konserler verdik.

5. Bu müzik grubunda hangi algılar kullanılıyordu?

Gitar, bas gitar, tenor saksafon, trompet, akordeon ve o yıllarda yeni icat edilen org kullanılıyorduk.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da diğerk büyük şehirlerdeki gibi müzik mağazaları yoktu, istediğimiz şeyleri bulamıyorduk. Bir gitar teli bile zor bulunuyordu o yıllarda. Kullandığımız enstrümanların hepsini İstanbul'dan almıştık.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tabi, Samsun'daki tüm gazino ve kulüplerde profesyonel olarak programlı bir şekilde çalışıyorduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Zaman zaman katıldık. Ama öyle çok büyük yarışmalar değildi.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır biz hiç katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

Samsun'daki konserler, fuarın içerisindeki Neco'da, açık hava tiyatrosunun sahnesinde ve Yıldız Sineması'nda oluyordu.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Tabii o yıllarda insanlar giyim, kuşamlarına ve dönemin danslarına uyarlardı, özen gösterirlerdi. O zamanlar Latin dansları çok ağırlıktaydı. Bunun yanında valsler ve tangolar da çok modaydı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Klasik Türk müziği toplulukları hakkında şunu söyleyebilirim: Çalıştığımız gazinolarda alaturka sazlar da vardı, bizden önce çıkan sanatçıya onlar eşlik ederlerdi. Devamında geceyi, biz orkestramızla sahne alarak sonlandırırdık.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Bize biraz uzaktı tabii ama o dönemde Türk halk müziği toplulukları da vardı evet. O yıllarda Orhan GENÇEBAY, Yıldırım ÇINAR gibi önemli müzisyenler bu tarz topluluklarda yetişen müzisyenlerdi.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Ben caz müziğinden yetiştim, branşım da caz müziği olduğu için diğer müzikler benim dışımda kalıyor. Bu nedenle diğer müzikleri mecburen, çalıştığımız mekânlarda bu tarz müzikler tercih edildiği için çalmak durumunda kalıyordum. Yani beni tek etkileyen ve hâlâ da severek dinlediğim caz müziktir.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Çalışmalarımızdan dolayı radyo dinlemeye pek vaktimiz olmuyordu. Çünkü gündüz üç-dört saat prova yapardık, orkestra geceleri ise beş- altı saate çıkardı çalışmalar. Radyoya ayıracağımız özel bir vaktimiz yoktu açıkçası.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Bahsettiğim gibi caz müziği dinlerdim ben ama popüler müzikler icra ettiğimiz için o yıllarda gelen aranjman müziklerini, yani batı müziğinden aktarılan parçaları dinlerdik ve repertuvarımıza eklerdik. Mesela o yıllarda bir gazino ile anlaştığımızda, gazino sahibine derdik ki sanatçı okuduğu parçaların repertuvarlarını bize göndersin. Biz de orkestra olarak

sanatçının okuduğu parçaların plaklarını, kasetlerini alırdık ve bunları dinleyerek parçaları repertuvarımıza geçerdik hemen.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

O zamanlar çok meşhur plakçılar ve kasetçiler vardı Samsun'da. Mesela bu işlerin en başında Samsun'da Yavuz Plak gelirdi. Onlar da çok iyi tanıdığım kişiler olduğu için en yeni çıkan parçaları önce biz edinirdik. Dinlediğimiz bütün parçaların arşivlerini buradan alıyorduk. Bulamadıklarımı da ben İzmir'deki Amerikan Pazarı'ndan alıyordum. Arada denk gelirsek de Samsun'daki Amerikan Radarındaki çalışanlardan rica ediyorduk.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Tek kelimeyle The Beatles. Tek bizi değil dünyayı etkileyen bir gruptu. Hem müzikleriyle hem de giyim, kuşamlarıyla. Tabii ki bununla beraber diğer gruplar da vardı Avrupa'da ama bunun başını çeken tek bir grup vardı o da The Beatles'dı.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Tabii etkiledi. Beatles parçalarının repertuvarını senelerce çaldık. Sadece müzik olarak değil hatta toplumun yaşam biçimlerini bile etkiledi ve değiştirdi o yıllarda. Beatles'ın yaptığı dünyada bir değişimdir, çok önemli bir gruptur. Bir müzikhole gittiklerinde insanlar, Beatles dinlemek isterlerdi. Beatles ile birlikte müziğin yapısı değişti. Müzik akımları da bunlarla birlikte gelişti.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Tüm insanlığa faydası olmuştur ve yarar sağlamıştır. İnsanların istekleri ve bakış açıları değişti o yıllarda. Özellikle iletişim, insan hayatını kolaylaştıran çok önemli bir gelişmeydi.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Müzik topluma çok şey verir. Gelişen dünya ortamında müzik de kendisini yeniliyor ve çok farklı müzikler, türler ortaya çıkıyor. Ve insanlara bu müzikleri, müzisyen olarak sen vermek zorunda kalıyorsun. Mesela 1960'lı ve 1970'i yıllarda Latin, caz çok önde geliyordu. Bugün bir menenge, paçanka desek ritim olarak, bugünkü davulcuların bileceğini pek zannetmiyorum açıkçası. Müzik yaptığımız yıllarda, orkestramızla gelişen müziği yakından takip ediyorduk ve çeşitli mekânlarda icra ediyorduk. Biz bunları yaşadık ve bunları verdik insanlara Samsun'da. Aşağı yukarı on beş- yirmi senedir sahne almıyorum. Şu an da yetmiş yedi yaşındayım, müzikten kopulmuyor, müzik her zaman içimde var. Ölene kadar bu böyle devam edecek.

6.3. Servet NURAN

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

1962 yılında, İstanbul Paşabahçe’de org çalarak başladım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Kendi kendime öğrendim, hiç ustam olmadı, kabiliyetim vardı müziğe daha sonra nota öğrendim, armoni öğrendim ve kendimi bu alanda daha da geliştirdim.

3. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Dinleyerek kulaktan çıkartıyorduk. Nota falan yoktu o zamanlar, bulamıyorduk. Radyolardan, plaklardan tekrar tekrar dinleyerek notaya alıyorduk.

4. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı, Sinyal adında bir popüler müzik grubumuz vardı. O yıllarda Samsun’da birçok mekânda konserler verdik.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Üç kişilik bir gruptuk biz. Ben org çalıyordum, yanımda davul ve bas vardı.

6. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Samsun’da bizim zamanımızda yoktu popüler müzik enstrümanlarının satıldığı bir yer. Babam Antakya’da subaydı. İlk Farfisa Professional orgumu, babam şehir dışından getirmişti.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Evet çalıştık. Samsun’ da o yıllarda Köşk Düğün Bahçesi ve Demirspor Lokali vardı. Grubumuzla bu mekânlarda profesyonel olarak sahne alıyorduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Yarışmalara katılmadık. Ama ben o yıllarda Samsun Kapalı Spor Salonu'nda yapılan bir ses yarışmasında, solistlere orgumla birer birer eşlik etmişim.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konser verdiniz mi?

Konak Sineması ve kapalı spor salonu vardı bizim zamanımızda. Kurmuş olduğumuz Sinyal grubuyla, şimdi yıkılmış olan Konak Sineması'nda konserlerimiz oluyordu.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Tabii, Demirspor Lokali'nin salonunda dans yarışmaları oluyordu her çarşamba günü. İnsanlar bu tür etkinliklere katılıyorlardı. Ayrıca müzik yaptığımız mekânlara insanlar çok şık giyinerek gelirlerdi. Biz de grup olarak çok dikkat ederdik kılık kıyafetimize. Gayet düzgün bir şekilde çıkardık sahnede insanların karşısına.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Katıldım. Ben klasik Türk müziği topluluklarında da çaldım o yıllarda. Çok eşlik ettim bu tarz topluluklara. Şarkıcı Osman ERGEN vardı, şimdi şeflik yapıyor, ona eşlik ediyordum. Ne kadar Batı'dan varsa o kadar da klasik Türk müziğinden bilgim vardır benim.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Katılmadım. Ama o yıllarda konserlerine ve provalarına, dinlemek için gidiyordum.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk Halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Popüler müziği, batı müziğini seviyordum. İsteyerek ve sevdiğim için yöneldim.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Samsun'da o yıllarda tek yayın yapan yer, benim hatırladığım Samsun Kız Meslek okuluydu. Onlara da biz plak gönderiyorduk, eski taş plaklardan.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Klasik Türk müziği dinlerdim, batı müziği ve yabancı popüler müzikleri dinlerdim. Org çaldığım için genellikle tercihim, batı türü popüler müziklerdi ama.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da vardı bu tarz yerler. Benim Samsun'da İçel Pasajı'nın içerisinde, Pop 75 adında bir plak stüdyom da vardı. Plak satıyorduk, bant dolduruyorduk. O yıllarda tabii asıl Yavuz plak vardı bu işi yapan. O toptancılık yapıyordu biz oradan satın alıyorduk plakları. Hiç unutmam aldığım plaklarla stüdyoya giderdim, müziği açardım, İçel Pasajı'nın içerisinde sokağa yayın yapardım. Güzel günlerdi.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimi ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Benim çok sevdiğim Alpay vardı o yıllarda. Eylül'de gel diye bir şarkısı vardı onun, çok güzeldi. Başka, Samsun Büyük Otel'in ruf(roof)unda eşlik ettiğim Allah rahmet eylesin Rüçhan ÇAMAY ve Azra BALKAN'ı da çok severdim.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Hayır, benim kendime has bir tarzım vardı.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Sadece müzikler ulaşılabilir oldu o kadar.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

1960'lı ve 1970'li yıllardaki popüler müzikler çok iyiydi bir kere. İcra ettiğimiz bu müzikleri en iyi şekilde çalmaya çalışıyorduk o yıllarda. Şimdi her şeyde olduğu gibi müzik alanında da yozlaştık.

6.4. Yetginer ÜNAL

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe, küçükken tencereleri ters çevirip davul çalarak başladım. Sonrasında ilkokula gittiğim yıllarda, okulun mandolin grubuna katılmışım. Hoca bir defa çalıyordu çalışacağımız parçayı, ben hiç notaya bakmadan hocanın çaldığının aynısını çalıyordum. Yalandan yere de notaya bakardım, bu yüzden de nota okumam ilerlemedi.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Sevgiden, meraktan ve hava atanlara bozulduğum için öğrendim enstrüman çalmayı. Devamında davul çalarak devam ettim müziğe, bu arada şarkı da söylüyordum. 1962 - 1963 yıllarında Samsun Kolejinin müzik grubunda davul çalıyordum. Bazı zamanlarda davulcu bulduğumuzda ise gitar çalıyordum. Gitarı kendi çabalarım ile öğrendim, hiç kimseden ders almadım. Nota okuyamıyordum, deşifrem falan da yoktu ama gitardaki bütün akorların hepsini bilirim, piyanoyu da aynı şekilde.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Dinleyerek çıkartıyorduk, notaları geçtim, şarkı sözünü bile zor buluyorduk. Şarkı sözlerini dinlediğimiz plaklardan çıkartırdık. 1963'lü- 1964'lü senelerde İtalyan müziği modaydı. Peppino di Capri, Adriano Celentano gibi isimler vardı ve hep İtalyan şarkıları söylenirdi. Parçaların nota ve akorlarını bulamadığımız için de müziklerin melodilerini, akorlarını plaklardan dinleyerek çıkartmaya çalışıyorduk. Biraz zor oluyordu tabii ama uyduruyorduk bir şekilde.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Samsun'da biz ilk müzik grubumuzu, okuduğumuz kolejde kurmuştuk batı müziği tarzında. Onun haricinde Demirspor Lokali'nde vardı bir grubumuz. Grupta Co Ömer, şarkıcı Kemal, darbukacı Kemal, Erol ERDİNÇ ve ben vardım. Grubun adı Co Ömer'in tayfasıydı. Sonrasında başka bir grubumuz daha oldu, Saim TAŞKIRAN'LA. O grupta ben gitar çalıp şarkı söylüyordum. Saim trompet çalıyordu. Ordu evlerinde çok çaldık.

5. Bu müzik grubunda hangi algılar kullanılıyordu?

O yıllarda org, akordeon falan yoktu Samsun’da, gitar, davul, trompet veya saksafon ile sahne alınıyordu. O zamanlar bizim davulumuz nasıldı biliyor musun, benzin varilleri vardır ya hani, ondan cross ces keserdik, pekmez kalıplarından alto tomtom yapardık, demir çerçevelere de öküz derisi veya inek dersi gererdik, bu şekildeydi davulumuz. Derileri güzelce gerdirirdik ve içine ampul koyardık. almaya başlamadan bir müddet önce o ampulü yakardık ki deriler tam anlamıyla gerilsin ve davuldan normal ses alınsın diye. Ben çok çarpıldım zamanında, yan zile cereyan kaçardı, çalarken hop arpılırdım. Bizim o yıllarda kullandığımız amfiler bile lumofon amfiydi, camilerde kullanılanlardan. Cami mikrofonlarında şarkı söylüyorduk. Elektro gitarımız nasıldı biliyor musunuz, lumofon amfinin mikrofonunu klasik gitarın içine koyardık ve elektro gitar sesi elde etmiş olurduk. Teknisyen bir arkadaşımız vardı, Grundig teypten eko cihazı yapardı bize. Yalnız kötü tarafı şuydu: bant bitince eko da bitiyordu. Bandı ters çevirmek lazımdı ki eko devam etsin. Sonradan ona da are buldu tabii, devamlı dönen bir bant yapmıştı. Bir tarafından siliyor, bir tarafından kaydediyordu.

6. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Samsun’da ilk zamanlarda yoktu popüler müzik enstrümanı alabileceğimiz yerler. Ben ilk gitarımı lisedeki Levent diye bir arkadaşımdan almıştım, siyah bir gitardı. Trampetimi ise o yıllarda Demirspor Lokali’nde müzik yapan Marino Marini diye bir İtalyan grubundan almıştım, çok güzel bir trampetti. O zamanların en güzel trampetiydi.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tabii ki çalıştık ama o zamanlar fazla bir mekân yoktu Samsun’da. Demirspor Lokali’nde çalıyorduk, bir de hal binasının üst katındaki düğünlerde çalıyorduk profesyonel anlamda. Yıl başında eğer davetli olursak bir yerde müzik yapıyorduk. 1963 senesinde Demirspor Lokali’nde profesyonel hayatımız başlamış oldu. 1964 senesinde Turhal şeker Fabrikasına davulcu olarak gittim. Altı ay bu orkestrada hem şarkı söyledim hem de davul aldım.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Evet, Samsun Halk Eğitim Merkezinde düzenlenen müzik yarışmalarına bir iki defa katıldık. Ben şarkı söyleyip gitar çalıyordum, Recep ÖĞÜT piyano çalıyordu, Güven ÖZDEMİR saksofon çalıyordu, davulda da Ramis Mayk(Mayyak) vardı, diğer yarışmada ise Cako dayı vardı davulda Cako Morelli. Hırslı bir şekilde değil de maksat güzel müzik olsun diye katılmıştık bu yarışmalara.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, orkestra olarak katılmadık. Ama ben Altın Ses Yarışmasına katılmıştım o yıllarda. Sadece şarkıcılar için düzenlenen bir yarışmaydı bu. Arkamda çalan orkestra da Durul GENÇ beşlisiydi. Birinci Neco diye bir şarkıcı olmuştu, İstanbullu. Kadınlardan da yine İstanbullu tanınmış biri birinci oldu, ismini şu anda hatırlayamıyorum.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi?

Konak, Yıldız ve Sümer sinemalarında konserler verilirdi. Bir de halk eğitim merkezinin salonu vardı. Samsun'da çok iyi saksofon çalan bir abimiz vardı, Recep ÖĞÜT. Stan Getz parçalarını çok iyi çalardı. Yıldız'da yarım saatlik müzik programı oluyordu o yıllarda. Kendimi ona göre ayarlardım ve Recep abi sahneye çıkmadan evvel içeriye girerdim. Onun tenor saksofonundan çıkan ses bir farklıydı.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

1960'lı yıllarda meşhur danslar vardı ve Samsun Demirspor Lokali'nde çok güzel dans yarışmaları düzenlenirdi. Eskiden Samsun bu konularda gerçekten bilgili bir yerd. Demirspor Lokali'nde çalıştığımız yıllarda çok güzel müzik yapardık. Akşamki program için insanlar, öğleden sonra saat iki- üç gibi gelip yer kaparlardı. Ama bizim orkestramız da iyiydi o zamanlar. Ritim 5 adında harika bir gruptu. Orgcumuz Turgut, Vogs marka org çalardı. Gitarcımız Samsun Kolejinden mezun Nadir'di. Güven ÖZDEMİR saksofon çalıyordu, davulcumuz Ramis Mayyak, başçımız Günhan BORA'ydı. Vidinli Oteli'nin rufunda çalıştığımız zamanlar insanlar bize İstanbul orkestrası mısınız diye soruyorlardı. Bir tane bilemedin iki tane Türkçe parça söylüyorduk. Gerisi hep yabancı parçaydı, çoğu

İngilizce parçalar. 1974-1975 senesinde Ertuğrul BAYRAKTARKATAR'la da bir orkestramız oldu. Ertuğrul klavye çalışıyordu, Ali diye çok iyi basçı bir arkadaşımız vardı. Davulcu arkadaşımız da çok iyiydi Bülent. Bizim müzik tesisatını yapan arkadaşımızı da tromboncu yapmıştık, ama sadece ses üflüyordu. Bülent TUHTA şarkı söylüyordu, ben alto saksafon çalışıyordum, Güven abi de tenor saksafondaydı, James Last falan çalışıyorduk. Baş müşterimiz de Edip AKBAYRAM'la, Bülent ERSOY'du. Gazinoda programlarını bitirince hemen bizi dinlemeye geliyorlardı. Güzel müzik yapıyorduk yani.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Samsun musiki cemiyeti vardı o yıllarda. Taner ÇAĞLAYAN'ın kurduğu güzel bir klasik Türk müziği topluluğuydu. Ben bir kere piyanist olarak gittim. Birtat Erdoğan abi vardı, ud çalardı. Udla nağme yapardı, ben de ona cevap verirdim. Sonraki konserlere çağırdılar ama ben gitmedim. Çok karıştırmak istemedim pop müziğiyle.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Samsun Kolejinde okurken bizim beden eğitimi hocamız vardı Şevket GENÇ, harika bağlama çalardı. Bağlama takımı kurduk kolejde, arkamızda da koro vardı. Ben bu takımda cura çalışıyordum. Bir iki sene okulun topluluğuyla çalıştık.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Yani batı müziğini, yabancı parçaları daha çok sevdiğim için bu gruplarda yer aldım. Sözlerini bilmediğim şarkıyı söylemem. Bilmediğim derken manasını bilmediğim parçaları yani. Hüzünlü bir parçanın sözlerini sırtarak söylersen ayıp olur, diye düşünüyorum. Benim abim ve büyük ablam hiçbir topluluğa katılmamalarına rağmen harika Türk müziği söylerlerdi. Ben bu tarz müzikleri pek sevdiğim için batı müziğini tercih ettim o yıllarda.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Eğlence programları vardı. Orhan SEZENER, Cemil BAŞARGAN, radyo emisyonları falan vardı onları dinliyordum. Tabi bir de Amerikan Radar Radyosu vardı. Radar radyosu, mesela Samsun'da herkesin cebinde ufak radyoları vardı. Hepsinde radar radyosu açıktır, radar radyosu dinlenir. Üstelik işin ilginç tarafı, radyonun telefon numarasını herkes bilirdi. Açarsın telefonu dersin ki: ya şu parçayı çalar mısınız, tabii ki İngilizce parçalardan bir iki parça sonra pat diye çalarlardı. Ben askerdeyken Samsun'daki radarı Amerikalılar boşalttılar diye çok üzölmüştüim. Orada o kadar çok 33'lük demeyeceğim ama 16'lık plaklar vardı. 16'lık plaklar özellikle Amerika'dan gelirdi. Ben gittim, radyolarına girdim Amerikalıların. Böyle 16'lık listeler şudur budur orada bir tane disjokey adam böyle devamlı yayın yapardı. Oraya bazı şovlar falan da gelirdi. Mesela ben Ankara'daki Amerikalıların kulübünde çalışırken oraya dünyaca meşhur, orgcu, Roda Scott diye bir kadın, program yapmaya gelmişti. Radara da mesela yabancı orkestralar falan gelirdi. Bir de biz gidiyorduk tabii.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Benim çoğu şeyim değişmedi. Hâlâ beğendiğim müziği dinliyorum, beğendiğim müzik derken sadece batı müziği falan değil, güzel bir Türk müziğini de dinlerim. O zamanlar Ray Charles, Louis Armstrong, Tom Jones, Engelbert Humperdinck, Andy Williams, Cliff Richard, Tony Bennett gibi şarkıcıları çok beğenir ve severdim. Ben Tony Bennett'in bütün parçalarını söylüyordum. Hatta hava yollarında çalışmaya başladığımda Cenevre'de bir gün listeye bir baktım, Tony Bennett bizim yolcumuz. Gittim biniş kartını bastırdım, aynısından bir tane daha biniş kartı yaptım, Tony Bennett'e gittim ve bana, bunu imzalar mısınız dedim, bende duruyor hâlâ, evde. Çok iyi bir şarkıcıydı. Şu anda seksen beş - seksen yedi yaşlarında olması lazım, harika bir şarkıcıdır. Esas ismi Antonio di Benedetto'dur, İtalyan'dır. Bunun yanında İtalyan şarkıcıları da çok dinlerdim. Adriano Celentano, Peppino di Capri, Domenico Modugno gibi.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da bizi dinlemeye gelen Amerikalı müşterilerimiz vardı, bütün eksperleri. Araba bagajında kasetler vardı, hiç görmediğimiz, duymadığımız kişilerin kasetlerini bize dinletmişlerdi, hiç unutmuyorum.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda sizi, giyim kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Daha demin de dediğim gibi Ray Charles, Louis Armstrong, Tom Jones, Engelbert Humperdinck, Andy Williams, Cliff Richard, Tony Bennett gibi şarkıcılardı.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Benim icra biçimimi en çok etkileyen, tarz olarak Tom Jones, Engelbert Humperdinck ve Tony Bennett'tir. Bu insanların albümlerindeki tüm parçaları biliyordum. Samsun'da konser verdiğimiz zaman, hep bu parçalardan söyledim. Taklit olacaktır illaki, çünkü taklit sizi doğru müzik yapmaya, güzel müzik söylemeye hazırlayacaktır. Belli bir zaman aralığında birilerini taklit etmek zorundasınız ki sonradan kendi yorumunuzu bulabilesiniz.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Benim çocukluğum, gençliğim zamanındaki müzik endüstrisi ve müzikten anlayan müzik severlerle, şu andaki müzik severler arasında çok büyük farklar, değişiklikler var. O zamanlar ben sahnedeysen sürekli müşteriye bakardım, dinleyenlere, ne gibi reaksiyon veriyorlar diye. Mesela ikinci perdeden sonra bir bolero daha söyleyeceksem insanların suratlarına bakar, dans edenlerin durumlarını analiz ederim. Eğer öyle bir hava yoksa *çaçaya* değiştirirdim müziği. İkincisi müzik yaparken benim en çok takip ettiğim şey masada oturanların ayaklarıydı. Eğer tempo tutuyorlarsa benimle beraberlerdir demektir. Şimdi artık müzikten anlayan kalmadı. Eskiden öyle bir dinleyici kitlesi vardı ki sen çalmaktan zevk alıyordun, tabii bu da müziği bilerek yapıyorsan. Şu anda mesela herkes yurttan sesler, kimse alınmasın bana ama ruh yok, çok yazık. Eğer bir işi yapıyorsanız

severek, isteyerek ve içten yapacaksınız. Severek yapmıyorsan sırf para için yapıyorsan hiçbir işe yaramaz. Severek yapacaksın, karşılığını da alacaksın tabii ki.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Demin söylediğim gibi esasında, o zamanlar müzikten anlayanların sayısı daha fazlaydı gibi geliyor bana. Daha çok dinleyici vardı. Daha çok, iyi müzikten hoşlanan insan vardı. Eski yıllarda klasik batı müziği orkestrası ve caz orkestrası vardı Samsun'da. Türk müziği sanatçılarından Perihan ALTINDAĞ SÖZERİ, Hamiyet YÜCESES gibi büyük isimler Samsun'da konser verirlerdi. Samsun'un keşke o havasını devam ettirebilselerdi. Samsun'da çok daha değişik şeyler yapılabilirdi. Hakikaten çok güzel ve özel o yıllardı.

6.5. Selçuk ÖZGÜRDAL

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe herkes gibi, ben de mandolinle başladım. Samsun'da Bulgaristan'dan göçen bir berber vardı, müzik öğretmeni idi. Samsun'da müzikle ilgili ailelerin çocuklarına özel dersler verirdi. Kız kardeşim keman dersi alıyordu, ben de mandolin dersi alıyordum ondan. Sonradan adam beni beğenmedi, yani bundan bir şey çıkmaz dedi ve ablamla uzun bir süre keman derslerine devam ettiler. Hakikaten de haklıymış yani, benden öyle bir şey çıkmadı doğru dürüst. O yıllarda bizim evimizde piyano vardı ve ben ortaokul çağlarından piyanoya heveslendim. O da niye heveslendim biliyor musun, arkadaşlarım geliyordu eve piyanoyu görünce biz bunları filmlerde görüyoruz derlerdi, bu yüzden ben daha da heveslendim.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Okulumuzdaki müzik hocamız olan Hadi Bey'den piyano dersi almaya başladım o yıllarda. Sonrasında ise operacı Necati Bey'den piyano dersleri alarak devam ettim müziğe. Ondan sonra baktım hayat renkli, yani piyano çalıyorsun, sevilyorsun, tanınıyorsun. Ama işi ben götürüyorum, şarkıcıyı alkışlıyor millet böyle bir şey var mı? Alelacele şarkı söylemeye başladım ve o tarih bu tarihtir, şarkıcılık yapıyorum yıllardır.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Notasına ulaşamıyorduk, tabii internette yoktu o zamanlar. Bizden öndeki müzisyenlere yalvarıyorduk bunu nasıl çalacağız diye. Notasına ulaşamazdık ama bir gece evelden parçaları dinliyorduk ve o hafta söylemeye, çalmaya başlıyorduk. Yelpaze diye bir mecmua vardı, orada popüler müzik parçalarının sözleri çıkardı. Sözleri bu mecmuadan takip ederdik, radyolardan da dinleyerek parçaların melodilerini çıkartırdık. Sonra da 1960'lı yılların 64'ünde, 65'inde, küçük kaset *teypler* çıktı ve ben hemen ondan edindim. O yıllarda babam satıyordu bu tarz şeyleri, mağazamız vardı Mecidiye'de. O zamanlar üstten basmalı Philips teybim vardı benim. O teyp benim ilk kaset teybimdir. Sonradan da ufak minik kasetler çıktı, 1966-1967'lerde. Onlarla işte şarkıları radyodan teybe çekiyorduk, armonilerini de kendimiz çıkartıyorduk. Şimdi bakıyorsun internette her şey var.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Olmaz olur mu. The Scall adında bir popüler müzik topluluğumuz vardı. Hafta sonu konserler veriyorduk ekibimizle Samsun'da.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Alto saksafon, org, davul, gitar kullanılıyordu. Samsun'da 1967 senesinde ilk çift klavye org, Türkiye'de bizde vardı, Hohner marka. Müzik aletlerimiz güzeldi bizim. Yalnız amfimiz yoktu. Bir lumofon amfisine, solist de dahil kullanılan tüm enstrümanlar girerdi.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Maalesef Samsun'da o yıllarda bu tarz enstrümanları alabileceğimiz bir yer olmadığı için İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlere giderek, oradaki müzik mağazalarından alırdık.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Samsun'daki grubumla profesyonel olarak çalışmadım. Ama Ankara'daki gruplarla çalıştım. Türkiye'deki en önemli orkestralarından birisi olan Kentet B'de çalıştım. Jandarma Genel Komutanlığı caz ve dans orkestrası vardı. Oraya beni şarkıcı olarak aldılar Selim SAM, Neşe KARABÖCEK ve ben, üçümüz orada batı müziği şarkıları söylüyorduk. Neşe KARABÖCEK o zamanlar çok güzel İspanyolca şarkılar söylerdi.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Tabii ki katılırdık ve biz hep birinci olurduk. Benim çalıştığım orkestra çok profesyoneldi çünkü.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Samsun'daki bu orkestrayla katılmadık ama o yıllarda Ankara da Hitit Dörtlüsü adında bir orkestra kurduk. 1960'lı yıllarım, genelde Ankara'da geçti. Ankara'daki en iyi orkestralardan biriydik. O zamanlar ben bazı parçalar yapmaya başlamıştım. Mesela Karlar Düşer, Anılarla Beni, Annem diye meşhur parçalarım vardı. O dönemde, 1968 senesinde

Hürriyet'in Altın Ses Yarışması'na, Karlar Düşer parçasıyla katıldım. O yıllarda Türkçe sözlü parça yoktu pek. Jüride de Fecri EBCİOĞLU ve Gülseren SADAK vardı. Edip AKBAYRAM bu yarışmada ikinci olmuştu. Sonrasında bir yarışmaya daha girdim, İstanbul Gelişim Orkestrasıyla Aşiyân'da. Yine Hürriyet Altın Ses Yarışması'ydı ve bu sefer finale kaldım ama derece alamadım. Hiçbir zaman küsmedim müziğe.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

Samsun'da halk eğitim merkezi vardı, tıpkı köy enstitüleri gibi, içerisinde bir de müzik salonu vardı buranın ve orada konserler verilirdi. Güzel müzikholler vardı, mesela Şehir Kulübü gibi. Orkestramızla program yapardık, senede altı- yedi konser verirdik. Çok önemli bir yerdi o yıllarda Şehir Kulübü. Samsun'daki bir önemli yer daha Demirspor Lokali'dir. 1950'li yıllardan bu yanaydı. Çok iyi orkestralar çalışırdı Demirspor Lokali'nde. Mesela 1960'lı yıllara girmeden orada Pier Ivo Piccolo Netta Muro çalışırdı. Netta Muro bir İtalyan şarkıcıydı ve çok güzel şarkılar söylerdi. Arkasında da çok iyi bir orkestra çalardı. Aynı zamanda Demirspor Lokali'nde o yıllarda dans yarışmaları yapılır, insanlar orada müzik zevklerini tatmin ederlerdi. Hatta yoldan geçenler bile durur, saatlerce dinlerlerdi çalan müziği, olağanüstü bir yerdi. Öyle kalburüstü bir yer değildi ancak bütün Samsunlu aileler o dönemde oraya giderlerdi. Hemen hemen her hafta babam bizi de götürürdü.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Şunu söyleyeyim, bir programa ya da konsere gidilmeden önce kesinlikle ilk olarak berbere, sonra bu programlara, konserlere gidilirdi. İnsanlar son derece modaya uygun ve modern bir şekilde hazırlanırlardı. Herkes çok özenli bir şekilde katılırdı bu tarz etkinliklere. Çok güzel yıllardı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

1970'li yıllarda Samsun musiki cemiyeti vardı, Taner ÇAĞLAYAN şefi. Benim de o zamanlar Timpa adında dükkânım vardı ve video çekiyordum. Onların konserlerini videoya alıyordum. Ama bu tarz topluluklara hiç katılmadım.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Vardı bu tarz topluluklar Samsun'da ama bana çok yabancıydı.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Benim babam çok güzel klasik Türk müziği kemanı çalardı, ablam şarkı söyler, annem ud çalardı. Ama ben niye böyle oldum biliyor musun? Ben Samsun'da 56 Evler'de büyüdüm. Bizim bir kiracımız Amerikalı, bir diğeri ise Fransız'dı. Bunlar hep batı müziği dinlerlerdi. Ablam da meraklıydı dönemin yeni çıkan yabancı parçalarına ve hep takip ederdi. Ben de bu tarz şeylerin etkisinde çok kaldım. Bir de Batı sound'u benim çok hoşuma giderdi, çok sesli olduğu için.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

TRT'den dinlenirdi, yerel radyolardan. O yıllarda, Sezen Cumhuri ÖNAL'ın programları vardı, onu dinlerdim. 1970'li yıllarda kasetçilik de yaptığım için yeni çıkan şarkıları takip etmek zorundaydım. Tabii en önemlisi de Samsun'daki Amerikan Radar Radyosuydu. Kesintisiz dinleyebiliyordunuz. Radar o yıllarda kaydını Yunanistan üzerinden alırdı. Esas base Yunanistan'daydı ve oradan alarak Samsun'a naklederdi. Radarda minik bir stüdyo da vardı. O dönemlerde amcam Amerikan Radarında teknik elektrik mühendisi olarak çalışıyordu. Amcamın yanına gittiğimde o stüdyoyu görmüştüm. Çok enteresan bir odaydı: tek bir masa ve başında da bir Amerikalı spiker oturuyordu. Dediğim gibi Yunanistan'dan alarak direk bize çalardı yayını. Eskiden Samsun'da köylüler tarlalarda çalışırken sabahın köründe Amerikan Radar Radyosunu dinlerlerdi. Çünkü net olarak sadece radarın yayını çekerdi. İşte devamlı bunları dinlediğinde, otomatik olarak bu müziğin etkisinde kalıyorsun.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Country, blues, caz, bu tarz müzikleri dinlerdim. O yıllarda beraber oturduğumuz Amerikalı arkadaşlarımız vardı. Mr. Frentres diye bir arkadaşım vardı mesela, bizim kiracımızdı. Babası, Amerikan Radar Radyosunun mühendisiydi, Teksaslıydı ve Country

müziğini çok severdi. Onların etkisinde çok kaldım ve sevdim de. Benim de yaptığım müzik daha çok Country tarzındadır.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Bahsettiğim kiracımız, Amerikan Radarı Samsun'dan kapanıp taşındığında bana giderken bir blok plâk vermişti. Böyle eski Countrylerin olduğu Johnny Cash'ler falan. Onları dinleyerek büyüdüm ben. Bolu Kartalkaya'da 1990'lı yıllarda çalışırken, Amerikalılar gelirdi beni dinlemeye Adana'dan. İnanır mısın çevrelerindeki yabancı arkadaşlarına benden bahsediyorlarmış, bir adam var, dedemin bana söylediği Country müzikleri söylüyor, gidin de dinleyin diye. Hakikaten de öyle ama mesela örnek verecek olursak Jim Reeves'in, Have To Go Hill parçası vardır eski Country parçalardan, 1940 basımlı. Ben onları severdim ve söylerdim. İçime işlemiş demek ki ne yapayım. Bunun dışında 1970'li yıllarda Samsun'da kaset depoları vardı. Kaset ve plakları buradan alırdım. Sonra Yavuz Plak vardı Mecidiye'de, orası getirirdi çeşitli şeyler, oradan da alırdım ama 1960'lı yıllarda ben dediğim gibi Amerikalılardan temin ediyordum.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

İlk olarak İtalyan şarkıcı Pepino di Capri'den çok etkilenmiştim. Roberta adlı şarkısı o dönemim en popüler şarkılarından. Ondan sonraki asıl favorim ise çok sevdiğim ve beni en çok etkileyen Adamo'ydu. 1964-1965 senelerinde Tombe la Nieve diye, Her Yerde Kar Var adlı bir şarkısı vardır. Çok hoşuma giderdi, bu parçayı birlikte de söyledik hatta aynı sahnede. İyi ki de Adamo'yu tanımışım ve etkilenmişim.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Modası etkilemedi açıkçası. Kendime has bir giyimim ve tarzım vardı. O tarzdan da hiç vazgeçmedim. Hiç şapkasız bir yere gitmedim, blue jeans pantolonsuz olmadım kırk elli senedir. Müzik icra biçimi deyince, tabii Adamo'yu çok taklit ederdim ve iyi de taklit ederdim. Zaten bu işler ilk zamanlarda taklit üzerinden başlar.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur.

Samsun'da bir base üs radyosunun olmasının bize kültürel bakımdan çok etkisi ve faydası olmuştur. Sabah erken kalktığımızda evimizin önündeki boş arazide köylüler ses olsun diye Amerikan Radar Radyosunu dinlerlerdi. Belki hoşlandıklarından değildi ama net çeken bir radyoydu. Yapılan yayınlarda bir kelime dahi Türkçe yoktu, İngilizceydi hepsi, şarkılar da İngilizce tabii. Zaten subliminal olarak yani farkında olmadan beyne işler. Müzik budur zaten.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Samsun'daki gelişim süreci değil, asıl Türkiye'deki gelişim süreci kötüydü popüler müziğin. Niye biliyor musun, ben bunu bizzat kendim içinde yaşadığım için biliyorum. Prodüksiyon yıllarımda, İstanbul Unkapanı'nda bir dönemim geçti. Unkapanı, kamyon şoförlerinin, Kürtlerin elindeydi. Yanlış anlaşılmasın Kürtleri hakir görmüyorum severim, çok da iyi arkadaşlarım vardır ama hep onların elindeydi piyasa. Onlar ne dediyse o oldu Türkiye'de, onlar yedirdiler bize müziği. Hani batı tarzında müzik değil de batı tarzında Türkçe parçalar da pek âlâ yapılabilirdi ama onlar arabesk tarzda, Kürt kültürü müziğini öne çıkarttılar. Ben demiyorum ki Amerikan müziğini öne çıkartalım. Türk müziğine kuvvet verelim, adam gibi olsun, armoni ve çok seslilik verelim. Niye yapmadık bunu, hâlâ da yapamıyoruz. Tutucuyuz ve korkuyoruz çünkü. Aman bir şey mi derler? Ne diyecekler abi, sen yap da beğenen beğensin, beğenmeyen beğenmesin. Samsun'un o yıllarına dönüp baktığımızda ise; Samsun Türkiye'ye göre çok modern bir yerdi. Dans müsabakaları yapılırdı her hafta rutin olarak çarşamba günleri mesela. Bunun yanında Samsun'da çok özel müzisyenler ve orkestralar çalıştı. Nico Degastino vardı İtalyan şarkıcı. Hal binasının üstündeki gazinoda sahne alırdı. O dönemlerde dünyada meşhur olan bir adamdı ve Samsun'da da müzik yapıyordu. Samsun'un çok önemli bir de barı vardı mesela o yıllarda, Nil Bar, Leyla Nil'in barı. Bir hanım işletirdi barı ve o barda çok güzel müzikler yapılırdı. En önemlisi de piyano vardı. Piyanyoyu çalan Berran abimiz vardı, akordeon ve piyano çalardı. Ve de tenor saksafonda Recep ÖĞÜT, alto saksafonda Co Ömer gibi Samsun'un önemli müzisyenleri vardı. Bizim önümüzdeki jenerasyon onlardı. Durum bu.

6.6. Şevki USTAOĞLU

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

1959 yılında, Kütahya’da ortaokul birinci sınıfa giderken mandolin çalmaya başladım. Kız Gel Kız Gel Yanıma gibi basit türküleri çalıyordum. 1959 yılında abimin tayininden dolayı Ordu’ya taşındık, o orada nüfus memurluğu yapıyordu. Ordu’da tanıştığım arkadaşlarımdan bağlama öğrendim. Ablamın udu vardı, o çalarken heves ettim ud çalmaya başladım. Devamında Musiki Cemiyetine katıldım, orada da provalar esnasında kendi yaşlılarımla tanışarak grup kurduk ve bu süreçten sonra ben Türk sazlarını, klasik sazları bir kenara bırakarak gitara yöneldim.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Kimse bana bir şey göstermedi. Çaldığım tüm sazları kendi emeklerimle öğrendim. Zaten telli çalgıları çalabildiğim için, devamında başladığım gitarı da kendi kendime pratik yaparak öğrendim. Ama şunu da belirtmek isterim, Ertuğrul BAYRAKTARKATAL hocanın hakkını hiç ödeyemem bu konuda, müzik hakkında becerim vardı ama bilgim yoktu. Onun sayesinde müzik hakkında bilgi sahibi oldum.

3. 1960’lı ve 1970’li yıllarda çaldığınız, popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz, yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Dinleyerek kulaktan çıkartıyorduk, internet yoktu o zamanlar. İstanbul’dan nota sipariş ederdik o da on beş gün sonra gelirdi. Biz de günün parçalarını yakalamak için 1970’li yıllarda radyolardan dinleyerek ve o zamanlar yeni çıkan televizyondan kendimize kaynak bularak deşifre etmeye çalışırdık. Duyduğumuz akorları uyumlu biçimde basmaya çalışırdık.

4. 1960’lı ve 1970’li yıllarda müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Samsun’da o yıllarda kurduğumuz Ritim 71 ve Gelişim adında iki tane orkestramız vardı. Samsun’da Vidinli Otel, Büyük Otel, Yosun ve Arzum Kafe gibi mekânlarda profesyonel olarak sahne alıyorduk.

5. Bu müzik grubunda hangi algılar kullanılıyordu?

Gitar, bas gitar, org, akustik davul, vibrafon, saksafon, trombon ve flüt vardı. Yani anlayacağın bir popüler müzik orkestrasında olması gereken tüm enstrümanlar vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

1970'li yıllarda İstanbul Plak vardı oradan sipariş veriliyordu. Samsun'da Ali Rıza KEFELİ abimiz vardı, Arke Ticaret. Amfi ve çeşitli müzik enstrümanları satardı o yıllarda. Bu mağazalardan edindiğim müzik aletleriyle Samsun piyasasına girmiş oldum.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

alıştık. Hatırladığım kadarıyla, Büyük Samsun Otel, Vidinli Otel, yaz mevsimlerinde Atakum'daki Arzum Kafe ve fuar içinde Yosun Kafe'de alardık. Hiç unutmam Yosun Kafenin çok güzel çakıl taşlı bahçesi vardı. Kamp zamanı ise Samsun'da Karayolları ve Devlet Su işlerinin kurduğu kamp alanlarında çalardık akşamları.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Yarışmalar düzenleniyordu ama o yıllarda Samsun'daki mekânlarda yoğun olarak çalıştığımız için katılamadık biz.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li, yıllarda Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, katılamadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi?

Sinemalarda, kapalı spor salonunda ve halk eğitim merkezinde düzenlenirdi o yıllarda konserler.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Evet 1970'li yıllarda uyuluyordu. O yıllarda köyden kente çok g yoktu. Herkes birbirini tanıyordu ve son derece modern giyinilirdi. Sahneye çıktığımız zaman gözümüz kamaşırdı.

Papyonlar, takım elbiseler, güzel kıyafetler. Biz de Beyaz Kelebekler Grubu gibi beyaz ceket, siyah pantolon giyerdik.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Ben 1970 yılında geldiğim için Samsun'a bu gruplar hakkında bilğim yok. Bu tarz topluluklara da katılmadım. Ama Ordu'da yaşadığım dönemde, müziğe başladığım ilk zamanlar, Ordu Musiki Cemiyetine kısa bir süre gitmişim.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Daha demin de bahsettiğim gibi Samsun'a ilerleyen yıllarda geldiğim için bu gruplar hakkında hiçbir bilğim yok ve dolayısıyla da katılmadım.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Madem ki gitar çalıyorsun, batı enstrümanı çalıyorsun batı müziği çalmak durumundasın. Sonradan klasik Türk müziğinin içerisine de girdi gitar. Öyle bir enstrüman ki Türk halk müziğinde kullan, klasik Türk müziğinde kullan, batı müziğinde kullan, bizim Türkçe pop müziğinde kullan. Ama bir bağlamayı alıp da bir orkestranın içine koy, olmuyor. Ama gitar her grubun içerisine yakışan bir enstrüman. Ben her zaman batı tarzındaki müziği tercih ettim. Batı tazı müziklerini çok seviyordum ama bir Tanju OKAN, Barış MANÇO, Cem KARACA parçalarını da repertuvarımıza serpiştiriyorduk ve seviyorduk.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O zamanlar yapılan TRT yayınlarından yerli sanatçıları dinlerdik. Cem KARACA, Barış MANÇO, Erkin KORAY gibi. Daha eski zamanlarda Amerikan Radar Radyosu varmış Samsun'da. Ama benim Samsun'a geldiğim yıllarda Amerikan Radarı Sinop'a taşınmıştı. Müzisyen arkadaşlarımız anlatırlardı, Demirspor Lokalinin bahçesinde Amerikalı müzisyenlerle birlikte Samsun'un eski jenerasyonları müzik yaparlarmış.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben country, blues ve caz müziği dinlerdim, hâlâ da bunları dinlerim. Çünkü bunlar serbest müzikler olduğu için, daha çekici geliyor bana. Ama bizim ozanlarımızın ve aşıklarımızın türkülerini de çok severim, dinlerken inan ağlarım, yaş gelir gözümünden.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Plakçılarımız vardı İstanbul Plak mesela. Timpa adında Selçuk ÖZGÜRDAL arkadaşımızın dükkânı vardı. Kaset ve plak satardı ve buralardan temin ederdik. Plak da alıyorduk ama kaset daha kârlı oluyordu. 45'likten bir şarkı dinleyebiliyordun ama kaset olunca yirmi dört şarkıya kadar dinleyebiliyordun.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Beatles gayet güzel giyiniyordu. Animals'lar da aynı şekilde. Paul Mauriat mesela, adamlar 45-50 kişilik grupla konserler verirlerdi ve giyinişleri on numaraydı. Şimdiki gruplara ve müzisyenlere baktığımızda, adam Avrupa'da çırlıçıplak konsere çıkıyor, kot pantolonla. Bizim zamanımızda böyle şeyler yoktu. Biz sahne aldığımız zamanlar kravat takardık, bazı cumartesi geceleri papyon takardık. Bir anımı anlatmak istiyorum. Bir gün Bodrum'da konser vereceğimiz zaman koşa koşa bir kız çocuğu geldi yanıma. Sen dedi neden her gece kravat takıyorsun, ceket giyiyorsun merak ettim, dedi. Ve ben dedim ki: kızım önce sanatıma olan saygımdan, daha sonra dükkâna saygımdan, ondan sonra senin annene, babana ve sana saygımdan takıyorum dedim ben bu kravatı, papyonu. Kucakladı beni ve koşa koşa gitti, olay bu yani.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizim yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Vallahi kıyafet açısından şöyle etkilemişti. O yıllarda Beatles, Animals, Rolling Stones gibi grupların sıkı takipçileri olduğumuz için doğal olarak giyim tarzımız ve müzik icra biçimimizi etkiliyorlardı. Bu grupların yaptığı müzikleri, melodileri taklit etmeye çalışıyorduk.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

O zamanlar bir heves bir akım vardı. Yemin ederim sana halk müziği ve klasik Türk müziği ikinci plandaydı. Herkes orkestraları izlemek için akın ederdi gazinolara. Biz Samsun'da Rüçhan ÇAMAY, Füsun ÖNAL, Tanju OKAN, Güneri TECER gibi isimlere eşlik ederdik o yıllarda ve insanlar akın akın gelirlerdi. Sanki baloya gelmiş gibi çok güzel giyinip gelirleri. Samsun o yıllarda, tam anlamıyla modern ve lükstü.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

O yıllarda herkes müzik yapmak ve enstrüman çalmak istiyordu. Öncüleri bizizdir yani onu belirtmek isterim. Samsun'da 1970'li yıllarda çocuklar bizi aileleriyle birlikte dinlerdi ve zevk, şevk alırdı. O zamanlardan sonra Samsun'da müzisyenler yetişmeye ve çoğalmaya başladı. Bizi örnek alarak büyüyen ve yetişen genç arkadaşlar. Çok güzel zamanlardı.

6.7. Mehmet BAKAN

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Çocukluk yıllarımdaki ilk çalgım ağız armonikası dediğimiz mızıkaydı. Devamında ilkokullarda zorunlu enstrüman olan mandolin çaldım. Yaşım ilerleyince ise bateri çalmaya başladım. Co Ömer abimizden bateri kiralayıp çalışıyordum. İlerleyen yıllarda çeşitli orkestralarımız oldu. Önce amatör sonra profesyonel, yani para karşılığı bu işi yapmaya başladık.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Eski sandalyeler vardı orta kısmı ahşap elinle parmak uçlarıyla vurduğın zaman sert sesler çıkardı arkadaşlarımız sarkı söylerken ben de ritim tutardım. İlk gruplarımız kurulduğunda sen de bateri çal, dediler bana çünkü ritim atıyordum. Ama hiçbir zaman baterim olmadı.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Genellikle dinleyerek çıkartırdık. Mecidiye'de nota satan Reşat abimiz vardı. İki sayfa hâlinde nota ve sözleri olurdu. Ondan bazen alıyorduk. Şarkısına göre 50 kuruş, 75 kuruş, bir lira gibi fiyatları vardı. Satın alıp notadan çıkartmaya çalışırdık. Bir de plaklardan dinliyorduk tabii ki.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı. İlk kurduğumuz grup Agona Kentet'ti. Sonra yarışmaya katılacağımız zaman İlhan ŞEŞEN ile Uslu Çocuklar isimli bir grup kurduk.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

İspanyol gitar, elektro gitar, akordeon ve bateri vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da müzik aleti satan çok fazla yer yoktu, neredeyse hiç yoktu. Bir Yavuz Ticarete bulunabiliyordu. Yarım kasa dedikleri elektro gitar almıştı oradan arkadaşım. Ama genellikle büyük şehirlerden temin ederdik.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Hayır çalışmadık. Tamamen amatör olarak kaldı.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Bir tanesine katıldık. 11 Mayıs 1966'da Halk eğitim salonunda amatör orkestralar arası bir yarışmaya katıldık ve orada 3. olduk.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

Halk eğitim binası, kapalı spor salonu ve sinemalarda düzenlenirdi konserler. Bu yerlerin haricinde Samsun'da konser verilebilecek bir yer yoktu.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Evet uyarlardı, hatta dans yarışmaları yapılırdı. Fuarda Yosun Kafe, Evin Kafe gibi mekânlarda da sürekli orkestralar çalardı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Klasik Türk müziği topluluğu 1960'lı yıllarda Samsun Musiki Cemiyeti vardı ama bu tarz topluluklara hiç katılmadım.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Hayır katılmadım.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Yaşın genç olması, popüler akımın yaygın olması ve arkadaş çevremden dolayı bir yönelimim oldu. Bir dönem hippy modası vardı ama bizi etkilememişti.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O dönemler cumartesi ve pazar günleri mikrofonda tiyatro olurdu onları dinlerdim.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Yaşımız ve yaptığımız müzik doğrultusunda popüler türden parçalar dinlerdim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

En fazla plak daha önceki sorularda bahsettiğim Yavuz Plakta vardı. Bir de Mecidiye'de Şık Ticaret vardı onlar da plak satarlardı. Sonradan başka plakçılarda açıldı tabi Erdal Plak gibi.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Beatles en etkilendiğimdi. Beatles'ların kemersiz pantolonları modaydı, aldık giydik, saçlarımızı uzattık. Bahriye paça denilen pantolonlar moda oldu giydik, maxi pardüse giydik. Yani moda olan ne ise takip ediyorduk. Giyim kuşam anlamında etkilendik diyebilirim.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Etkiledi tabii ki taklit ediyorduk beğendiğimiz sanatçıları.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Olumlu etkileri vardı, yani insanları hem eğlendirme anlamında hem de kaynaştırma anlamında büyük etkileri olmuştur.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Samsun her türlü yeniliğe açık bir şehirdi. Çabuk kapar, çabuk alır ve uygulamaya geçerdi. O yıllarda Samsun'un sosyal yaşamı da son derece modern ve güzeldi.

6.8. İlhan ŞEŞEN

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe, 1965 yılında Uslu Çocuklar adlı grubun kurulmasıyla şarkıcı olarak başladım. Herhangi bir çalgı çalmıyordum.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

1969 yılında, komşumuzun oğlu Orhan'ın gitarını ödünç alarak bir gece sabaha kadar çalmak suretiyle öğrendim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Dinleyerek kulaktan çıkartıyordum.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

İlk grubumuz Uslu Çocuklardı. Samsun'dan ayrıldıktan sonra ise Yarasalar isimli bir grupta çeşitli kulüplerde, dans müziği çaldık.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Elektrogitar, bas gitar, bateri ve org kullanılıyordu.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nereden temin ederdiniz?

Yüksek kaldırımdaki (İstanbul) müzik mağazalarından güçlükle temin ediyorduk. Hem pahalı idi hem de az bulunurdu o yıllarda. İlk gitarımı, kaptan pilot ağabeyim yurt dışından getirmişti.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupta, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Evet çalıştık. Düğünlerde ve kulüplerde profesyonel olarak çalıyorduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Evet Uslu Çocuklar grubumuzla katıldık ve üçüncü olduk.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

O yıllardaki konserlerin çoğu Halk eğitim merkezinde verilirdi. Burada birkaç konser verdim.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Evet, uyuyorlardı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Hiç yok. Katılmadım.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Hiç yok. Katılmadım.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Makamsal müzikten hoşlanmam. Tampere sistem bana daha yakın geldiği için, Batı müziğine yöneldim.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Radyo tiyatrosu ve müzik programlarını kaçırmazdım.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Elvis Presley, Beatles gibi müzisyenleri dinlerdim. Tabii ki bir de Pink Floyd.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Temin edemezdik istediklerimizi. Bana ağabeyim yurt dışından getirirdi.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Beatles, Elvis Presley, Pink Floyd ve bazıları.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Tabii ki etkiledi. Gençliğim onları taklit etmekle geçti.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Bizi daha modern ve hoşgörülü yaptı.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Samsun modern bir yerd i o zamanlar. Babam bizi her pazar sinemaya götürürdü. Samsun'da bir konser olduğunda ise kaçırmazdık.

6.9. Mehmet Nuri SEÇKİN

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe 1966 yılında, bas gitar çalarak başladım. O tarihlerde Karayolları Kampı'nda çalışıyorduk ve grubumuzun bateristi, tam sezonda bizi terk etti, bıraktı ve davulsuz kaldık. Alelacele bir bateri takımı aldık İstanbul'dan ve bateriye oturdum ben.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Müziği içimizde en iyi bilen Ertuğrul arkadaşımızdı. Onunla beraber belli kalıpları ve ritimleri oturturduk. Davulun başına oturduğumda, boleroları, slow rockları atabiliyordum, bu şekilde de devam ettik.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Dinleyerek kulaktan çıkartıyorduk. Samsun gibi bir yerde o yıllarda ne nota bulabilirsiniz ne gitar teli bulabilirsiniz. Enstrüman da yoktu, her şey İstanbul'a odaklıydı. Müziğe dair her türlü ihtiyacımızı, gider İstanbul'dan alırdık. Şimdi gençlere bakıyorum, bulunmaz nimet, her şey var ellerinin altında.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

1966 yılında kurduğumuz bir müzik grubumuz vardı. Dört arkadaş bir araya gelerek amatör bir grup kurduk. İsmi ne olsun ne olsun derken grup Yankılar'ı kurduk. Samsun'daki ilk amatör topluluklardan.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Solo gitarda Ertuğrul BAYRAKTARKATAL, bas gitar ben, klavyede Ercüment BAYRAKTARKATAL ve bateride Nihat TEOMAN. Bu dörtlüyle ilk grubumuzu kurduk.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Enstrümanları İstanbul'dan alıyorduk. Dediğim gibi orkestrayı kurduk, gitar alacağız babalarımız parayı verdi İstanbul'a gittik ve sıfır bas aldık. Ki o tarihte gitar alıp buraya gelmek ayrıcalıktı gerçekten. Bütün müzisyen arkadaşlar eve gelirdi. Mehmet bakayım şu gitara, ya nedir ne değildir, sıfır gitar almışız büyük heyecan. Bateriaye döndüğüm zaman ilk baterimi de İstanbul'dan aldım. Fırçasına kadar oradan almıştım çünkü o tarihlerde bu tarz şeyler yoktu Samsun'da. Bir iki tane satan yer vardı ama alternatif yoktu. O tarihlerde Ertuğrul'a, İstanbul'dan İbarez dört manyetikli bir gitar aldık, çok iyi bir gitardı. O yıllarda Fender ve Gypsn gibi büyük markaların gitarları da vardı mesela ama bırak Samsun'dan almayı İstanbul'dan dahi alamazdınız, dünya markasıydı çünkü. O yıllarda mahrumiyet bölgesi gibiydi Samsun. Bu enstrümanları almadan evvel grupta kullandığımız ilk gitarı kendimiz yapmıştık. O tarihlerde teyzemin oğlu tercümanlık yapıyordu Samsun'daki Amerikan Radarında. Oradan bir gün akustik gitar getirdi eve. Biz de orkestra kurmuşuz elektro gitar heveslisiyiz ve elektro gitar lazım. Ne yapalım ne edelim derken, gitarın klavyeyi söktük, gürgen ağacından gövde kestirdik ve gitarın modelini çaldık. Sonrasında oto kaportacısı bir abimiz vardı Samsun'da, ona götürdük kestirdiğimiz ağacı ve kırmızı lake rengine boyattık. Elektronikçi Aytekin DEMİRÖZ diye bir arkadaşımız vardı, çok meraklıydı bu tarz işlere, gitara iki tane manyetik yapmıştı. Biz de klavyeyi ve sapı gövdeye monte ettik, ayarlarını yaptık, bir takım da tel aldık. Sonrasında açma kapama düğmesini, volümünü falan ekleyip monte ettik ve elektro gitar çıktı ortaya. Uzun yıllar da bu gitarı kullandık.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Çalıştık. Yankılar Grubu'yla biz ilk olarak Karayolları Kampı'nda çalışmaya başladık, oradan ücret almıyorduk ama profesyonel olarak çalışıyor durumundaydık. Haftanın belli iki günü sahneye çıkıyorduk. Onun haricinde Karayolları Kampı'ndan sonra, ekstra güzel işlere gidiyorduk. Paraya ihtiyaç olmadığı için seçiyorduk işi de. Samsun'un kalburüstü insanların nişanları, düğünleri olurdu, onlara giderdik, profesyonellik bu. Bateristimiz ayrıldı ve o zamanlar çok meşhur olan Kalipso kralı, Metin ERSOY'un orkestrasına gitti ve Neco Gazinosu'nda çalışmaya başladı. Biz de dediğim gibi güzel salonlara, iyi insanların işlerine gitmeye devam ettik.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmasına katıldınız mı?

Sümer Sineması'nda Samsun amatör topluluklar/gruplar yarışması vardı, ona katılmıştık. Başka da Samsun'da bu tarz yarışmalar olmuyordu. O zamanlar bu söylediğim yarışmayı organize etmişlerdi ve biz de grup olarak katılmıştık. Bu yarışmada ikinci olmuştuk.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Bu grup haricinde okuduğumuz lisede kurmuş olduğumuz grubumuzla, Türkiye'nin en büyük müzik yarışmalarından olan Milliyet Liseler Arası Müzik Yarışmasına katıldık. Ankara Atatürk Kapalı Spor Salonu'nda yapılmıştı. Yarışmanın sunucusu Fecri EBCİOĞLU'ydu. Türkiye'nin en büyük liselerinden yarışmacılar gelmişti. Biz de Samsun 19 Mayıs Lisesi olarak bu grupların arasındaydık ama derecemiz yoktu tabii. Biz amatördük, diğer grupların koşulları daha farklıydı. Çünkü Ankara'dan, İstanbul'dan Saint Joseph, Robert Kolejinden gruplar gelmişti. Birisini Şerif YÜZBAŞIOĞLU çalıştırıyor, öbürünü Durul GENCE çalıştırıyor, bu isimler o zamanlar Türkiye'nin en büyük müzisyenleriydi. Jüride Ajda Pekkan, Şenay, Durul GENCE gibi ünlü isimler vardı. O kadar kalabalıktı ki hatırladığım kadarıyla salon 5000 kişilik falandı. Türkiye'nin en büyük salonlarından biriydi. Bir o kadar insan da dışarıda kalmıştı, giremeyenler olmuştu. Korkunç bir kalabalık vardı, sahnede insanın ister istemez eli ayağı titriyordu, o kadar seyircinin ve jürinin önünde müzik yapacağınızdan dolayı. Yarışmada, Be Gess'ten Massachusetts, Saddnly You Love Me ve bir de Ertuğrul'un kendi düzenlediği bir parça vardı, onu çalmıştık. Üç parça çalmak gerekiyordu yarışmada, bir tanesi, kendi düzenlemeniz olacaktı. Çok güzel bir ambiyanstı, unutulmaz bir gündü.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konser verdiniz mi?

Konser verilebilen yerler genelde sinemalardı. Samsun'daki Sümer Sineması ve Konak Sineması'nda konserler verilirdi, tiyatrolar oynanırdı. Hatta Konak Sineması'nda Altın Mikrofon Yarışması yapılmıştı. O tarihlerde Altın Mikrofon Yarışması'nın Samsun'da yapılması muhteşem bir şeydi bizim için. O günü de hiç unutmuyorum, Türkiye'nin bütün iyi müzisyenleri Samsun'a gelmişti, herkes harika. Mavi Işıklar Grubu'na bir bakıyorsunuz, ellerinde Fender bas gitar, farfisa Professional org, hayranlıkla izliyorsunuz.

Söylediğim yerler dışında, şehir dışından gruplar yazları fuara gelirdi, onları izlerdik. Biz Yankılar Grubu olarak Sümer Sineması'nda çıkardık genellikle.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Uyuyorlardı tabii bence şu konuştuğumuz tarihten daha iyiydi her şey. İnsanlar size hayranlıkla bakarak dinliyor ve izliyordu. Şimdi örneğin ben konserlere gidiyorum Samsun'da, insanlar maalesef ellerinde cep telefonları onunla ilgileniyorlar, müziği dinlemiyorlar. Ama dediğim o tarihlerde herkes hayranlıkla dinliyordu, izliyordu. Giyim, kuşam her şey çok güzeldi. Bayanlar kuaförden çıkar gelirlerdi. İnsanlar, sinemaya giderdi, konser izlemeye giderdi, müzik dinlerdi. O yıllar böyleydi, her şey çok farklıydı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Ben 1972 yılında klasik Türk müziği korosuna katıldım Samsun'da. Daha önce de vardı ama katılmamıştım. Şef Taner ÇAĞLAYAN eşliğinde olan Samsun Musiki Cemiyetinin korosuna üç beş yıl gittim. Şu an da hâlâ gidiyorum Türk Sanat müziği korosuna. Bu sene iki konser verdik, hâlâ devam ediyorum. Şimdi Samsun'da bu korolar çoğaldı nereden baksan on beş- yirmi amatör sanat müziği korusu var.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Yok vallahi, belki garip olabilir ama halk müziğiyle hiç ilgilenmedim ve katılmadım.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk Halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

On beş on altı yaşlarındaki bir çocuk için o yıllarda Beatles, Rolling Stone, Animals, Temptation gibi grupların yaptığı müzik kulağa çok hoş geliyordu. Bu grupları özenerek dinliyorduk. Klasik Türk müziği daha farklı, belli bir yaş grubuna hitap ediyor ama ona da erken yaşta başlayanlar vardı tabii o zamanlar. Ama popüler müzik, o yıllarda beni daha çok cezbedtiği için o yöne yöneldim.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'da, Amerikan Radar Radyosu dinlerdik. Hatta benim teyzemin oğlu, iyi derecede İngilizce bildiği için radarda tercümanlık yapıyordu. Amerikan Radarına 5-6 kere gittim o tarihlerde, içeride her şey farklıydı tabi. Küçük bir Amerika gibiydi. Birde, Samsun'un yerel radyo kanalı vardı. İki tane radyo kanalı dinlerdik. Radar daha net çektiği için ve devamlı yayın yaptıkları için ben radar radyosunu dinlerdim.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

O zamanlarda grup olarak ben ve arkadaşlarım batı müziği dinlerdik. Şöhret olmuş topluluklar vardı, daha demin de söylediğim gibi. Beatles, Rolling Stone, Animals, Temptation, Shadows, The Purple, bunları dinlerdik. Bunun yanı sıra Türkiye'de de tabi pop müziği dediğimiz olay işte Cem KARACA, Mavi Işıklar, Şerif YÜZBAŞIOĞLU, Durul GENCE gibi bu türden yerli orkestraları. Yaptıkları müzik de hoşumuza giderdi. Ben daha ziyade Pol Molio dinlerdim. Parçaları düzenleme yaparlardı, o yıllarda 40-50 kişilik bir orkestrayla parçaları enstrümantal olarak yorumlarlardı ve çok büyük haz alırdık. Bunun yanı sıra nefesli ağırlıklı James Last vardı, onu da dinlerdim.

17. Dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

İstanbul'dan alırdık genellikle. Gençliğimizde ayda bir giderdik İstanbul'a o hevesle. Enstrümanları görelim takip edelim diye. Gittiğimizde de uzun çalarları, long play'ler alırdık. Samsun'da da Yavuz Ticaret vardı, orası getirttirirdi plak ve ufak tefek enstrümanlar. İşte oradan da plak falan bulabilirsek alırdık. O tarihlerde bir de benim dual pikabım vardı sterio, herkesin almak istediği çok güzel bir aletti, ondan dinlerdim plakları.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

İyi orkestralar farklı tarzda giyinirlerdi bizler de onlara uymaya çalışırdık. O zamanlar İspanyol paça dediğimiz pantolon türü vardı. Bakardık İstanbul'daki müzisyenler giyiyor, biz de genciz bu tarz pantolonlardan alırdık, onlardan giyerdik. Bunun dışında orkestralar kendilerine göre kostümler yaparlardı. Ersen ve Dadaşlar, Cem KARACA ve Barış MANÇO'nun o yıllarda tarzı daha bir farklıydı. Hoşumuza da giderdi, biz de onlardan gördüklerimizi kendimize uydurmaya çalışırdık. O zaman gömlekler uzundu, antuan yaka

derdik, çiçekli gömlekler vardı. O tarihlerde hippie denilen de bir olay vardı, isimleri çiçek çocuklar diye geçerdi. Zamana uygun modayı takip eder, farklı şeyler giyerdik bizde.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Müzik tarzı da etkiledi tabi ki ama biz amatör olduğumuz için onlara yetişmemiz mümkün değildi, onlar çok daha farklıydı. Mesela Samsun Fuarına bir orkestra gelmişti eylül ayıydı, hiç unutmuyorum. Ertuğrul, ben, Samsun'un iyi müzisyenleri Yetgin abi, Recep abi, fuara bir gittik, Kombo isimli bir İstanbul orkestrası. Üç nefesli klavye, bas gitar, davul yedi kişilik bir orkestra. Ama nasıl müzik yapıyorlar biliyor musun, olamaz böyle bir şey. Biz, o orkestra Kombo'yu, hepimiz, ağzı açık izlemiştik, muhteşimdi. Hep de acayip parçalar, temptation falan çalıyorlardı, ben de çok seviyorum tabii, o grubu böyle bir hafta boyunca fuara gidip hayranlıkla izlemiştik. Ondan sonra hatta çok enteresan bir anımız daha oldu Grup Kombo'yla, orkestranın büyüklüğünü anlatmak amacıyla söyleyeceğim bunu. İstanbul'a gittik Çiçek Pasajı'na, Beyoğlu'nda oturuyoruz, bir baktım yan masada grup Kombo oturuyor. İster istemez ben gittim tabii yanlarına, merhabalaştık. Dedim: Ben sizi Samsun'da izledim işte on beş gün önce falan. A öyle mi falan derken, buyur otur, dediler. Oturdum yanlarına, konuştuk sohbet ettik. Biz de dedi önümüzdeki hafta İngiltere'ye gidiyoruz müzik yapmaya. Adamların yani müzik kalitesini anlatmak için bunu söylüyorum. İngiltere'de müzik yapacak çocuklar, İstanbullu bir topluluk. Ama fırtına gibi hiç unutamıyorum o günü.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

İyi yönde etkileri oldu. O zamanlar zaten bir müzik kültürü vardı Samsun'da. Ünlü bir düşünür ne demiş; tabiat mahluk, sanat insan yaratır. Zaten sanatsız toplum da yok olmaya mahkumdur. İşte bugünkü geldiğimiz durum. Her şey kapandı, hiçbir faaliyet yok. Ama o zamanlar çok daha iyiydi. Yani insanlar konserlere giderlerdi, tiyatrolara giderlerdi, plak alırdı, bant ve makaralı kasetler alırdı, herkes bir şeyler dinlerdi. Ankara'ya, İstanbul'a konserlere giderdik. Gençliğimiz hareketli geçti ama çok faydası oldu tabi bizlere. Bir fuar zamanı altı yedi yerde Türkiye'nin en iyi orkestralarının konserlerini dinlerdik. Yıldız

KENTER, Müşvik KENTER gibi insanlar gelirlerdi. Çok iyiydi her şeyiyle o yıllar. Çok güzel günlerimiz geçti.

21. Söz konusu 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Buradaki genç arkadaşlar, amatör orkestralar, ellerinden geldiği kadar bir şeyler yapmaya çalıştı. İşte buradan aramızdan sivrilenler gitti tabii o yıllarda, iyi baterist arkadaşlar kendi tercihleriyle İstanbul'a gittiler, Ankara'ya gittiler, hatta beni de çağırdılar. Ertuğrul'un evine 1967-1968 yıllarıydı, o zaman Türkiye'de Müfit KİPER Dans ve Şov Orkestrası diye sağlam bir grup vardı, onlar gelmişti. Hatta bu Müfit KİPER'e "altın trompet" derlerdi, lakabı oydu, çok iyi trompet çalardı. Bunlarda yedi kişilik bir orkestrayla Teras Gazinosu'na gelmişlerdi o zamanlar ve muhteşem müzik yapıyorlardı. Davulcuları Sandu diye bir Brezilyalı, Müfit amca trompet yanlarında piyano, gitar ve bas gitar vardı. Sezon bitiminde Müfit amca: oğlum, seni gel İstanbul'a götüreyim, diye teklif etti. Yaşımız on altı- on yedi, kolay değil bilirsın, ailemizden ötürü hareket edemedik. Hele de o tarihlerde. Yani dediğim gibi işte giden arkadaşlar gitti, okuyanlar okudu, meşhur olanlar oldu. Samsun'a popüler müzik kültürünün etkisi bu şekilde olmuştur.

6.10. Yılmaz ÖZYAVUZ

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Esasında müziğe ne zaman başladığımı dahi hatırlamıyorum. Çünkü o zamanlar çocuktuk. Hangi yaş olduğunu bilmiyorum ama bildiğim bir şey varsa on beş yaşında profesyonel oldum. 1969 yılında ben askere gittiğimde ekip tamamen profesyoneldi. Kardeşim o zaman Teras Gazinosu'nda çalışıyordu. Müziğe şarkı söyleyerek başladım önce. Daha sonra kardeşim Mehmet'i keşfettik ve ben bas gitara geçtim. Kardeşim Mehmet ise şarkı söylemeye başladı.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Notayı bilen arkadaşlarımızın yardımıyla, şifre öğretilerek, tempo ve ritim tutarak öğrendim. Bunları bize öğreten arkadaşlarımız çok sağlamdı işlerinde. Fahri BASMAZ, Nazım ÖZŞAHİN, Ümit Erkan SARAÇ gibi müziğin notasını bilen adamlardı. Bu isimlerin yardımlarıyla ben, şifreleme yoluyla öğrendim bas gitarı. Sağ olsunlar bu arkadaşlarımdan büyük yardımlarını gördüm o yıllarda.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik şarkılarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Notalara ulaşmak çok zordu o yıllarda. Dediğim gibi nota bilen arkadaşlarımdan şifreleme usulü öğrendim bas gitarı.

4. 1970'li ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı?

Evet bir müzik grubumuz vardı. Amisous adı altında ilk grubumuzu kurduk 1968 yılında. Samsun'da amatör orkestralar içinde birinci olduk ve gümüş kupa kazandık.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Tabi o zamanın şartlarına göre sadece ritim gitar, bas gitar, solo gitar ve davul vardı başka enstrüman yoktu.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Samsun'da yoktu bu tarz popüler müzik çalgılarını satın alabileceğiniz bir yer. Fakat paranız varsa eğer İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerden temin edebilirdiniz. Biz de zaten amatör olarak çaldığımız için Samsun'da elden ele satılan enstrümanları alırdık. Bazen de Samsun'da askerlik yapan kişilerden bulabiliyorduk bu tarz enstrümanları.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Evet, profesyonel çalışmaya başladığımız yıllarda grubun ismini Yavuz Set olarak değiştirmiştik. Biz iki kardeş işin başında olduğumuz için, kendi soyadımızdan esinlenmiştik. Set dedik, çünkü bizim yanımızda yedi kişilik bir ekip vardı. O zamanlar daha kalabalıktık.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Amatör gruplar arasındaki yarışmada biz Samsun birincisi olduk grup Amisous olarak. Birinci olduktan sonra profesyonelliğe atladık ve Yavuz Set Grubu olarak bu işten para kazanmaya başladık.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır katılmadık. Öyle bir şansımız da yoktu diye düşünüyorum, oralara katılmak için çok profesyonel olmanız lazım.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda kurmuş olduğunuz müzik grubunuzla konserler verdiniz mi?

Bugüne göre daha fazlaydı diyebiliriz. Fuarın açık hava bahçesi vardı. Halk eğitim merkezi ve sinemalar vardı. Daha doğrusu o yıllarda bu müziği dinleyecek kitle vardı. Konser diyorsunuz, biz Demirspor Lokali'nde çalışırken aldığımız tüm sahneler konser gibi olurdu. Yani insanlar oraya bizi dinlemeye gelirlerdi. Kardeşim Mehmet bu konuda Samsun'da popülerdir ve insanlar özellikle onu dinlemeye gelirlerdi. Grup olarak çaldığımız parçalar, daima batı müziği ağırlıklı parçalardı.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Giyim ve kuşam dediğiniz zaman bu kişiye bağlıdır. Bugünkünden daha güzeldi bir kere. O günün modasında, fötr şapkalı erkekler, mini etek ve uzun maksi paltoyla gezen pek çok kadın vardı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Benim batı müziğine geçişim zaten klasik Türk müziğinden oldu. 1960'lı yıllarda halk evine arkadaşım Ferruh KUZHEY ile birlikte gidiyorduk. O zamanın başkanı Nazım TIKIROĞLU aranızda gitar çalan var mı diye sorunca ben hemen atladım ve ben gitar çalarım, dedim. Çünkü bize gitar çalma geleneği, Selçuk ÖZGÜRDAL'dan gelmedi. Selçuk ve abim gitar çalarlardı, biz de onlara bakarak, onları izleyerek bu işe bulaştık ister istemez, genlerde var. Sonrasında birdenbire klasik Türk müziğinden, pop müziğe geçtik.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Türk halk müziği topluluklarında çalan insanlarla biz hep iç içeydik. Çünkü biz konsere, partiye, düğüne ya da organizasyona gittiğimizde, sürekli çalan ekip bizdik, onlar bizden önce program yaparlardı. Yani repertuvarlarındaki on ya da on bir şarkı çalarlar ve giderlerdi. Sarı Kanaryalar diye bir Türk halk müziği topluluğuydu.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken etkileyen şeyler nelerdi?

Popüler müzikleri biz o yıllarda ancak radyodan dinleyebiliyorduk. Kardeşimle birlikte kulağımızı radyoya dayardık Mehmet de bir taraftan sözleri yazmaya çalışırdı. Ertesi gün biz o parçayı repertuvarımıza almış olurduk. Bizi cezbeden şey sadece, radyodan dinlemek veya plaklarını alıp dinlemektir. Onun dışında bugünkü gibi kişiyi ekranda izlemek o yıllarda nerde!

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O yıllarda bir program seçme şansınız olmadığı için, ne çalarlarsa onu dinliyorduk. Mesela o zamanlar Öğretmen Okulu Radyosu vardı, oradan amatör olarak yayın yapılırdı, onu dinlerdik. Bir de Amerikan Radarının kendi radyosu vardı ki bizim en çok dinlediğimiz o radyoydu. Çünkü popüler müzik, batı müziği oradaydı.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Kendi alanımla ilgili olan tüm müzikleri dinlerdim. Çünkü akışı, trafiği her zaman takip etmeniz lazım.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Bakan Müzik Evi ve Yavuz Plaktan alırdık. Önceden giderdik ve gelecek olan plakları ayırtırdık ki bizden önce biri satın almasın diye. Çünkü çok az sayıda geliyordu her şey o yıllarda.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/sanatçılar hangileriydi?

Bu tarz grupları ve şarkıcıları ancak gazeteden ya da müzik dergilerinden takip edebiliyordun. Adamların hepsi papyonlu ve siyah takım elbiseliydi. Burada bizi çok da etkileyen bir şey yoktu, sadece sahne disiplinleri önemliydi bizim için. O yıllarda Şehir Kulübü gibi yerlerde çalıştığımızda ki Samsun'un en güzel yerlerinde çalışmak bizim grubumuza nasip oldu en fazla, güzel giyinerek çıkardık sahneye. Çünkü sizi dinleyen elit bir grup vardı. Onlar için daima disiplinli olman lazımdı. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Bizi çok etkileyen bir şey olmadı. Dediğim gibi dikkat ettiğimiz şey sahne disiplini ve çaldığımız parçaları düzgün bir şekilde, hatasız icra etmekte.

19. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkileri olmuştur?

Popüler müzik kültürü, insanın kendi ruhunda olan bir şey. Kültürü, güzel müzik vererek aktarabilirsin. Ben caz müzik dinlemeyi severim ama bir başkası arabesk sever. Yani kültür farklılık gösterir ve kişiye göre değişir. Samsun'da müzik endüstrisi dediğinde o yıllarda ortaya Orhan GENÇEBAY çıkıyor. Büyük bir kitle o zamanlar Orhan babayı dinliyordu. Yani müzik kültürü kişilerin zevkine göre değişen bir şeydir. Samsun'da hiçbir şekilde kimseyi kültürel olarak etkimiz altına alamadınız. Çünkü yaşanan sosyal yaşam, insanı müziğe çeker. Eğer bugün sıkıntılıysan arabesk dinlersin, çok mutluysan neşeli bir şarkı söylersin. Bu insanın doğasında olan bir kültür. Bu kültür insanın yaşadığı çevreden gelir.

20. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Gelişim süreci endüstriye bağlıydı o yıllarda. Eğer bir org veya bir ekoyu popüler hâle getirdiyseniz endüstrileşmişsinizdir demektir. Biz yıllarca bu memlekette cami hoparlörleriyle, cami mikrofonlarıyla şarkı söyledik ve çaldık. O zamanlar sadece Servet NURAN arkadaşımızda Farfisa Professional org vardı. Öyle bir zamandan biz bugüne geldik. Şimdiki arkadaşların elinde o kadar çok olanak var ki ama müzik yok. Bugün, o zamanlardaki gibi kaliteli müzik dinleyemiyorsun. Bir düğüne gittiğin zaman bir tango ya da bir bolero parça çalıyorlar, gelin damat oynuyor, ondan sonra ver oyun havası iş bitti. Böyle bir müzik kültürüyle bugüne geldiysek 1960'lı yıllara dönmemiz lazım. Yani ileriye değil, geçmişe gitmek zorundayız.

6.11. Kaan Uğur YÜCEKENT

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müzikle ilk olarak ana karnında tanışmış olduğumu söyleyebilirim. Ama ondan sonraki küçük yaşlarımda, pek fazla müzikle ilgilim yoktu. Daha çok mahallede kâğıtlardan yapma top peşinde koşardık. Hiç unutmam o yaşlarda babam oğlum sana doğum gününde ne alayım demişti, tabii ilk cevabım baba bana hakiki top al, demiştim. Deri top, o ara hakiki toptu. Ondan sonra unuttum tabii kendi dünyama daldım. Doğum günüm geldiğinde babam eve geldi, elinde gazete kâğıdına sarılı bir şey vardı. Ama öyle yuvarlak falan da değildi topa hiç benzemiyordu. Sevinçle açtım, içinden bir şey çıktı ama ne olduğunu anlamamıştım, meğerse bir mandolinmiş. Çok mutlu olduğumu söyledim ama beklentim bir mandolin değildi, top bekliyordum. Dolayısıyla mandolini aldım ve gardırobun üzerine koydum hiç elime bile almadan. Sonrasında yoğun bir kış günüydü evde canım sıkıldı gardırobun üzerinden mandolini aldım ve tıngırdatmaya başladım. Baktım mandolinden değişik sesler çıkıyor. Koşarak babamın yanına gittim ve bu enstrümanı öğreneceğim dedim. İşte müzik hayatım aslında o anda başladı. Babam bu enstrümanı almasaydı mandolinden haberimiz olmayacaktı, belki buralarda olmayacaktık. İşte o günden sonra mahalledeki futbol olaylarından kendimi tamamen sıyrıp, bambaşka bir dünyaya geçiş yaptım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

İlk soruda kaldığım yerden devam edeyim o zaman. Bembeyaz kısa pantolonumla futbol oynayan arkadaşlarımdan arasından elimde mandolin kutusuyla tatlı tatlı geçerek, 56'larda papyonlu bir müzik üstadının yanına gidip, nota öğrendim önce o yaşlarda. Öğrendiğim o notalarla hâlâ bestelerimizi seslendiriyorum. Sonrasında aldığım eğitimler ilerledi ve birçok metot ve albüm bitirdim. Ama hakikaten çok iyi bir öğrenciydim ve hocamın söylediği çalışmaları çok düzgün bir şekilde yapardım. Bu sayede enstrümanım çok gelişti. Sonra mandolin bana yetmemeye başladı ve o dönemlerde baba dedim bu bitti, bana gitar al, yaşımda on ikiye gelmişti. Arkadaşımdan babasının bir dükkânı vardı. Oradan Sapı beyaz olan bir gitar aldık ve gitar çalışmalarına başladım.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz, yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

O yıllarda nota bulmak mümkün değildi. İnternet falan da zaten yok. Bakan Ticaret vardı Aynalı Çarşı'da, enstrüman vesaire bu tarz şeyler satardı, ona giderdim. İstanbul'a mal almaya gideceği zaman sipariş verirdik. Benim mandolinden dolayı notam çok iyi olduğu için plakları onlarca kez dinleyip parçanın armonilerini ve notalarını bas gitara, ritim gitara aklımın erdiği kadar o dönemlerde yazmaya çalışırdım. Ve sonra arkadaşlarıma ayrı ayrı gösterirdim yazdığım notaları ve parçaların nasıl çalınacağını. Davulu bile notasıyla çalardık. O yıllarda Salim AĞIRBAŞ'ın Davul Nasıl Çalınır adlı metodundan, notalarla çalışırdık. Her şey notaydı hayatımızda.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

O zamanlar Beatles çıkınca bizim de grubumuzun üç gitar ve bir davuldan oluşması gerekiyordu. Ve hemen ardından Samsun'da Beatles grubu şeklinde grup Kent adında bir orkestra kuruldu.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Solo gitar, ritim gitar, bas gitar ve davul.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik enstrümanlarını nerelerden temin ediyordunuz?

Benim gitarım vardı ama elektro gitarım yoktu, yani konser verilebilecek bir gitar değildi. O yıllar Samsun'da da bu tarz popüler müzik enstrümanlarını da alabileceğimiz bir yer yoktu. Sağ olsunlar, Sevinç abim ve babamla o dönemde İstanbul'a gittik ve çok özel bir gitar olan, yarım kasa egmont gitarımı satın aldık. Gruba bas gitar ve ritim gitar da almıştık. Daha sonra Ankara'dan da bir tane de Zenger marka amfi aldık. Tüm enstrümanlardan bahsettik ama bir de davul var tabii Samsun'da o yıllarda Co Ömer diye bir abimiz vardı. Çok iyi saksafon çalardı. Co Ömer olması da Gürcü olmasından kaynaklı Georgia. İlk el yapımı davul ve bateri takımını ondan almıştık gruba.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Profesyonel olarak çalıştık tabii Halk eğitim merkezlerinden başladık. Biz hem amatör ruhlu hem de profesyonel olarak çalışan bir gruptuk. Günde yedi saat çalışmak, zaten bunun bir kanıtıdır. Birçok yerde adımız duyuldu tabii bu süreçte. Çevre illerden de çağırmaya başlamışlardı bizi Sinop, Vezirköprü vs. açılmaya başladık, adımız epeyce duyuldu. Çok zevkli zamanlarımız oldu.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Sümer Sineması'nda ve fuarın içindeki Neco Gazinosu'nda yapılmıştı. Ama yarışmalardan çok ben genelde solo konserler verirdim, kendi bestelerimi çalardım, böyle bir yapım vardı.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Benim dönemimde katılmamıştık. Liseler arası müzik yarışmaları yapılıyordu. Ben gittikten sonra grubumuzdaki arkadaşlar başka gruplar kurarak bunlara katılmışlardı. Ama o yıllarda, ben yaptığım bestelerle Eurovision Şarkı Yarışmasına katılmıştım bireysel olarak. TRT'nin Türkiye elemelerinde, dört yüz kişi arasından otuz ikinci olmuşum.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

Yıldız, Sümer, Zafer sinemaları, halk eğitim merkezi ve fuar içindeki açık hava tiyatrosu gibi yerler vardı. Buralarda Grup Kent olarak konserlerimiz oluyordu.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Tabii ki benim saçım uzunsa erkek dinleyicinin de saçı uzundu. Sahneye çıkarken kostümlerimizin modellerinin tamamı benim tasarımımdı, terziye diktirmiştik. Bir gündüz kıyafeti, bir de gece kıyafeti yaptırmıştık. Gündüz kıyafetinde çiçekli elbiseler, gece kıyafetinde parlak lame elbiseler, kolyeler vesaireler yaptırmıştık. Sahne tasarımına da çok dikkat ediyorduk. Mesela Fuar açık hava tiyatrosundaki bir konserimizde, sahneye at

arabasını çekmiştik, içerisine dört- beş balya saman koymuştuk, birkaç tane de tavuk bağlayarak, etrafa tam bir çiftlik havası vermiştik.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Klasik Türk müziğiyle, Samsun'da değil ama Ankara'da ODTÜ'de okuduğum yıllarda Erol SAYAN'ın sanat müziği eğitimlerine katıldım. Onun sayesinde klasik Türk müziği enstrümanlarını ve parçalarını tanımış oldum. Çok eski sanat eserlerini seslendiriyorduk. Ebu Bekir Tahir Ağanın yapmış olduğu 1700'li yıllarda bestelenmiş olan parçalarına çalıştırırdı bizleri. Sanat müziği konusunda zaman zaman ud çaldım vs. ama tabii ki benim esas branşım gitar çalmak ve onunla ilgili şarkılar söylemekti.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Türk halk müziği topluluklarında bulunmadım ama o dönemlerde Türk halk müziği parçalarından birçok şarkı düzenlenerek pop müziği tarzında seslendirilirdi, modaydı o zamanlar. İşte Kızılıklar Oldu mu, Serelere Doldu mu, Dere Geliyor Dere Yarele Yarele gibi şarkıları grup olarak biz de söyledik. Ama onun dışında Türk halk müziği topluluğu olarak benim şahsi olarak katıldığım bir topluluk yok.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Çılgınlık. Beatles'ın konserlerinde dinleyicilerin bağırışlarını duysaydın kendini kapaklama atardın oraya. Gidişata baktığımızda zaten pop müziğin içine doğru sürükleniyorsun. Babam o yıllarda bana mandolin değil de bağlama almış olsaydı, belki de farklı tarafa yönelecektim, onu da bilemiyorum. Ama ben tüm müzikleri çok seviyorum ve her müzik tarzından, mutlaka benim çalıp söylediğim şarkılar vardır. Benim zevkimi okşayan her müzik iyidir. Sevdiğim her müziği çalıp söylemekte özgürüm.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinlerdiniz?

Samsun'da o tarihlerde şimdiki gibi yerli radyolar yoktu. Ama bir radyo vardı Samsun'da onun yayını öyle bir dinlerdim ki hep yabancı parçalar çalardı. Amerikan Radar Radyosu o da. Her pazar günü saat 10:00'da pop müzik saati gibi bir şey olurdu. Çılgınca giderdim, kulağımı radyoya yapıştırdım resmen ve o şekilde dinlerdim. Amerikan Radyosu ile ilgili bir anım bile vardır. Dinledim, dinledim, dinledim, ya dedim benim burayı görmem lazım, burası çok farklı bir yer. Ne yaptım ettim girdim içeriye oranın dj'i ile tanıştım. O zamanlar 33 devir olan plaklardan vardı. Adamın yayını bile hatırlarım. "This is your armed forces radio and television service in Samsun, your speaker is Ran Jones" bu şekilde anonsu yapardı radyonun dj'i ve bana da Türkçe merhaba diye anons yaptırdıktan sonra radardan bir şarkı yollamıştım. Bu da hiç unutamadığım büyük bir anıdır yani. O yıllarda TRT'nin de yayınları vardı tabii, Ankara Radyosunun yapmış olduğu. Hatta Ankara'da olduğum zamanlar ara ara pazar programlarında ben de yer alıyordum, Ziya TAŞKENT ile birlikte ve bestelerimi seslendiriyordum. Bunu da hatırlattığın için bana ayrıca teşekkür ederim sana.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Şimdi o yıllarda hastası olduğumuz şeyler çok fazlasıyla var tabii, ama ilk olarak The Beatles, A Hard Day's Night diyebilirim. Ondan sonra girl çıktı, Yesterday çıktı. Birçok şarkısı var tabii Beatles'ın biliyorsunuz. Hemen ardından kesinlikle olmazsa olmaz Cliff Richard ve Shadows. Sonra Animals çıktı. Buna benzer dinlediğimiz birçok isim vardı.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Öyle bir şansımız fazla yoktu. Samsun'da plak satan yerler vardı ama çok azdı. Zaman zaman oralara gelirse günün plağı hemen koşup alırdım. Tembihliyidiler kimseye vermiyorlardı, önce ben alırdım.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

The Beatles, bitti. Hiç ikinci, üçüncü isim söyleyemem. Sonra çıktı tabii, Rolling Stons'lar falan ama Beatles bir başkaydı.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandıkları çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Olmaz mı, zaten hep Beatles'ın müziklerini çalıyorduk.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Kültürün, eğitimin, teknolojinin insanlara çok büyük etkileri olmuştur. Şimdiki teknolojiye sosyal medyaya baktığınızda nasıl kullandığınızla ilgili bir şey. Eğer ki bunu olumlu kendi lehinizde kullanırsanız hakikaten vazgeçilmez bir şey bu. Yani ben sosyal medyaya, bugün ki teknolojiye baktığımda hepsinin taraftarıyım ve daha da gelişmesini isterim. Ancak bundan yararlanılabilmesini bilmek lazım. Artık her şeyi bulabiliyorsunuz internette, dolayısıyla olmazsa olmazımız artık. Benim bu yaşta hâlâ giderek ilerlememin nedeni de internettir. Çok zaman kazanıyorum bu gelişmeler sayesinde. Ama o yıllar öyle değildi, bir notayı, enstrümanı, plağı, kaseti bulmak çok zordu hele de Samsun'da. Ama endüstri arttıkça, kitle iletişim araçları arttıkça, yavaş yavaş geliştik. O zamanlar radyo bile büyük nimetti bizim için.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

O süreç içerisinde tabii ki ilk olarak kendimi geliştirmeye çalıştım. Daha sonra çevremi geliştirmeye çalıştım. Çünkü insan tek başına orkestra olamıyor. Şu an yaşadığımız dönemde var tabii, yalnız bir kişi de orkestra olabiliyor, elektronik müzik sayesinde ama o dönemde işler böyle değildi. Biz orkestramızla sadece müzik çalmıyorduk, sahnede şov da yapıyorduk, bütün müziklerde ileri geri hareketler vs. kıyafetler falan tam bir sahne şovuydu kendimize göre. O dönemde bizden eski pavyonda çalan arkadaşlarımız büyüklerimiz, ağabeylerimiz vardı tabii ki, onları tenzih ediyorum ama bizim tarzda Samsun'da ilk çıkışı biz yaptık diyebilirim size. Tabii hemen akabinde başka saygı değer arkadaşlar da çıktı ve gruplar oluştu o yıllarda. Aynı dönemin çocuklarıyız. Konserlerimiz yoğun bir şekilde oluyordu. Gelişim bence gayet güzeldi. O yıllarda farklı gruplar çıkınca daha da rekabet artıyordu, hele de o yaşlarda. Güzel günlerdi.

6.12. Bülent TUHTA

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe 1967, 1968 yıllarında tabii o zamanlar adı bateri sayılmayan çöp tenekesine çubuklarla vurarak başladım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Hiç kimseden öğrenmedim, kendi başıma ritimler vuruyordum. O zamanlar teknolojinin çok gelişmiş olmaması ve televizyonun da pek yaygınlaşmamış olması nedeniyle, Samsun'a gelen orkestraların verdikleri konserlere giderdim. Onlara bakarak, seyrederek kendimce öğrendim ve ilerledim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Bizim dönemimizde Samsun'da nota yaygın değildi ama İstanbul'da tek tük başlamıştı. Beatles, Cliff Richard, The Who gibi pop, rock gruplarının notaları ele geçiyordu, geliyordu bize de. Ama çaldığımız repertuvara aldığımız parçaların yüzde doksanını kulaktan çıkarıyorduk, dinleyerek. Tabi ne kadar zor bir iş olduğunu takdir edersin.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Müziğe, mahallemizdeki arkadaşlarımızla birlikte başladık. Hepimiz öğrenciydik. Çok zor durumda müziğe başladık. Yani doğru düzgün enstrümanımız bile yoktu. Devamında ilk kurduğumuz orkestra Grup Kent'ti. Grup Kent'te Kaan Uğur YÜCEKENT, ben, şu anda Amerika'da yaşayan Mehmet ŞENMAN vardı. Sonradan bir de Yalçın TEKBAŞ katıldı bu gruba. Grup Kent olarak başladık diyebiliriz müziğe. Grupta üniversiteyi kazanan arkadaşlarımız oldu ve şehir dışına gittiler. Daha sonra aradan çok süre geçmeden biz, Gostil'ler diye bir grup kurduk. Repertuvarımızın tamamını o dönemin çok iyi müzisyenlerinden sayılan Jimmy Hendrix vb. baba müzisyenlerin plaklarını dinleyerek çıkarıyorduk, çok zor oluyordu. Ama bizim gruptaki kişilerin diğer öğrencilerden bir farklı vardı. Hayatımız boyunca hiçbir zaman biz kıraathaneye gitmedik. Sürekli müzik yapıyorduk. Okuldan sonra gidip kapanıyorduk hemen. Mehmet ŞENMAN'ın babasının

garajı vardı, arabayı kapı önüne park ederdi, garajda biz çalışırdık. Yer yoktu çünkü çalışmaya, bir de gürültü çok fazla oluyordu ev ortamında. Samsun'da bir de Yankılar Grubu vardı. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL baştaydı. Bizim Gostiller Grubu'ndan bir iki kişinin ayrılmasıyla Yankılar Grubuyla birleşerek Grup Birleşim adında bir orkestra kurduk. Bu söylediklerim 1973 yılına kadar devam etti. Neden, çünkü Ertuğrul Gazi Üniversitesi müzik bölümünü kazandı, kardeşi Ercüment Almanya'ya gitti okumaya. Ondan sonra diğer arkadaşlarla da dağıldık. 1968'de başlayan bu süreç, 1973 yılına kadar sürdü.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Ben Bateria çalışıyordum, solo gitar, bas gitar, bir de solo gitar vardı. Henüz org yaygın değildi o zamanlar. Ama 1971, 1972'lerde biz Ertuğrul ve Ercüment'le beraber müziğe başladığımız zaman Grup Birleşim olarak, Ercüment farfisa org çalışıyordu. O alete bakarken böyle acayip oluyorduk. İlk defa gelmiş Türkiye'ye ve de Samsun'a. Devamında işte gruba bateri alındı, plastik derili olan modellerden. Daha önceleri ben natürel, koyun derisi olan tipte davul ile çalışıyordum. Davulun içine büyük bir ampul yerleştirdik, prize takardık. Ampul ısınınca davulun derilerini kızdırırdı, pedalla vurunca daha güzel ses çıkardı. Fakat ısınmadan kaynaklı deri çok incelmişti için de arada bir patlardı ve yeni deri takmak durumunda kalırdık. O yıllar öyle geçti.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Çoğunu şehir dışından, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerden alırdık. Çok yaygın olmasa da, büyük şehirlerde vardı müzik aletleri, bulabiliyordunuz. Daha sonraki yıllarda Samsun'da da müzik mağazaları açıldı ama biz daha evvelinden hepsini almıştık.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tabii ki. Biz bu grubu kurduktan sonra Büyük Otel'den tut da, Arzum Çay Bahçesi'nde kadar birçok yerde çalıştık profesyonel anlamda. Arzum Çay Bahçesi Atakum'daydı ve Samsun'daki ilk müzikli yerdi. O döneme göre biz de güzel müzik yapıyorduk. Repertuvarımızda bir tane bile Arabesk parça yoktu. Niye, çünkü biz pop, rock dinleyerek yetiştik. Türkçe parçalardan da Alpay, Erol BÜYÜKBURÇ gibi o dönemin kaliteli Türkçe parçalarını çalışıyorduk. O zamanlar Samsun'da ve Karadeniz'de fazla grup yoktu.

Trabzon'a, Giresun'a, Ordu'ya biz çalmaya gidiyorduk. Popüler müzikler tam yaygınlaşmamıştı. Kırk beş yıl önceden bahsediyoruz, az buz değil. Bir taraftan kendi harçlığımızı çıkartıyorduk, bir taraftan enstrüman yenileme işlerini, kazandıklarımızdan, kendi cebimizden almaya çalışıyorduk. Sonraki dönemlerde, yani 1978'li, 1979'lu yıllarda, Turban Büyük Samsun Oteli'nde çalışmaya başladık. Programlar oluyordu, ilk defa şarkıcılığa başlamış olan müzisyenler Samsun'a gelirdi, onlara eşlik ederdik. Bayağı müzik dolu, güzel günler geçti.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Katıldık. Fuar içindeki Neco Gazinosu'nda çok büyük bir havuz vardı, müzikhol biçimindeydi. Orada yapılan yarışmalara katıldık. Grup Yankılar birinci, ikinci de Gostiller olmuştu. Sonradan birleştik ve çok kaliteli bir grup çıktı ortaya. Bizden bir üst jenerasyonun kurduğu gruplar da katılıyordu bu yarışmalara, onlar da güzel müzik yapıyorlardı. Zaten o yıllarda bizim ilham kaynaklarımızdı, abilerimizdi. O dönemdeki yardımlaşma, arkadaşlık duyguları şimdiki gibi değildi, hep birbirimize yardımcı olurduk ve büyüklerimiz bize çok destek verirdi. Biz de kendimize göre bir yol tutturarak güzel müzik yapmaya çalışırdık. Yarışmalara katılan grupların hepsi, hem birbirleriyle rekabet hâlinde, hem de o döneme göre güzel müzik yapan ekiplerdi. Biz grup olarak Samsun'da yapılan her popüler müzik yarışmasına katıldık o dönemde.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Samsun 19 Mayıs Lisesinde okurken kurduğumuz bir okul orkestramız vardı. Müzik öğretmenimiz rahmetli Türkay SUNGURTEKİN'di, çok kaliteli bir insandı. Bizi çalacağımız parçalara o hazırlardı. İki yıl üst üste Milliyet'in yapmış olduğu liseler arası müzik yarışmasına katıldık, ben, ikincisinde vardım. Grubumuzda iki tane kız arkadaşımız vardı mandolinlerde. O dönemde Türkiye'de hiç yapılmamış olan Tchaikovsky'nin Napoliten beş numaralı parçasını, pop müziği aletleriyle çaldık ilk defa ve finale kaldık. İzmir'de, Ankara'da ve İstanbul'da konserlere çıktık. Finalistler bu üç şehir sonucundaki konserlerin sonunda belli oluyordu. Bütün millet şaşırdı. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL'ında bir bestesini çalmıştık hatta. Yüz yirmi sekiz lisenin katıldığı bu yarışmada Samsun 19 Mayıs Lisesi Türkiye dördüncüsü, icrada ise Türkiye üçüncüsü

oldu. O dönemin dergileri Ses ve Hey dergisinde, kapak kapak resimlerimiz çıktı. Bugünkü şöhretler o yarışmalara müzisyen olarak katılıyordu. Jüri'deki insanlar ise Alpay, Barış MANÇO, Cem KARACA, Ajda PEKKAN. Durul GENCE, Garo MAFYAN gibi isimlerdi. Yani bayağı zorlu aşamalardan geçiyordunuz. Biz daha neyiz, lise öğrencisiyiz, bir çıkıyoruz İstanbul'da sahneye 15.000 seyirci kapalı spor salonunda. Elimiz ayağımız titriyordu. Şu an anlatırken bile aklıma geldi, değişik duygular taşıyorum. Güzel günlerdi.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konser verdiniz mi?

Halk eğitim merkezi vardı, Neco Gazinosu'nun büyük bir alanı vardı konser için ve Yaşar Doğu Kapalı Spor Salonu vardı. Konserler buralarda yapılırdı. Biz Konak Sineması'na çıkardık amatör grup olarak. O da her zaman değil, üç kuruşa bilet satıyorsun on lirasını Konak Sineması'na kiraya veriyordun. Çünkü o yıllarda Konak Sineması, locaları olan kaliteli ve güzel bir yerdi.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Bence en güzel soru bu. Biz Büyük Otel'de, Yelken Kulüp'te çalıştığımız yıllarda kravatsız, takım elbisesiz, eşiyile dans eden kimseyi göremezdin. Maddi açıdan tabii ki etkisi var ama insanlar böyle müzikli yerlerde daha dikkatli giyinirlerdi, daha dikkatli davranışlar ve konuşmalar sergilerdi. Bizden bir istekte bulunacak mesela, rica etsem şunu çalabilir misiniz, tarzı konuşmalar vardı. Aman bir pot kırmayalım diye çok dikkat ederdik. Sahnede mesela çok konuşmazdık biz, yanlış bir şey yaparız, hatalı akor basarız diye. İnsanlar hareketleriyle, davranışlarıyla, her şeyiyle dört dörtlüktü ve çok kaliteliydi. Şimdiki de küçümsemek olmasın ama biz insanların o tutumundan çok memnunduk. Biz de ona göre çeki düzen veriyorduk kendimize. Hâlâ karşılaştığımızda birbirimize selamlarımızı verimiz, hâlimizi hatırlamızı sorarız. Son olarak şundan da bahsetmek isterim. Samsun'da bizim oturduğumuz mahalleye, Odun Pazarı derlerdi. Diğer mahallelerin Selâhiye'nin, Kökçüoğlu'nun bütün kabadayıları ve bıçkınları gelirdi bizim mahallemize. Ama biz, o mahalleden çıkan efendi ve müzisyen gençlerdik.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Bu topluluklara katılmadım ama 1960'lı ve 1970'li yıllar arasında, Samsun'da çok yer yoktu, yani mekân olarak belli yerlerde çalarlardı. Bazen bizim çaldığımız yerde ekstra dediğimiz programlara katılırlardı. Bir düğünde çalıyoruz mesela, bakıyordun o dönemin işte en iyi Türk müziği çalanlarından Cako dayıyı görürdün. Yani bu tarz ekstralara onlar da katılırdı.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Bir iki tane halk müziği toplulukları vardı ama istikrarlı değillerdi. Yıllarca sürmüş bir grup yoktu Samsun'da, Türk halk müziği adına. Hatırladığım kadarıyla bizim mahallemizde oturan Güven diye bir arkadaşımın, Kanaryalar adında bir Türk halk müziği grubu vardı.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk Halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Klasik müzik o zaman Samsun'da yoktu. Biz 1950'lili ve 1960'lı yıllarda radyodan Elvis Presley, Beatles gibi grupları duyduğumuz için, onlar bizi daha bir cezbettiler. Dolayısıyla biz ilk başlarda grubumuzu kurduğumuzda dans müziği falan çalmasını bilmezdik. Neden, çünkü biz konserlere hazırlanıyorduk. Jimmy Hendrix, The Who, Freddie Mercury, Queen tarzı çalıyorlardı. Yani bu isimleri çok sık dinleyerek yetiştiğimiz, büyüdüğümüz için popüler müzik bize daha yakın geldi. 1973, 1974 senelerinde bu grupları bir de televizyondan seyretmeye başlayınca, daha bir hoşumuza gitti ve daha da çok sarıldık bu işe.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O zamanlar şimdiki gibi böyle çeşitli radyolar yoktu. TRT vardı benim hatırladığım. Yapılan yayınlarda ne çalarlarsa onları dinliyorduk. Daha sonraki yıllarda walkman'ler çıktı, kulaklıklar, kaset çalarlar. Ama daha çok Türkçe popları ve yabancı popları TRT'den

dinliyorduk. Daha sonraki yıllarda işte pikaplar yaygınlaşmaya başladı. Kaset ve plakların temini de kolaylaşınca bunları satın alıp dinlemeye başladık.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben fantezi, arabesk dışında her türlü müziği dinlerim, arabesk sevmem. Arabesk demek Arap müziği motifleri taşıyan müzik demektir. Yapı itibariyle de insanların duygularını olumsuz ve karamsarlığa yönlendirdiği için hoşlanmıyorum. Bizim zamanımızda bu tarz arabesk müzikler yeni yeni Orhan GENÇEBAY'la çıkmaya başlamıştı. Ki onları da biz dinlemiyorduk. Bu tür müzikler; varoşlardan, köylerden kentlere göç başladığı zaman revaçta olmaya başladı. Dediğim gibi ben, arabesk olmayan diğer müzikleri ağırlıklı olarak dinlerdim. Hafif batı müziği formatına uygun olan parçalardan hoşlanırım.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Şehir dışındaki tanıdıklarımızdan rica ederdik veya arkadaşlarımdan alırdım. Samsun'da vardı ama sayıları çok azdı. Cumhuriyet Meydanı'nın girişinde Yavuz Plak vardı, Samsun'un tek yeri idi o zamanlar. Daha sonradan Çiftlik Caddesi'ne de açıldı. Benim de 1980'li yıllarda Do-re-mi adında bir bant kayıt stüdyom vardı.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimi ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Bizim dönemimizde caz söyleyenlerden James Brown ve Aretha Franklin vardı. Rock'n Roll'cular da vardı tabii Elvis Presley, Beatles, The Who, Uriah Heep gibi. Plaklar yaygınlaştıktan sonra biz bunları dinleyerek büyüdük ve ilerledik müzik çeşitlemesi açısından. Türkiye'den ise güzel müzik yapan Alpay, Tanju OKAN ve Erol BÜYÜKBURÇ vardı. Şimdi Tanju OKAN'ın, bir Kadınım, bir Hasret parçasını sen Hande YENER'de bulamazsın. Yani daha doğrusu bizim jenerasyon bulamaz. Kimseyi küçümsemek anlamında söylemiyorum bunları. Kolay değil gerçek müzisyenlik.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Müzik biçimimizi etkiledi tabii ki. Bu isimleri dinleyerek geliştirdik kendimizi. Bak burada bunu yapıyorlar işte biz de bunu yapmalıyız gibisinden, bize kılavuz oldular ve yönlendirdiler.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Sadece radyo dinliyorduk. 1975'li yıllarda plak, pikap işleri daha da gelişince müziklere ulaşabilir olduk. Zaten hemen onun peşine videolar çıktı.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

O dönemin insanları o zamanki müzik kültürüyle yetiştikleri için daha bir insancıl yönleri ön plandaydı. İlk başlarda da konuştuk insanların davranışları, giyim, kuşam tarzı, birbirine hitap etme şekilleri her şey daha düzgündü. Tabii bu bahsettiğim insanlar müzik yapılan yerlerde, o ortamda bulunan kişilerdi. Samsun'da her şey iyi başlamıştı o yıllarda. Rekabet ortamı, büyüklerin gençlere yol açmaları, yardımcı olmaları güzeldi. Ama insanların okumaya büyük şehirlere gitmeleri etkiledi müzik ortamını. Samsun'da üniversite o dönemde olsa bile iki bölüm falan vardı, yeterli değildi. Müzik bölümü bile Samsun'da 1997 yılında açıldı. Dolayısıyla gelişimi ağır oldu, geç oldu. Burada üniversite olmayınca, müzik bakımından yetenekli gençler şehir dışına gittiler. Mesela Yetginer ÜNAL Ankara'ya gitti ve orada müzik yaptı. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL Ankara'da okudu, orada kaldı. Ve Samsun'un bütün iyi müzisyenleri dağıldık. O yıllarda eğer bu değerli isimler şehir dışına gitmeselerdi, Samsun'da olmuş olsalardı, müzik alanında şu anda belki de adı söz edilebilir bir yerde olabilirdi Samsun. Çünkü bu isimler müziği bilen, iyi müzik yapmak isteyen önemli kişilerdi. 1960'lı ve 1970'li yıllara baktığımızda gelişim iyi, orada bir sıkıntı yok, 1970'ten 1980'e kadar bile hatta idare edildi. Ama ondan sonra işler tamamen değişti. Müzik anlayışı sadece Samsun'da değil Türkiye'de değişti.

6.13. Melik Ertuğrul BAYRAKTARKATAL

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe ilkokul üçüncü sınıfta mandolin çalarak başladım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Mandolini ilkokuldaki mandolin kursunda öğrenim. İstiklal İlkokulu'nda okuyordum. Orada Talat Bey diye çok güzel mandolin çalan bir ilkokul öğretmenimiz vardı, ondan öğrenmiştim. Evimizde mandolinimiz de vardı, annem çalardı, genç kızken Emin Tarakçıoğlu'ndan öğrenmişti çalmayı. İlkokul üçüncü sınıftan beşinci sınıfın sonuna kadar üç yıl mandolin çaldım. İleri seviyede mandolin öğrendim. Mandolinden sonra o dönem çok moda olan akordeon vardı. İlkokul beşinci sınıfı bitirdikten sonra akordeon aldı ailem bana ve uzun yıllar bu enstrümanı çaldım. Devamında popüler alanda çok moda olduğu için gitara merak saldım. Samsun'da da çok iyi klasik gitar öğreten bir öğretmenimiz vardı, Yılmaz SAYLIK Bey, gitar çalmayı da ondan öğrenmiştim. Akordeonu da kısmen Yılmaz hocadan öğrendik ama Mustafa BESEN diye başka bir öğretmenimiz daha vardı. Tabii o zamanlar iyi gitarlar yoktu Samsun'da, Bulgar gitarları vardı. Onlarla işte Carulli adlı metottan gitar öğrenmeye başladım Yılmaz hocamızdan. Büyüğümüz, hocamız, dostumuz olan bir müzik öğretmenimizdi. Samsun'a çok faydası olmuştur. Beni etkileyen önemli müzik öğretmenim Türkay Sungurtekin'i anmak isterim. Klasik gitardan sonra da doğal olarak popüler müziklerde moda olan elektrogitara terfi ettik.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Biz daha ziyade dinleyerek kulaktan çıkartıyorduk parçanın notalarını. Ama İstanbul'da Arak Müzik Evi vardı orada da bulunuyordu notalar. O yıllarda Samsun'da bir çerçi mağazası vardı Reşat Bey'in, Bakan kardeşler vardır Samsun'da hâlen de devam ediyorlar. İşte Reşat Bey o zamanlar oraya gitar telleri ve keman telleri getirirdi. Aynı zamanda saraçtı kendisi, çanta yapardı, başka türlü şeyler yapardı. Sonrasında nota da getirmeye başladı Reşat Bey. Oradan nota edindik ve parçaları notalardan çözümlemeye başladık. Daha öncesinde mandolin ve akordeon çalarken kullandığımız metotlar sayesinde nota bilgim çok iyi seviyedeydi. Ama her parçanın notası basılıp çıkmadığı, için genellikle duy ve çal yöntemiyle çıkartıyorduk parçaları.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurmuş olduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Evet bir popüler müzik orkestramız vardı. Bu, liseli yıllarda kurduğumuz Yankılar Grubu'ydu. Bu grubun temelinde üç kişi vardı. Ben, Mehmet Nuri SEÇKİN ve şimdi Almanya'da yaşayan kardeşim Ercüment BAYRAKTARKATAL. Üç kişi kurmuştuk Grup Yankıları. Mehmet basgitar çalardı, kardeşim org, ben de gitar çalardım. Bunun yanına tabii bir davulcu, solist aldık, zaman zaman değiştirdik. Gruplar arasında böyle değişimler oluyordu.

5. Bu müzik grubunuzda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Gitar, bas gitar, org, davul ve solist vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Bir defa Samsun'da elektro gitar satan bir mağaza yoktu. O zaman ki gümrük uygulaması nedeniyle elektro gitar serbestçe satılmazdı, sınırlılıkla geliyordu. Örneğin ben ibanez marka elektro gitarımı İstanbul'daki Gözcan Müzik Evi'nden almıştım. Bu gitarı almadan önce Mehmet Nuri SEÇKİN arkadaşımızın girişimiyle biz, elektro gitar yaptık. Çok şaşkınlık verici bir şey ama elektro gitar yaptık. Elimizde örnek alabileceğimiz herhangi bir elektro gitar da yoktu. Klavyeyi nereden bulacaksınız, manyetikler nasıl sarılacak? Bunlar çok önemli problemler olmasına rağmen gençliğin verdiği heyecanla girdik bu işe. Mehmet'in dayısı o yıllarda Samsun'daki Amerikan Radarında tercümandı. Oradan aldığı bir akustik gitar vardı. İlk olarak bu akustik gitarı parçalayarak klavyesini aldık. Devamında bizim grupta bas gitar çalan bir arkadaşımız vardı Adem EGE onun babası Cemal amca, çok iyi bir ustaydı. Gövdeyi çok güzel gürgen ağacından Cemal amca kesti. Karşı komşumuz oto boyacısı Erol abi, o da bu gövdeye çok güzel kırmızı lake bir boya attı. Ses verecek manyetik düzeneği kim yaptı diye soracak olursanız, bu da son derece ilginçtir. Samsun'da Aytekin Demiröz diye bir arkadaşımız vardı. O da bizim gibi 15-16 yaşlarındaydı. O zamanlar Grundig teyplerden eko yapardı, farklı bir zekâsı vardı onun bu konularda. Kendisine sorduk manyetik sarabilir misin diye, sararım dedi sanki kırk yıllık manyetikçiymiş gibi. Tanesini 225 kuruştan yapmıştı hiç unutmuyorum. Sonra Mehmet, o manyetiklerin dışına sanayide nikelaj yaptırdı, bağlantılarını yine Aytekin'e yaptırdık ve çalıştı o alet. Yıllarca da grupta bu gitarla çaldım ben. Sonrasında bizim solistimiz olan

Tamer diye bir arkadaşımız vardı onda kaldı gitar, o da İstanbul gitti. Yani keşke şimdi o burada olsaydı da ben onu duvara assaydım diye düşünüyorum, çünkü çok büyük emekti. Bir de o zaman Samsun'da Ömer abimiz vardı Co Ömer derdik, yani Georgia, Gürcü Ömer. Çok iyi akordeon ve keman çalardı. Ablası da keman sanatçısıydı İzmir Devlet Senfoni Orkestrasında ikinci keman sanatçısıydı. Co Ömer yavaş yavaş davul yapmaya başlamıştı formikadan. Samsun'da böyle bir davul imalat yeri de vardı. Fakat biz davulumuzu da kendimiz yapmıştık. Mehmet sağ olsun yine onun sayesinde, bir varilden davul yaptık, persil kutusundan bas tomtom, o zamanlar pekmez kutuları vardı onlardan da alto tomtom yaptık, dış kısmını vinyleksle kapladık. Sanayide davulun üzerine deri gerilecek yerleri döktürdük bakırdan. İçerisine ampuller falan koyduk. Subaşı Meydanı'nda Demirciler Yokuşu'ndaki hanın önünde davul derisi satarlardı. O davul derileri de bildiğimiz köy davullarında zurna davul ikilisinin derileriydi. Onların ince olanını seçip gerdirdik, içine de ampulleri taktık. Ama yapamadığımız şey trampet ve pedaldı. Onu da İstanbul'dan, cümbüşten almıştık, yıllarca da bu davulu çaldık. Öyle bir heves vardı işte, gençlik olunca böyle oluyor. Fakat sonra aradan zaman geçince ailelerimizin yardımıyla davul aldık, ben gitar aldım. Adem EGE, o da bir Höfner marka bir gitar aldı ve enstrüman anlamında da profesyonel bir grup olduk, heyecan.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Çalıştık. Yankılarla yaz aylarında haftada iki gün Karayolları Kampı'nda çalışıyorduk. Herhangi bir ücret almıyorduk. Kampta bize bir çadır vermişlerdi orada kalıyorduk. Onun dışında Samsun'daki bütün müzisyenlerin ilk çaldığı yer olan hal binası vardı. Hal binasının üzerinde düğün salonu vardı. Orkestralı yapılacak olan bütün düğünler orada yapılırdı. O zamanlar hal düğün salonunda çalmak önemli bir şeydi. Orada değişik orkestralar da çalardı. Türk müziğinden oluşan gruplar ve profesyonel başka gruplar da sahne alırdı. Sonra fuar açıldı Samsun'a, Yosun, Evin, Tilla gibi çay bahçeleri vardı. Yosun'da ve Evin'de çalmaya başladık o yıllarda. Şehir dışından da solistler de geliyordu. Onlara eşlik etmeye başladık 1970'li yıllarda. 1977 yazında Büyük Samsun Oteli'nin rufunda da bir orkestra kurup çalışmıştık. Grubumuzda saksafon, alto saksafon, trombon, gitar, bas gitar ve org gibi enstrümanlar vardı. Ben, kardeşim Almanya'ya gittiği için klavye çalmaya başladım. Çünkü Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde piyano öğrenmiştim. Bu şekilde profesyonel olarak çalıştık. Bu mekânların haricinde Samsun'da halk eğitim merkezi vardı çok gençken orada yapılan konserlere çıkmıştık birkaç defa.

Kapalı spor salonunda çeşitli yerel grupların konserleri düzenlenirdi hafta sonları, oralarda çaldık. Böyle profesyonel bir hayatımız vardı. Yani Samsun'da para kazanarak düşünlerde ve konserlerde bulunduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Biz grup olarak Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına bir kez katıldık. Sümer Sineması'nda yapılmıştı yarışma ve ikinci olmuştuk. Birinci olan Grup Amisous'tu. Yarışmadaki jüride ise Samsunlu müzisyenler oluyordu.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Yankılar Grubu'yla katılmadık. Ama 19 Mayıs Lisesinde okurken Türkay SUNGURTEKİN hocamızla kurduğumuz bir grup vardı. Bu grupta da birkaç defa Milliyet gazetesinin yapmış olduğu liseler arası müzik yarışmalarına katıldık. Ben gitar çalıyordum, kardeşim org çalıyordu Ercüment BAYRAKTARKATAL, Bülent TUHTA davul, Oya ve Aynur arkadaşlarımız mandolin, Ümit bas gitar çalıyordu, çok da iyi bir bas gitarıcıydı. Biz 19 Mayıs Lisesi olarak bu müzik yarışmasında Türkiye finaline kaldık. Ankara, İstanbul ve İzmir'de konserler yaptık. Değişik ödüller de almıştık. Benim kendi yaptığım bir besteyi, valsi orada seslendirdik. Türkay SUNGURTEKİN hocamızın destekleriyle Tchaikovsky'nin Napoliten adlı eserini iki mandolin ve org için orkestraya düzenledim ve konserde seslendirdik. Samsun 19 Mayıs Lisesi, Milliyet yarışmasında o zamanlar çok meşhur ve derece almış bir orkestraydı.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda kurmuş olduğunuz müzik grubunuzla konserler verdiniz mi?

Halk eğitim merkezi bir defa bu konu için çok önemli bir yerdi Samsun'da o zamanlar, bu tür gruplar için her zaman açardı salonunu. Özellikle cumartesi günleri salon amatör gruplara ayrılırdı ve bu Samsun'da çok desteklenirdi. Benim hatırladığım orada epeyce bir grup arka arkaya sahne almıştır yani. Bir de 19 Mayıs Lisesinin spor salonu vardı orada da birçok grup çalıyordu. Şöyle baktığınız zaman o zaman dilimi içinde çeşitli orkestralar kuruldu, dağıldı bazıları sürdü, yürüdü. Yirminin üstünde grup kurulmuştur diye düşünüyorum. Canlı bir ortam vardı o yıllarda.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Uyarlardı evet, bir defa o dönemlerde Beatles'dan ve o dönemki rock müziği gruplarından kaynaklanan bir saç uzatma modası vardı. Bütün gençliğin saçları uzundu ama tabii evde ailelerinizle ters düşerdiniz, okullarda da yasaktı uzun saç, erkeklerde. Giyime baktığınızda bol paça çok modaydı. Avrupa'dan gelen filmlerdeki modalar bizi etkiliyordu onu açıkça söylemek durumundayım. Müzik dinlemeye gelenler insanlarda çok şık giyinirlerdi. 1970'li yıllarda kadınlara mini etek modası çıktı. Bu tarz giyimler topluma popüler kültür aracılığıyla yansırı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Samsun'da o zamanlar Samsun Musiki Cemiyeti vardı ve çok önemli bir topluluktur. Meslekleri müzisyen olmayan daha çok avukat, doktor gibi insanlardan oluşuyordu. Hâlâ Türkiye'nin birçok yerinde bu tarz topluluklar çok fazladır. Farklı meslek gruplarından insanların bir araya geldiği korolu gruplardır bunlar. Çalgıcılarda da bu türden insanlar çok vardı. Profesyonel olarak bu müziği icra eden klasik Türk musiki çalgıcıları da konserlerde koroya eşlik ederdi. Örneğin; Samsun Musiki Cemiyetinin yılda iki tane konseri olurdu. Bu iki konser bayağı bir olaydır. Bu topluluğun başında da Taner ÇAĞLAYAN abimiz vardı. Taner ÇAĞLAYAN İstanbul'da yetişmiş, Nevzat ATLIĞ ciddiyetini Samsun Musiki Cemiyetine yansıtmış bir büyüğümüzdü. Konserlerine giderdim ama bu grupların içinde korist ya da çalgıcı olarak bulunmadım.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

O zamanlar Samsun Musiki Cemiyeti gibi bir Türk halk müziği topluluğu hatırlamıyorum ama bu türden bağlama çalan, bu müziği icra eden bir sürü insan tanıyorum. Konserler yaparlardı koro olarak. Ama böyle sürekli olan Samsun Türk Halk Musiki Cemiyeti gibi bir topluluk hatırlamıyorum. Ayrıca bizim evimizde annem de dayım da bağlama çalarlardı. Bağlamalı bir evdi bizim evimiz. Annem amatör müzisyendi onu da söylemek isterim.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Birincisi yeniydi, yeni bir dünya. İkincisi, beni en çok etkileyen şeylerden biri akordeonu baslarıyla birlikte çalıştığınız zaman farklı bir akor mekanizmasının oluşuydu. Çok sesliliği duymak güzel geliyordu kulağa. Aynı şekilde gitar çaldığım zamanlarda duyduğum armoniler, farklı renkler, beni bu çok etkilemişti. Bir popüler müzik parçasının başındaki gitar girişini çalabilmenin ve o tınıları duymanın bir güzelliği vardı. Genç olduğunuz için müziklerin ritmik yapıları, söz yapıları, dünyaya bakışı, onun size getireceği önemli bir unsurdu. Bir de bu müziği icra eden Beatles gibi bir dev vardı bizim zamanımızda. Müthiş bir gruptu, vokallerden duyduğunuz o çok seslilik etkiliyordu insanı, çünkü yeniydi. Şimdi düşünün evde, bir yandan bağlamayla oyun havası çalınıyor, öbür yandan akordeon çalıyorsunuz, öbür tarafta gitarınız var. Gitar başka bir şeydi yani. Ben örneğin; klasik gitarda Isaac Albeniz'in, Asturias'ı adlı parçasını çıkartıp çaldığım zaman müthişti. Hatta konserlerde de çaldım bu parçayı. O zamanlar lise konserleri olurdu. Mesela 19 Mayıs Lisesi konseri ya da 19 Mayıs Lisesi etkinliği işte, akşam 19:00'da başlayan gece 00:00'larda biten bu etkinliklerde solo gitar olarak Asturias çalmıştım kötü bir gitarla, düşünebiliyor musunuz?" Yani bu farklılıktan söz ediyorum. Bu açıdan, başka bir türlü etkilemişti bizi. Bir de tabii ne de olsa biz o sıralarda 1968 kuşağıydık. Yani 1968 yılında ben lise öğrencisiyim o esinti ta oralardan buraya gelmiş ve ne olduğunu anlamaya çalıştığınız yeni bir dünyayı kavramaya çalışıyordunuz. Bir yandan o çiçek çocuklar, hippie dediğimiz akımlar... Şunu da söylemek isterim bunlara ilişkin o yıllarda hiç kitap yoktu. Bunlar daha çok filmler aracılığıyla bize aktarılan unsurlardı. Hatta bir defasında caz ve rock tarihiyle ilgili bir film gelmişti hiç unutmuyorum Konak Sineması'na. O zamanlar Emekti sanıyorum adı, bütün grupların belgeselini ben orada izlemiştim. İşin doğrusu çok etkilenmişim, başka bir dünyadaki yenilikler. Ama en önemli özelliği farklı bir müzikti ve bize göre bir müzik tarzıydı. Şimdi tabii sen de çok yakından biliyorsun, bizim Osmanlı sanat musikisi ve halk musikimiz, bunlara da çok ilgili bir insanım ve çok seviyorum, dinliyorum. Ama o zaman daha uzaktı, uzak düşmüştü yani yaşımızdan ötürü. Daha yeni, daha modern olana kayıyor insan. Moderni o zamanlar öyle algılıyorduk. Bu da doğrudu yani. Popüler müzik modern müzikti. Modernitenin başka bir yüzüydü pop müzik, başka bir çehresiydi. İnsan tabii doğal olarak ondan etkileniyor, onu yapmaya çalışıyor. Daha çok taklit yapardık. Bizim için en önemli şey bir Beatles parçasını aynen çalmaktı. Mesela

Tielman Brothers'ın, Black Eyes Rock diye bir parçası vardır. Çok zor olmasına rağmen ben onu baştan sona çaldım hiç yanlışsız ve eksiksiz, duyarak, ezberleyerek. Bunun dışında o yıllarda Samsun'a turneyle gelen değişik gruplar olurdu. Mesela Mavi Işıklar, Alpay ve Antik dört, Cem KARACA, Erkin KORAY gibi sanatçıları dinlemeye giderdik. Farklı bir gençlik dinamiğini yansıtan bir müzik olduğu için bizi etkilediğini düşünüyorum. Bir de şöyle bir şey var onu da söylemek isterim, o yıllarda altın mikrofon yarışmaları yapılırdı ve bizi epeyce etkilemişti. Milliyet yarışmalarının önemli özelliklerin biri sadece Ankara, İstanbul ve çevresindeki grupları değil, Anadolu'daki var olanları da gündeme koymak, ortaya çıkartmak anlamındaydı. Mesela Tarsus Amerikan Kolejinin grubu, bizim Samsun 19 Mayıs Lisesi grubu, Karabük Lisesi gibi grupları. En önemlisi de çok farklı insanlar tanıdık başka liselerden, başka şehirlerden. Kaldı ki İstanbul'da ödül töreni gecesinden sonra yapılan yemekte benim oturduğum yerin yanında Ali KOCATEPE vardı, onun yanında da Abdi İPEKÇİ oturuyordu. Onunla böyle çok hoş sohbet etmiştik, Allah rahmet eylesin. Çok aydınlık bir insandı. Bu da güzel anılarımdan biridir.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

1960'lı yıllarda Samsun'da TRT ve İstanbul Radyosu vardı. İstanbul Radyosunun vericisi yetmediği için çekmezdi, dinleyemezsiniz yani. Bunu çok iyi biliyorum çünkü merakım nedeniyle bir dönem radyocu çıraklığı yapmıştım, radyo öğrenmek için. Ondan dolayı çok net biliyorum yani çekmezdi İstanbul Radyosu, hele gündüz hiç çekmezdi. Akşam da böyle ağır aksak bir şey yakalarsanız dinleyebilirdiniz. Ankara Radyosu uzun dalga çekerdi, onun da yayınları özellikle gündüz çok net değildi. O dönemde Samsun'da Arap radyoları çok çekerdi hiç unutmuyorum. Ondan sonra Sovyetler Birliğinin radyoları ve Bulgar radyoları vardı iyi çekerdi. Bu radyoların vericileri çok yüksek olduğundan net bir şekilde dinleyebiliyordunuz. Ama bir de Samsun'da çok özel bir durum vardı. Samsun radarı diye söylediğimiz, Sovyetler Birliğini dinleyen, şimdiki Amisos tepesinde üç tane beyaz alıcı top vardı, Amerikalıların radarı. O radarın da günün belli saatlerinde yayın yapan kısa dalga radyosu vardı. Eğer radyonuz kısa dalga çekiyorsa onu dinlerdiniz. Bizim kısa dalga çeken bir radyomuz vardı, radarın yaptığı yayınları kaçırmazdık. Hatta birkaç tane de o radyolarda yapılan programlarda kullanılan, tek yüzlü program plaklarından da edinmiştim ben hatırlıyorum. Bu yayınlarda çoğunlukla caz ve rock müziği, çok az sayıda klasik müzik yayını yapılırdı. Bu şekilde bir etkileşim vardı. Bir de o yıllarda, radarda,

Amerikalıların dünyayı dolaşan Big Band denilen büyük orkestralarını iki defa dinleme olanağı bulmuştum. Bu da çok büyük bir etkileşimdi o zamanlar. Radarda çalışan, çok iyi gitar çalan müzisyenler de vardı. Onlarla tabii çok yakından ilişkim oldu denilemez ama bizim çaldığımız yerlere gelip bizi dinliyorlardı, hatırlıyorum. Bir etkilendiğimiz konu da Samsun'da o dönemlerde askerî gazinoya gelen İstanbullu veya Ankaralı müzisyenlerdi. Onlarla da arkadaş olurduk. Askerliklerini müzisyen olarak yaparlardı. Yani orada hiç unutmadığım arkadaşlarım var şu an ne yapıyorlar bilmiyorum tabi ama işte orguyla gelmiş, gitarıyla gelmiş insanlardı. Onlarla da epeyi bir ilişkimiz oldu o yıllarda.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Benim dinlediğim müzikler, popüler müziklerdi. En favori olan grubum da Beatles'dı. Çok severim Beatles'ı, en çok onu dinlerdim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

O zamanlar Samsun'da plak satan bir tek yer vardı orası da Yavuz Plaktı. Aslında orası buzdolabı, bisiklet satan bir mağazaydı. Aynı zamanda bir köşesinde de plak satışı yaparlardı. Pikap falan satılırdı, oradan philips marka bir pikap almıştık. O pikapla çalışıyorduk aldığımız plakları, monoydu, stereo falan değildi. Samsun'da dual sterio pikabı da, ilk Timuçin KIZILTAN abinin evinde dinlemiştim.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

O yıllardan aklımda kalan iki önemli şey, saç uzunluğu ve İspanyol paça denilen bol paçalı pantolonlardı. Gömlekler çok renkliydi, hippilerden kalan bir şeydi. Özellikle İngiltere'deki rock gruplarının kullandığı bir modaydı bu ve tüm dünyaya yayılmıştı. O zamanlar çok fazla sayıda renkli gömlekler üretilirdi, satılırdı. Biraz var olana karşı çıkmak gibi bir şeydi. Sonra kendiliğinden geçti o moda. Hepimiz saçlarımızı normale döndürdük, paçalarımız normalleşti. Dönemsel bir gençlik hevesi diyebiliriz.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Tabii ki akordeon çaldığım yıllarda bayağı iyi düzeyde akordeon çalıyordum. Metotlarda bulunan valsleri, polkaları hepsini öğrenmiştik. Lisedeki müzik derslerimizde, Türkay SUNGURTEKİN Bey, bize klasik müzikle ilgili birçok farklı eserler dinletirdi. Kendi plakları vardı, eşi Sümer Hanım da çok iyi piyano çalan müzik öğretmeni idi. Bizi, sağ olsunlar evlerine davet edip sevdikleri öğrencilerine anlatırlardı her şeyi. Derslerde de çok ciddi anlatımları olurdu Türkay hocanın. Bize dinlettiği plaklardan da klasik müziğe karşı bir yönelme başlamıştı bende. Bir gün derste Türkay Bey, Esirler Kampı diye bir film geldi Konak Sinemasına mutlaka izleyin dedi. Bu Berlin flarmoni orkestrasının ikinci dünya savaşındaki hikayesini anlatan bir film idi. Şef de Charlton Heston'dı hiç unutmuyorum. Filmin temasındaki müzik sürekli Beethoven 5. senfoni idi. Mesela o film beni çok etkilemiştir. Bir yandan da klasik müziğe karşı ilgim artmıştı. Samsun'daki müzik ortamlarıyla ilgili başka söyleyeceğim, o yıllarda Yetgin abi gelmişti. Yetgin abi Ankara'da çalışmış, çok iyi orkestralarda solistlik yapmış biriydi. Gelirken yanında bir sürü yeni plâklar getirmişti, baya bi müzik dinleme şansımız oldu. İşte Sergio Mendez'in etkisinde çok kalmıştık, bunlar hiç bilmediğimiz müzisyenlerdi. O zamanlar tabi Samsun'da bir müzik geleneği vardı. Özellikle üflemeli çalgılar alanında, trompet ve saksafon çok çalınan bir çalgıydı. Bolero denilen dans müziği türündeki parçaları, trompetçiler, saksafoncular çalarlardı. Ama bunların içinde çok özel bir insan vardır. Saksafoncu Recep ÖĞÜT. Recep abi, müthiş bir saksafoncuydu. Türkiye'yi gezmiş, değişik büyük orkestralarla çalmış bir abimizdi. Hiç unutmam Harlem Nocturne adlı parçayı çalmıştı. Böyle bir ortamdı.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Müzik endüstrisi plâksa o plâklar Samsun'a ulaşmıştır. Nasıl oluyorsa bilmiyorum, ulaşmıştır bir şekilde. Büyüklerimizden de, kulaktan da, öğrendiğimiz bir şey vardı. O zamanlar ben La Cumparsita'yı çalardım ama hiçbir zaman notası benim önümde olmadı. Peki La Cumparsita plâktan dinlediniz mi hayır. Nereden öğrendiniz, Co Ömer abiden öğrendik. O çalıyordu oradan duyduk çaldık. Şimdi böyle bir kültürel ortamı düşünün plâklar ve plâk sanayi, Samsun'daki Yavuz plâk aracılığıyla bize ulaşmıştı, daha sonra

kasetler yoluyla. İkinci ulaşım biçimi tabi radyolardaki yapı ama mesela Pazar günleri “istekleriniz mikrofonda” 10:30, 11:00 arasında yarım saatlik yeni grupların tanıtıldığı, onlardan örnekler verilen bir program vardı. Hiç kaçırmazdık mesela onu. Endüstri araçlarının en önemlilerinden birisi de filmlerdi. Mesela Elvis filmleri furyaydı o dönemde. Sonradan geliyordu Samsun’a tabi şimdiki gibi hemen vizyona girmiyordu ama diyelim ki altı ay sonra sen o filmi izliyordun. Elvis Presley’in bir çok filmini izlediğimi hatırlıyorum gençken. Bunun gibi şeyler. Yabancı filmlerdeki giyim, kuşam ve yaşam biçimleri, Türk filmlerine de yansımıştı. Türk filmlerinde mesela orkestralar falan da çalardı. Oradaki konuşma biçimleri, giyinme biçimleri etkilemişti sinemayı da. Mesela Samsun’da, insanlar çaça öğrenmişler. Çaçayı nereden öğrenebilir yani, kim öğretebilir, dans okulu yok bir şey yok, tabi ki filmlerden, bunun gibi. Vals biraz daha geleneksel olduğu için, o biraz daha büyüklerden görülerek yapılan bir danstı. Tango da aynı şekilde, kim biliyordu ki Samsun’da tangonun nasıl oynanacağını. Ama filmlerden esinlenen yetenekli insanlar, bu tür dansları ederlerdi. Mesela Samsun’da dans yarışmaları yapılırdı o yıllarda Hal binasında, Demirspor lokalinde. Şimdi bu farklı bir toplumsal hareketlilik ki, çeşitli kanallarla toplumu etkilemiştir. Ama hangi toplumu etkilemiştir, hangi kesimi etkilemiştir. Bununla ilgilenen ve bunlara yakın olabilen insanları etkilemiştir.

21. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun’daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

1960’lı yıllarda çok dinamik bir ortam vardı, bir defa onu söylemek istiyorum. Demirspor lokali, hal binası, halk eğitim merkezi vardı. Değişik yerlerde yapılan sinema konserleri vardı. Filmlerden önce de orkestralar sahneye çıkıp çalarlardı. Ben çalmadım ama bu şekilde bir uygulama vardı. Profesyonel olarak çalan, hem Turhal şeker fabrikasında hem de Amasya Suluca şeker fabrikalarında profesyonel orkestralar vardı. Onlar gelip konserler yaparlardı. Bunları topladığınız zaman çok güzel bir etki vardı. Herkes daha iyi çalmak isterdi, marifetini ortaya dökmek isterdi. Fuar açıldığı dönemde Sedef diye bir gazino vardı, çok zarif bir gazinoydu. Orası insanların gece kıyafetleri giyerek gittiği bir yerdi. Oraya çok büyük solistler gelirdi. Erol BÜYÜKBURÇ, Metin ERSOY gibi solistlerden programlar izlerdiniz Sedef Gazino’sunda. Neco ve Kısmet Gazinosu diye bildiğimiz mekânlar da vardı ama oralar biraz daha başkaydı, farklı bir hayat vardı. İstanbul, Ankara ve İzmir’de yaşanan fuar kültürü olduğu gibi Samsun’a da yansdı. Bu şehirlerde uygulanan her şey aynen Samsun fuarında da uygulandı. Bir sürü sanatçı geldi Filiz

AKIN'ından tutun Bülent ERSOYUN'a, Taner ŞENSOY'a kadar, tanıyacağınız en ünlü solistlerin hepsi, bu gazinolarda onar günlük program yaptılar. Üç program düşünün, bir kadro geliyor, bir kadro gidiyor. Siz de orada müzik yapıyorsunuz. Sonuç olarak; müzik endüstrisi her zaman topluma girmiştir ve toplum hayatını giyimiyle, kuşamıyla, davranışlarıyla ve müzik dinleme biçimleriyle etkilemiştir.

6.14. Mehmet ÖZYAVUZ

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe 1960'lı yıllarda gitar tıngırdatarak başladım, gitar çalmak denmezdi ama ona. Abim Amerikan radarının toplarının dikilişinde tercümanlık yapmıştı. Maaşıyla babama kravat, kendine de bir gitar aldı. Onu duvara asmasıyla birlikte bizim hayatımıza müzik girdi ve o zamanın şarkılarını çalmaya gayret ettik, hepsi bu.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Alaylı olarak, öğrenmedik, hâlen bilmiyorum. O zamanlar parçalara eşlik edebilmek için akorları öğrenmiştim sadece. Bir enstrümanı çalmak, virtüözü olmak başka bir frekans, başka bir olay yani.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz, yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Enstrüman çalmadığım için notayla da hiçbir alakam olmadı. Ama gruplar kurduğumuzda elektro gitarı çalan arkadaşlarımız, müziğe mandolinle başladıkları için notaya gereksinim duyuyorlardı, nota olmadan çalamıyorlardı. Kulaktan çıkartamıyorlardı melodileri. Bu yüzden notayla çalmak zorundaydılar. Ben vokal olduğum için notayla hiç alakam yok. Hâlen de yoktur.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı, adı Grup Amisous'tu. Samsun'da Amisous deyince bugün, duracaksın. 1968 gümüş kupa birincisi, Grup Amisous.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Gitar, davul ve solist. O zamanlar orgu rüyamızda görüyorduk, org yoktu. Biz profesyonel olup Teras Gazinosu'nda başladığımızda, Ümit adlı bir orgcu arkadaş katıldı grubumuza ve kendisinin Yurdaer DOĞULU orkestrasından geldiğini söyledi. İnanmadık tabi bizde, sonra bir baktık ki Yurdaer DOĞULU long play'inde Ümit'in resmi de var ve anladık ki

Ümit hakikaten Yurdaer DOĞLUNUN orgcusuymuş. Onun vasıtasıyla biz de o dönemlerde, orgla tanıştık.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Arke Ticaret ve Yavuz Ticaret vardı. Bir de Konak Sineması'nın altında, baterisi özenli bir şekilde camekanda duran ve o bateriyi alabilsek de orkestramıza koyabilsek diye hep hayal ettiğimiz bir Bakan Ticaret vardı.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Amatörlük 1968'e kadar sürdü. Gümüş kupayı aldıktan sonra, 1969'da, o zaman biz profesyonel olarak çalışmaya başladık Samsun'da. Yaptığınız işten para kazandığınız zaman profesyonel oluyorsunuz, profesyonellik bu.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Tabii katıldık. 1968 yılında Sümer Sineması'nda yapılan müzik yarışmasında birinci olduk ve gümüş kupa kazandık. Bu yarışmada o zamanın iyi gruplarından Yankılar da vardı. Hatta askeriyeden de çok profesyonel bir orkestra gelmişti. Parçaları çok iyi icra etmelerine rağmen, onları da geçerek birinci olmuştuk. Ama kupa gümüş değildi, bakırdı. İyi ki de onun içinden bir şey içip de zehirlenmemişiz.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, o kadar kapasite ve potansiyelimiz yoktu. Alaylıydık sonuçta, nasıl Türkiye geneline katılalım. Ama ben grup haricinde TRT'nin açtığı amatör müzik yarışmasında dereceye girdim ve TRT'de emisyonlarım yayınlandı o yıllarda. Hem radyoda hem TRT arşivlerinde hâlen var.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

Genellikle Sümer ve Konak Sineması'nın salonlarında oluyordu konserler. Mavi Işıklar, Silüetler, Erol BÜYÜKBURÇ gibi isimler gelirdi. Onun dışında fuarda da oluyordu. Açık hava tiyatroları kurulurdu 1970'li yıllarda ve oralarda da gruplar sunum yapabiliyordu.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Onları boş ver, biz uzun saçlı ve kotlu geziyorduk, kızlar da mini etekliydiler. Sabahlara kadar mahallemizde şarkılar söylerdik. Fuarda fayton gezilerinden sonra insanlar köşe başlarında mutlu mutlu konuşurlardı, sohbet ederlerdi. Kızlar mini etek giydi diye kimse dönüp bakmazdı. Kötü göz yoktu, komşuluklar bile, büyük geniş aileler gibiydi. Onun için kılık kıyafet değil insanlığın ağır bastığı, cinsiyetin değil, barışın, kardeşliğin, komşuluğun güzel olduğu yıllardı. Onun için çok önemlidir 1960'lı ve 1970'li yıllar. Şimdi maalesef onların hiçbirisi yok. O zamanlar bizim yanıımızdan mahallenin en güzel kızı mini etekle geçse dahi bakmıyorduk. Sinemaya giderdik kız arkadaşlarımızla. Ayşecik, Yedi Cüceler ve Pamuk Prenses'e götürüyordum ben Necla'yı, bana emanet ediyordu ailesi. Böyle insanlar, böyle dostluklar, böyle kardeşlikler vardı o yıllarda. Bunlar altı çizilmesi gereken şeyler, şimdilerde olmayan.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Vallahi o zamanlar, klasik Türk müziğiymiş, topluluğuymuş, zaten hayatın yeni yeşermeye başladığı yıllar 1960'lı ve 1970'li yıllar. Hayat o kadar eski değil, o kadar yaşı yok. Ben Atatürk'ün ölümünden on üç sene sonra doğdum. Hayat o kadar yaşlı değil. Her şey daha yeni geliyor. Sadece 1960'lı ve 1970'li yılların, kardeşliğini, huzurunu ve ne olursa olsun bana göre, yine de barışını konuşabiliriz.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Bize göre Türk halk müziği, bizlerle birlikte düğün salonlarında arada çıkan, sazıcı arkadaşlarımızdı, Sarı Kanaryalar Grubu gibi. Sahneye çıkar Ferdi Tayfur şarkıları okurlardı. Biz de onlardan sonra düğüne devam ederdik.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken, etkileyen şeyler nelerdi?

Samsun’da o yıllarda Amerikan Radarı vardı. Oranın askerlerine yaptığı radyo yayınlarıyla kendimizi geliştirdik biz o yıllarda. Bu az bir şey değil, bizim için çok büyük bir şanstı. O zamanlar Amerikan Radar Radyosu sayesinde Beatles, Rolling Stones gibi grupları tanıdık. Grup şarkıcılarını, vokalleri, Frank Sinatra bile Forget Domani ile altıncı sıradaydı, o dönemlerdi yani. Frank Sinatra’nın daha My Way’i yoktu. 1960’lı yıllardan bahsediyorum, dikkat et. Daha dünyada müzik yeniydi. Biz şanslıydık çünkü Beatles bizim şarkı listemizde vardı. Aynı şekilde Frank Sinatra bizim şarkı listemizde. Bunlar çok önemli şeyler. Biz yıllar sonra Frank Sinatra’nın My Way’iyle çağdaş olduk.

15. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, Samsun’da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Polis Radyosu vardı ama zor dinleniyordu. Hep dalgalar karışıyordu birbirine, anlaşılmıyordu. Çünkü bir odanın içerisinden yayın yapılıyordu. Bir de Meteoroloji Radyosu vardı. Dinlemenin imkânı yoktu yani. Biz o zamanlar sadece iyi çeken Amerikan Radyosu yaptığı yayınları dinledik. O zamanlardaki tüm birikimimizi de Amerikan Radyosu sayesinde edindik, bize çok şey kazandırdı.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Genelde batı müziği ağırlıklı parçalar dinlerdim. Mesela sinemaya gidiyorsun bir bakıyorsun Adamo. Konak Sineması’na gidiyorsun, Tom Jones çalıyor. Yani her yerde kulağımıza ve kalbimize hitap eden hep yabancı parçalar oldu. Ondan sonraki yıllarda bu parçaların cover olmasıyla Türkiye’de artık Türk hafif batı müziği başladı. Berkant gidiyor bütün Latin parçalarını çeviriyor Türkçeye. Ertan ANAPA gidiyor Es la historia de un Amor’u, Benim Bütün Dualarım Seninle, diye okuyor. Bugün baktığın zaman Ajda PEKKAN’ın okuduğu bütün parçaların hepsi, coverdır. 1960’lı ve 1970’li yıllarda müzik gelişmemiş ki Türkiye’de hep cover okuyorsun. Beste yok beste, hâlen de yok. Sonra 1974’lü yıllarda Bursalı bir çocuk çıkıyor, “Sazlıklardan havalanan” ve Tanju OKAN diyor ki bu çocuk çok iyi, çünkü üretiyor. Ve İlhan İREM çıkıyor meydana, ondan sonra da besteciler çıkıyor, Türkiye Eurovision’a girecek diye herkes eserler yayınlanmaya başlıyor. Bestelere folk ezgileri, folk ahenkleri, folk ritimleri katılıyor ki bizim kendi motiflerimize

uygun olsun diye. Sonra bir bakıyorsun Anadolu Rock çıkıyor. Barış MANÇO dağlar dağlarla çıkıyor. Sonra Cem KARACA çıkıyor. Dolayısıyla 1960 ve 1970 demek her şeyin filizlendiği, dünyada bile hem müziğin, hem de her çeşitte güzelliğin yeşermeye başladığı ilk yıllar yani. Ama yine diyorum, o kadar eski değil. Çok derin konular.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Yavuz Ticaret ve Taner Ticaretten alıyorduk.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda sizi giyim kuşam ve müzik icra biçimleriyle etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Moğollar değişti, Moğol kıyafetleriyle işte çıkıyorlardı sahneye en farklısı bu gruptu diyebilirim.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Tabii ki etkisi vardı ama biz grup olarak çok etkilenmemiştik.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşama sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Vallahi yokluklar içerisinde müzik yapmaya gayret ettik. Cami amfisi ve mikrofonlarıyla icra ediyorduk parçaları. Amfilerimizi bile gitarist arkadaşımızın mühendis dayısına yaptırmıştık o yıllarda. Onun o ilk amfiyi yaptığı zaman ne kadar heyecanlanmıştık, amfinin bitmesi için ne kadar beklemiştik. Necati abi bir an evvel bitir de güzel müzik yapalım diye kapısından ayrılmazdık. Yani yokluklar içinde bir yaşam, 1960'lı ve 1970'li yıllar.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müziğin Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

İnsanlar bile kendini tanımadan bir hayatın içerisinde kendilerini bulmuşlar, hangi popüler gelişimden bahsedeceksin ki? Hâlâ kendimizi tanımış değiliz, neredeyiz, nereye gidiyoruz, insanlık hâlâ bilmiyor. Bugün ne faydası var diye sormak lazım. 2019 yılında popüler

kültürün veya endüstrinin Samsun’a neler getirdiğini konuştuğumuzda bile ne diyeceğiz ki yine yok. İmknlar taşralarda biraz daha kısıtlı yani.

6.15. Erkan DURUKAN

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müzikle tanışmam şu şekilde oldu, evde annem, babam, abim hepsi birer enstrüman çalıyordu ve ben daha ismimi bile söylemeden enstrümanlarla tanıştım. Sonrasında ilk çalgım olan mandolinle 1963 yılında tanıştım ve müziğe bu çalgıyı çalarak başladım. Aşağı yukarı bir yıl sonra da gitar çalmaya başladım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Mandoline, Mustafa BESEN hocadan ders alarak başladım. Devamında gitara ise kendi kendime pratik yaparak öğrendim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Benim solfej bilgim çok iyi olmadığı için, dinleyerek çıkartmaya çalışıyordum. Müzisyen arkadaşlarımla parçaları plaklardan dinleyerek, provalar yaparak, en doğru şekilde çalmaya çalışırdık o zamanlar.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurduğunuz bir müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı, grubumuzun ismi Ramis Mayk Dans ve Şov Orkestrasıydı. Ramis Mayk bateri, Günhan BORA bas gitar, Ufuk diye bir arkadaşımız org, ben de gitar çalıyordum. Biz o zamanlar, gazinolarda, jonglör ekiplerine çalıyorduk. Yaptıkları hareketle uygun bizden istedikleri çok enteresan senkoplar, ziller, esler, tremololar oluyordu. Tabii getirdikleri partiyonları bizim bir anda çözüp onlara çalabilmemiz mümkün değildi. Halbuki hepsi bildiğimiz parçalardı ama biz yine de yanımıza çok iyi bir saksafoncu olan rahmetli Recep ÖĞÜT abimizi alırdık ve ondan destek almaya çalışırdık.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Vogue marka org, bas gitar, gitar ve solistimiz Mehmet ÖZYAVUZ vardı. Arada sırada Recep abi bizi renklendiriyordu misafir sanatçı olarak.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da var denemeyecek kadar azdı bu tarz mağazalar. Arke Ticaret vardı, Ali Rıza KEFELİ. Musima marka ilk gitarımı ondan almıştım. Sonrasında Ankara'dan, Kızılay'da Sinema 70'in üzerindeki bir müzik mağazasından, Framus marka yarım kasa bir gitar aldım. Onunla da müzik hayatımı bitirdim zaten.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tabii, o zamanlar Samsun'da bir gazino kültürü vardı. Cumhuriyet Meydanı'ndaki otobüs yazıhanelerinin olduğu binanın ikinci katı, Teras Gazinosu'ydu. Ve Türkiye'de ortasında sütun olmayan tek gazinoydu, özellikle yapılmıştı. O zamanlar Teras Gazinosu'na, Gönül YAZAR, Füsun ÖNAL, Yaşar ÖZEL gibi sanatçılar gelirdi. Bunun dışında gazino olarak Sedef vardı, yazlık bir gazinoydu. Sonrasında Yosun Kafe, Evin Kafe, işte Eş Kafe ans falan açıldı Samsun'a. Ben hayatımda ilk defa sarı 25 kuruş atılarak çalıştırılan müzik kutusunu evin pastanesinde görmüştüm. Para atıyorsun bir şarkıcı ve müziğini seçiyorsun sonra dinliyorsun. Böyle bir şeyi Samsun'da görmemiz mümkün değildi. İlk defa orada gördüm ben bir müzik kutusu. Buralarda da kurmuş olduğumuz grubumuzla konserlerimiz oldu o yıllarda.

8. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzik grubunuzla Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Bir kere katıldık. Halk eğitim merkezinin salonunda düzenlenen bir yarışmaydı. Hatta hiç unutmam, yarışmada Selçuk ÖZGÜRDAL'ın ilk defa orda duyduğum, Mavi isimli Fransız bir şarkıcının parçasını okumuştı, çok hoşuma gitmişti. Selçuk ÖZGÜRDAL da o zamanlar Turhal Şeker Fabrikası Orkestrasındaydı. Baterist Adnan abi, gitarist Aydın Toz ve Selçuk ÖZGÜRDAL orayı temsilen o yarışmaya gelmişlerdi. Başka da öyle bir yarışma yaşamadık.

9. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzik grubunuzla Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi?
Buralarda konser verdiniz mi?

1960'lı yıllarda dediğim gibi sadece bir halk eğitim merkezi vardı. O da en son biz orada bir konser verdikten sonra bina yandı, o gece yandı hatta. Bizi tutukladılar, evlerden topladılar. O gün biz orada konser verdiğimiz için mahkemelere falan çıktık, devlet malına zarar vermekten. Oysa ki çok eski ve ahşap bir binaydı, dolayısıyla biz bir şey yapmadık. Kendi elektrik tesisatı bir anda patladı, her yer ahşap ve tahta olduğu için bir anda yandı gitti.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Sen ne diyorsun, İstanbul'dan Samsun'a gelen arkadaşlarımız böyle bir yaşamın olduğuna inanamazlardı. 1968 yılında Samsun'da üç diskotek vardı ve biz o tarihlerde kız arkadaşlarımızla diskoya gidip eğlenebilmek için evlerinden teslim alırdık, babalarından rica ederdik. Onlarda bize saat verirdi en geç 23:30'da evdesiniz diye. Şimdiki Renk Pavyon'un olduğu yer diskotekti ve o yıllarda Samsun'un büyük bir kesimi günün modasını takip ederdi. O zamanlar Galeri Cengiz, Good Morning Tailor Shop, Emin GÜNAYDIN, Terzi Tuncer gibi dükkânların önünde sıra beklerdik pantolonlarımızı diktirebilmek için. Şimdiki gibi değildi tabii o zamanlar hep elde yapılırdı giyim, kuşam. Bir Samsun Pazarı vardı oradan da gömleklerimizi alırdık. Bir de tanıdık gömlekçimiz vardı ona gömlek diktirirdik. Tabii ki günün müziği de Samsun'da takip edilirdi, popüler batı müziği olsun, rock'n roll sanatçıları olsun. 1964'ten sonra Beatles patlaması oldu, tabii Türkiye müzik piyasasına da yansımaları oldu. Saç kesimlerimizi bile onlara göre yapardık o dönemde.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Bu topluluklarda yer almadım ama yakından tanıdığım insanlar vardı. Allah rahmet eylesin Erol ÖZBAYRAM Samsun Konservatuvarda müzik hocasıydı aynı zamanda keman ve ud çalardı. Klasik Türk müziği, sanat müziği konusunda çok birikimliydik. Kardeşi Erdal ÖZBAYRAM, o da çok iyi bir klarnetçiydi. Necdet KABACI ağabeyimiz vardı, bir klarnet virtüözüydü. Dahası, Samsun'da çok uzun yıllar önce Taner ÇAĞLAYAN önderliğinde musiki cemiyeti çatısı altında çok güzel konserler veren iyi müzisyenler ve solistler

topluluğu vardı. Bu topluluklarla da çok güzel ilişkilerimiz vardı. O zamanlar daha farklıydı. Bu orkestrada benim rahmetli abim Akın DURUKAN da vardı. O da çok iyi akordeon icra eden bir müzisyendi. Benim rol modelimdir. Hiç unutmam, ufacık çocuktum beni sahneye çıkartmıştı. Elimde marakas sallarken fotoğrafım var o zamanlardan. Orkestra beyaz pantolon, üzerinde güzel bir gömlek, benimde aynı gömlekten vardı üzerimde ama altımdaki şorttu. İlk sahne deneyimim de öyle olmuştu. O zamanlar tabii marakas bile bulmak zor işti. O zamanlar abim, erkeklerin tıraş olduğu tıraş taşı vardır ya hani fırçayla sabununu köpürtürsün, onlardan iki tanesini ağız ağıza verip, içerisine babamın avda kullandığı saçmalardan doldurdu, sap takıp bir de boyardı onları marakas olurdu. Yani imkânsızlıklar tabii, ama çok güzel günlerdi.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Hayır o tarz ekiplere katılmadım ama oldum olası Türk halk müziğinde, Neşet ERTAŞ'ı çok severim, severek de dinlerim bazı türkülerini. Bir de Musa EROĞLU'nu dinlerim. Çünkü bu isimlerin tarzları, yorumları beni hakikaten etkilerdi. Çok severek dinliyorum.

14. Neden var olan Klasik Türk Müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken etkileyen şeyler nelerdi?

Demin de bahsettim tekrar vurgulayayım. Benim babam keman çalıyordu. Kendisi halk evlerinden müziği öğrenmişti, rahmetli validem mandolin, abim akordeon çalıyordu. Ben on yaşına gelene kadar evde olan batı müziği enstrümanları ve batı müziği icralarıyla büyüdüm. Belki onun bir etkisi olmuş olabilir. O zamanlar benim annem yemek yaparken tango söylerdi. Çok popülerdi tangolar 1950'li yıllarda. Türk halk müziği, klasik Türk müziği söylemezdi de tango söylerdi. Bunlardan etkilenmiş olabilirim. Batı müziğini beğenmemde veya o yöne yönelmemde bunlar etkili olmuş olabilir.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinlerdiniz?

Vallahi o zamanlar bir tek radyo dinliyorduk. Samsun'da Amerikan Radar Radyosu ve bu radarın yaptığı da radyo yayını vardı. Hep batı müziği çalardı, günün popüler olan pop müziklerini, Elvis Presley'yin beş altı yıl önceki şarkıları, rock'n roll icra eden orkestraları

ve şarkıcıları çalarlardı. Cliff Richard dinlerdik o zamanlar Amerikan Radyosundan. Bir de emisyon programlar vardı radyoda, haftanın belli günleri ve saatlerinde. Onları takip ederdik. Amerikan Radyosu dışında o zamanlar işte Orhan SEZENER orkestrası vardı, Şevket UĞURLUEL, Rıza SİLAHLIKODA ve Ritim 68 vardı. Bunların haftanın belli günlerinde, belli saat programları olurdu, bunları kaçırmazdık.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben Latin çok seven bir adamım. O zamanlar Los Paragueros, Los machucambos, Los panchos, Perez Predo bunlar müthişti. Samba, mambo ve diğer ritimlerdeki parçaların hepsini çok severek dinlerim ve hâlâ da onları dinliyorum, beni mutlu ediyor.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da piyasayı takip eden Yavuz Plak vardı, rahmetli Atilla YAVUZ (Yavuz plağın sahibi, oğul). Onlara gelirdi günün bütün 45'likleri. O zamanlar şehir dışında plak firmaları vardı. İstanbul Un Kapanı'nda, bütün müzik türlerinin, işte popüler batı müziği, Türk halk müziği ve klasik Türk müziğinden plakları orada bulma şansını sahiptik.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

O kadar çok ki kalabalık orkestraların yaptığı müzikleri de çok severdim, enstrümantal olarak. James Last ve Pol Molio orkestraları mesela, onlardan etkilenirdim. Elli kişilik-altmış kişilik orkestralar. Engelberd Humperdinck, o da aynı rüzgârı çıkarttı, kalabalık orkestrayla şarkı söylemeyi. Çok severdim ben ve hâlâ daha dinlerim bu isimleri.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Tabii, bu konuda doğru konuşmalıyım. Bire bir onlar gibi çalamıyorduk ama en iyisini yapmaya çabaladık her zaman.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Yayın organı diye bir şey yoktu bizim zamanımızda. Sonrasında Ses mecmuası diye bir dergi çıktı işte Mavi Işıklar, Cem KARACA, Ersen ve Dadaşların fotoğrafları ve verdikleri konserlerden notlar falan çıkardı. Biz de oradan okuyarak takip ediyorduk müzik camiasını. Mesela bir org sesi dinlemek bile ayrıcalıktı o zamanlar yemin ediyorum.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

O zamanlar Samsun'da bir sürü genç vardı, orkestra vardı. Çok popülerdi Samsun ve o zamanlar amatör müzik yapan arkadaşların büyük çoğunluğu, kariyer de yaptı. O yıllarda herkes bir müzik enstrümanı çalmak istiyordu. Ama o zamanki Samsun'da tabii bir sürü insan yetişti Samsun'da ve Türkiye'nin farklı yerlerinde müzik yaptılar.

6.16. Faruk KUZİY

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe 1965 yılında, gitar çalarak başladım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Fahri diye bir arkadaşımız vardı Grup Amisous'un gitarcısıydı, onunla birlikte başladık çalışmalara. Zaten o zamanlar iyi enstrüman çalan pek fazla kişi yoktu. Bizler kendi aramızda, mahalle arkadaşlarıyla grup kurduk ve amatör olarak çalışmaya başladık.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Kulaktan çıkarttıklarımız da vardı, notalarına ulaştıklarımız da. Yavuz Plak vardı Samsun'da, Fahri YAVUZ (Yavuz plağın sahibi). Oraya gelirdi ara sıra popüler müziklerin plakları ve notaları. Ama genellikle plaklardan dinleyerek çıkartıyorduk parçaları.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı, ilk müzik grubumuz, 404'dü. 1968 senesinde, fuarda kafes içinde yerden yüksekliği 2 metre olan 404 Pavyonu'nda çalışıyorduk. Üç kişiydik.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Ben gitar çalıyordum, Ruhi vardı halamın oğlu şarkıcıydı. Ritim gitarda Erol FEYZİOĞLU, davulda da Ünal diye bir arkadaşımız vardı. Beraber ilk grubumuzu 404 Pavyon'da kurmuştuk. 1969, 1970 senelerinde Teras Gazinosu'nda çalışırken ki ekibimizde ise ben solistlik yapıyordum. Piyano ve org da Turgut, saksafonda Güven ÖZDEMİR, trombonda Ziya TANRIVERDİ, davulda Ramis Mayk, gitarda Erkan DURUKAN ve bas gitarda Günhan BORA vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Saim TAŞKIRAN'ın bir dükkânı vardı o zamanlar Samsun'da. Oradan Türkiye'de yapılmış olan enstrümanları alabiliyordunuz. İstanbul'a gittiğimizde ise, Beyaz Kardeşlerden ithal olarak tedarik ediyorduk enstrümanları. Ama çok pahalıydı tabii ki o zamanlar, biraz zorlanıyorduk.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tabii, grup 404'deyken para kazanıyorduk. Yani profesyonellik derken, para kazandığın an ticarete dönüyor iş. 1969-1970'ten sonra kurmuş olduğumuz gruplarla da mekânlarda para karşılığında çalıştık.

8. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzik grubunuzla Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Katıldık, bu tarz yarışmalar Samsun Halk eğitim Merkezinin Salonu'nda, Yaşar Doğu Spor Salonu'nda, Sümer ve Konak Sineması'nda oluyordu. Saim BATTAL ve Aytekin DEMİRÖZ arkadaşlarımız organize ederlerdi bu tarz yarışmaları. Genellikle bizim grup ikinci veya üçüncü olurdu. Kendi aramızda yarıştığımız, amatörce bir şeydi. Ama çok güzel günlerdi.

9. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzik grubunuzla Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır biz katılmadık, ama diğer gruplardaki arkadaşlarımız, Milliyet'in yaptığı yarışmalara katıldılar o tarihlerde.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konser verdiniz mi?

Kapalı spor salonu, Konak, Sümer Sineması ve halk eğitim merkezinin salonu vardı.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Aynen uyuyorlardı, o zamanlar heves ediliyordu çünkü. Ben mesela Vidinli Otel, Gökçe Otel, Büyük Samsun Oteli gibi yerlerde çalışırken cumartesi geceleri, bayanlar kuaförden

çıkamazlardı gündüz. Erkeklerin hepsi takım elbiseli, bayanlar da en güzel elbiselerini giyinip gelirlerdi bizi dinlemeye. Biz de zaten sahneye papyonsuz, smokinsiz çıkamazdık. Öyleydi o zamanlar. Tangolar, valsler günün sevilen şarkıları, çalınırdı. Şimdiki gibi değildi yani.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

O yıllarda Samsun Musiki Cemiyeti vardı. Ben bu toplulukta uzun seneler çalıştım. Ondan sonraki yıllarda 1979, 1980 senelerinde Samsun Musiki Cemiyeti, Samsun Belediye Konservatuvarına dönüştü.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

O yıllarda popüler müzikle ilgili olduğum için, Türk halk müziğine eğilemedik. Yani o konuda pek bir bilgim yok.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk Halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Bizim ailede hemen hemen herkes müzisyendi o yıllarda. Abim Türk sanat müziği koro şefliği yapıyordu, abimin hanımı Serap KUZHEY, İstanbul Radyosu sanatçısıydı. Ailenin hep Türk sanat müziğine karşı ilgisi olduğu için, ben de o yıllarda tam aksine batı müziğine, yani popüler müziklere yöneldim. Dedik ki ailede bir de pop müzik olayı olsun. Ondan dolayı yani, yoksa klasik Türk müziği hâlâ icra ediyorum kendi enstrümanlarımla.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O zaman zaten FM kanalı yoktu, uzun dalga vardı. Ankara Radyosu çekerdi arada. Orta dalgada da İstanbul Radyosu dinlerdik nadiren. Pazar sabahları Türk sanat müziği çalardı radyoda Zeki MÜREN falan, bu tarz programlarla başlardı. Türk sanat müziği dinlerdik. Popüler müzik o zamanlar pek fazla yoktu genelde klasik Türk müziği ağırlıklı çalardı radyolar. Tabii Samsun'da o yıllarda Amerikalıların oluşu ve radarın radyosunun olması,

popüler müziğin yayılımı arttırdı. Sinop'ta bile fark etmiştir yani. Sinop'taki radarın oluşu bile oradaki insanların yaşam tarzlarını ve müzik olayını etkilemiştir.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Genellikle pop müzik ve hafif batı müziği dinlerdim. O zamanlar tabii kaset falan yoktu, 45'lik plaklar vardı onları da Yavuz Ticaretten alırdık.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da o yıllarda plâk ve kaset alınacak tek yer Yavuz Ticaretti.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimi ile etkileyen gruplar/sanatçılar hangileriydi?

Saçlardan dolayı Cem KARACA ve Barış MANÇO etkilerdi. O zamanlar biz de saç uzatıyorduk. Bir de tabii İspanyol paça modası vardı. Bahsettiğim isimlerden ne görürsek, kendimizde de aynısını uygulamaya çalışıyorduk.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Etkiledi tabii ki. Taklitten ziyade, parça okurken, yorumlarken, kendimden bir şeyler katarak söylerdim. O yıllarda Alpay'ı çok severek dinlerdim. Hâlâ okurum Alpay şarkılarını.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkileri olmuştur?

Popüler müzik aletlerini o yıllarda bulma şansımız yoktu Samsun'da. İstanbul'da da ikinci elden enstrüman bulabiliyorduk. Tabii o yıllarda çalışılan mekânlar da çok kısıtlıydı. Her yer müzikli değildi. Yani bir şeyler yapalım, bir şeyler verelim diyorsun ama enstrüman fiyatları aşıyordu bütçemizi. Benim ailem müzisyen olmamı istemiyordu. Bu işler için onlardan para da alamıyordum. Bundan kaynaklı enstrüman ve cihaz alamıyordum. Bir

Ankara ve İstanbul'daki müzisyenlerin durumu bizden çok farklıydı. O imkânlar bizlerin elinde olsaydı, çok daha farklı yerlere gelirdik.

21. Söz konusu yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

O zamanlar biz hep özenirdik büyüklerimize, sahne kenarından izlerdik abilerimizi. Bizden evvel 1960'larda Demir Spor Lokali'nde İtalyan Orkestra çalışıyordu. Co Ömer, davulcu Papatya Mustafa, Sarı Kemal, dolmuşçu Kemal abilerimiz, İtalyan Orkestrası'yla beraber çalışırlardı. Giyimiyle, kuşamıyla çok kalite insanlar gelirlerdi dinlemeye. Şimdi kalite gerçekten düştü her anlamda. Şimdiki gençler güzel müzik yapıyorlar, hepsi mektepli falan ama o zamanki adamlar alaylıydı ve çok daha kaliteli müzik yapıyorlardı. Artık tamamen olay bilgisayar ortamına dönünce, iş daha farklılaştı.

6.17. Kaya TOKGÖZ

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe, 1965 yılında başladım. İspanyol gitar öğrenme isteği vardı içimde ama çalmaktan çok söylemeyi tercih ettim ve solist olarak devam ettim müzik hayatıma.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Gitarı kendi kendime öğrendim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Tamamen kulaktan o zamanlar bu tarz notalara falan ulaşma şansımız hiç yoktu. Alırdık 45'lik plakları, oradan dinleyerek sözlerini ve notalarını çıkartırdık.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Vardı. Önce bir Hayaletler Dörtlüsü diye bir grup kurduk tamamen amatör. İlk sahnemize hatta Halk eğitim merkezinde Bayburtluların gecesinde çıkmıştık. Güzel bir deneyimdi. Sonrasında Gözyaşları diye bir grup kurduk. O zamanlar Fuarda 404 yapıştırıcının bir standı vardı, yapıştırıcıdan bir kafes yapmışlardı onun içerisinde müzik yaptık. Çeşitli düğünlerde ve mekânlarda Grup Gözyaşları'yla çaldık.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Grup Gözyaşları'nda solo gitar, bas gitar, bateri ve solist vardı. Zaten o yıllardaki tüm gruplar bu şekildeydi. Daha profesyonel olan gruplarda ekstradan org olurdu.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

Çalınan tüm enstrümanlar tamamen kendi imkânlarımızla alınan şeylerdi. Daha çok Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerden temin ederdik. Zaten Samsun'da o yıllarda popüler müzik enstrümanı satan yer yoktu.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tam profesyonel olarak çalışmadık hayır. Dediğim gibi bazı düğünlerde para karşılığında çaldık. Restoranlarda ve Karayolları Kampı gibi yerlerde harçlığımızı çıkartmak için çalışıyorduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Katıldık evet. O zamanki ismi Ferhan Sineması'ydı sonradan Sümer Sineması oldu. Oradaki bir müzik yarışmasına katılmıştık. Aynı zamanda Kapalı spor salonunda da popüler müzik yarışmaları olurdu. Zaten ya sinemada ya da spor salonunda olurdu yarışmalar. Biz de grup olarak yapılan yarışmalara katılmaya çalışıyorduk.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

O yıllarda Konak Sineması vardı. Genellikle orada veriliyordu konserler ve tabii ki kapalı spor salonunda.

11. Müzik içre ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Uyarlardı evet. Hatta şimdikinden daha iyiydi. Daha bir asalet vardı hem giyim olarak hem de insanların birbirlerine olan saygıları bakımından. Her açıdan şu ana göre çok daha güzeldi. Zarif ve asildi.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Hayır katılmadım.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Hayır, katılmadım.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Şöyle söyleyeyim ben Cem KARACA hayranı bir insandım. Söylediğim şarkılar da genellikle Cem KARACA ağırlıklı şarkılardı, o yüzden olabilir.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Polis Radyosu vardı Türkiye çapında, onu dinlerdim genellikle.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Pop parçaları dinlerdim. Tom Jones, Humperdinck Engelbert gibi yabancı popları dinlerdim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da Timpa diye bir kasetçi dükkânı vardı Selçuk ÖZGÜRDAL'ın. Genelde oradan temin ederdim plak ve kasetleri.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Cem KARACA'nın İstanbul'da bir akşam konserine gitmiştim. Pelerinle çıkmıştı sahneye. Cem KARACA hayranı olduğum için Samsun'da yapılan bir yarışmaya ben de pelerinle çıktım sahneye. Pelerinle sahneye çıkan ilk Samsunlu bendim. Böyle tanırlar beni. Her şeyde Cem KARACA'yı örnek alırdım kendime.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Etkiledi tabii Beni en çok dediğim gibi Cem KARACA etkiledi. Barış MANÇO ve Erkin KORAY'ı da çok beğenirdim. Batı'da da Tom Jones beni çok etkilemiştir.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Güzel etkiledi tabii ki. En önemlisi de popüler parçalara ulaşım daha kolaylaştı insanlar için.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Belli bir yıldan sonra ilerlemedi, geri gitti. 1980'den sonra her şeyde olduğu gibi müzikte de bir geri gitme oldu. Orkestralar azaldı, saygı kalmadı. Şu anda da dibe vurmuş durumda. Ama 1960'larda ve 1970'lerin başında her şey çok güzeldi.

6.18. Mazhar BAŞOĞLU

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe ilkokulda Nizamettin Bey isimli bir müzik hocasından mandolin dersi alarak başladım. Sonrasında armonika araya girdi. Lise yıllarımda ise biraz klasik piyano dersi aldım. Ama tabii o da çok uzun sürmedi. Çünkü klasik müzik beni bir süre sonra yaşımdan dolayı biraz sıktı ve gitar çalmaya karar verdim.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Gitar dersi almadım, kendim öğrendim. Piyanodan dolayı alt yapım olduğu için öğrenmem çok zor olmadı. Başlangıç bu şekildeydi.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Dinleyerek kulaktan çıkartıyorduk, notaları bulamıyorduk, yoktu çünkü. Sonraki yıllarda, ufak tefek işte İstanbul'da bir yerlerden bir şeyler almak mümkün oldu. Ama çoğunlukla hatalı oluyordu gelen notalar, yine de onları satın alıyorduk. Çalışırken kendimiz düzeltiyorduk parçanın hatalı olan yerlerini. O yıllarda notadan ziyade evdeki pikabın başında, o iğneyi ileri geri kaydırarak, defalarca dinleyerek çıkarttığımı bilirim parçaları.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Evet bir müzik grubumuz vardı, ismi de Meteorlardı. Bu grupta, çalan arkadaşlarımın bir tanesi benim sınıf arkadaşımdı. Diğer arkadaşlar Samsun'daki başka okullarda okuyordu. Durul GENÇ 5'lisi, 10'lusu gibi çift davulla çalan Samsun'daki tek orkestraydık. Orkestramızdaki arkadaşların birkaç tanesi kaybettik yıllar içerisinde. En son 1970 senesinde ben üniversiteyi okumak için Almanya'ya gitmeden önce bir konserimiz olmuştu Samsun'da. Ondan sonra da grup dağıldı.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Solo gitarda Nadir ÜNAL diye bir arkadaşımız vardı, iyi bir gitaristti. O farklı yerlerde de çaldı daha önce ve sonrasında. Ben ritim gitar çalıyordum, zaman zaman klavye de

çalıyordum. Adem diye bir arkadaşımız bas gitar çalıyordu. Davulda Taner ve Metin arkadaşlarımız vardı. Daha sonraki yıllarda kardeşim Tarık davul çalmaya başladı grupta. Sonuç olarak; gitar, bas, klavye ve davul vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Samsun'da popüler müzik aletleri satan birkaç tane yer vardı ama biz kullandığımız enstrümanları şehir dışından almıştık. Davulu ve gitarı babam İstanbul'dan almıştı bize. Sonraki yıllarda babam yurt dışından bana bir elektro gitar getirmişti, amfisiyle birlikte, onunla devam ettim müziğe. İlk klavyemi de Samsun'daki bir müzik mağazasından almıştık. O da şehir dışından getirtmişti zaten. İşi ilerletince de bir Farfisa almıştım kendime. Onu da İstanbul'dan getirmiştım, çift katlı bir orgdu Farfisa'nın Professional modeliydi. Samsun'daki ilk Farfisa'yı da Ertuğrul'da, senin hocanda görmüştüm. Yanlış hatırlamıyorsam Farfisa'nın Fast 5 modeliydi. Bir de Lessy'de vardı galiba, tabii onunki ayrı bir kategoriydi. O yıllarda Samsun'da Farfisa çalmak büyük olaydı yani. Evet grupta kullandığımız enstrümanlar bunlardı.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupta profesyonel olarak çalıştınız mı?

Çalıştık. Profesyonel demek bana göre, işini en iyi yapan insanlar karşılığında para alıyorsa, bu profesyonellik anlamına geliyordu. Ama tabii profesyonellik sadece para karşılığı çalmak olarak da yorumlanmamalı. Sanatı en iyi anlamda icra etmek anlamında düşünülmeli bence. Para anlamında bakarsak evet, yani öğrencilik çağlarımızda özellikle, lise 1-lise 3, yani o 3 yıllık süreçte, düğünlerde, yaz kamplarında vs. gibi yerlerde harçlığımızı kazanmak için işte profesyonel anlamda çalıştık. O dönemin iyilerindendik ama bu işi en iyi yapanlardan olamıyorsun tabii. Öğrenci olarak çok fazla bir zamanın yok. Ama harçlığımızı çıkartacak kadar da teklifler alıyorduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Evet, katıldık. Samsun'da orkestralar arası müzik yarışmaları oluyordu, bir iki tanesine katılmıştık. O dönemler çok fazla yarışmalar düzenlenmiyordu, çünkü biletli müşteri bulmak kolay değildi. Bu yarışmalarda ufak tefek derecelerimiz oldu. Seninle buluşmadan

önce evdeki depoyu toparlarken Samsun Orkestralar Arası Müzik Yarışması'nda kazandığımız üçüncülük kupamızı buldum. Güzel günlerdi.

9. Müzik grubunuzla Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, Meteorlar olarak biz katılmadık. Hatırladığım kadarıyla böyle yarışmalar da yoktu zaten. Sadece Milliyetin düzenlediği liseler arası müzik yarışmaları oluyordu. O zamanlar çok meşhurdu bu yarışma. Meteorlar Grubu ayrı bir orkestraydı. Farklı okullardaki öğrencilerden oluşan bir ekipti.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konser verdiniz mi?

Şu an sahilde olan eski kapalı spor salonu o zamanlar tek adrestti. Tüm konserler orada verilirdi. Oradan güzel bir anı da rahmetli Barış MANÇO ile ilgili. Bir konserine gitmiştik arkadaş grubumuzla birlikte. O dönem çok sık elektrikler kesilirdi Samsun'da ve çok az yerde jeneratörler vardı. Konserde, parçanın ortasında bir yerde elektrikler kesildi, amfiler gitti. Amfiler gidince Barış MANÇO parçayı kesmedi, sadece davul eşliğinde parçayı sonuna kadar, çok gür bir sesle söyledi. Sadece o olay bile Barış MANÇO sevgisini Samsun'da ikiye katlamıştır. Güzel bir anı olarak kaldı tabii bizde.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

İnsanlar o zaman çok daha şıktı. Teras ve Yelken Kulüp gibi yerlerde insanlar müzik dinlemeye gelirken son derece şık ve özel bir yere gittiklerini düşünerek gelirlerdi. Bunun başka bir örneği de sinemalara giden insanların kılık kıyafetleri. Özellikle çarşamba ve cumartesi akşamları, yine benzer bir konuda olduğu için söylüyorum bunu, Samsun'daki sosyal yaşam Türkiye'nin bir çok kentinde olduğu gibi düşüktü, yani İstanbul'la mukayese edilemez. Ama Samsun'da oda tiyatrosu vardı mesela. Çok önemliydi Samsunlular için çünkü başka bir tiyatro yoktu. Tek tük, arada bir gelirdi dışarıdan birileri. Bunun dışında iki tane büyük sinema vardı birisi Konak diğeri Yıldız Sineması. Buralardaki 18:00 ve 20:00 matinelere, insanlar takım elbise ve kravat takarak giderlerdi. Sanki özel bir geceye gidiyormuş gibi. Dans dersin, o zamanlar dans eden insanlar, bugüne göre bence daha şık danslar eden, bilen kesim vardı. Şu an Samsun'daki en varlıklı aileler bile Türkçe

ya da yabancı kökenli çok klas parçalarda eğlenmiyorlar, dans etmiyorlar. Eski bir müzisyen olarak bakınca insanlarda gördüğümü hissettiğimi söylüyorum; onlar için eğlenme saat 22:30, 23:00'dan sonra, iş ne zaman kasap havası, fındığı dalında kırarlar tarzı müziğe döndüğü anda insanlar eğlenmeye başlıyor. O ana kadar böyle biraz dertli gibi duruyorlar. Bu da toplumdaki kalitenin ve seviyenin, bana göre çok düştüğünü gösteren negatif bir unsur, eğlencenin şekliyle ilgili, sıradanlaşıyor gittikçe. Sadece Samsun için değil Türkiye'nin genel profili bence geriliyor. Eğitim seviyesi düştükçe müzik dinlemeyi bilen insanların seviyesi ona paralel olarak geri gidiyor.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Klasik Türk müziği konusunda çok fazla bilğim yok çünkü o konu benim ilgi alanım dışında kalıyor. Bunun sebepleri de 1960'lı yıllarda yaşım gereği ilgi duymadığım bir müzik türü. Samsun'da bizim sahne aldığımız zaman çaldığımız parçalar daha çok yabancı ağırlıklı parçalardı. Türkçe parçalardan ise Ajda PEKKAN'ın veya Durul GENCE'nin parçalarından çalardık. Daha çok yabancı artı bu tarz parçalar çalıyorduk. Klasik Türk müziği veya buna benzer müziklere biraz yabancıydık. Klasik Türk müziği ve benzeri tarzların içinde hep hüznün vardır. Türk halkının yaşam tarzıyla çok örtüşüyor. Müzik insanı neşelendirmeli, insana keyif vermeli, dinlendirmeli ve gününü neşeli yapmalı. Bu tür ağır parçalarda, elini böyle şakağına dayayıp ağlamak geliyor insanın içinden. Ben de onu sevmiyorum, onun için de uzağım bu türden müziklere.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Hayır katılmadım. Dediğim gibi o dönem çok ilgi duymadım bir müzik türüydü. Ama dinlemeyi severdim Türk halk müziğini.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk Halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Beni yabancı müziğe çeken muhtemelen dil bildiğim için şarkıların sözlerini rahatça anlayabilmemdi. Çok dolu bir içerik mi var hayır, ama içeriğinde acı yok. Eğlence var, farklı bir de tempo var. Davul, bas, gitar benim müzik anlayışıma daha uygundu o yıllarda.

Tambur, bağlama gibi enstrümanların da çok büyük ustaları var. Hiçbir şekilde bunlara negatif bir şeyler söylemiyorum. Ama o tınılar bana çok keyif vermiyordu o yaşlarda.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

FM yoktu o zamanlar. Kısa dalga, orta dalga, uzun dalga yayınları vardı. Samsun'da ilk FM yayınlarını Amerikan Radar Radyosunun yapmış olduğu yayınlarla öğrendik, daha temiz bir radyo yayını olarak. Yerel radyo olarak TRT dışında dinleyeceğimiz bir yayın yoktu o yıllarda. Yabancı yayın dinlediğimi de hatırlamıyorum o dönemlerde TRT'den. Amerikalı bir iki arkadaşım vardı Samsun'da, radarda çalışan komutanların çocuklarıydı. Bizim evin yakınlarında oturuyorlardı, bir tanesi yan binamızda oturuyordu hatta. Sürekli birlikte vakit geçirirdik. İngilizcemi ilerletmek için de çok sık görüşürdüm. O yıllarda daha çok Amerikan Radyosunun yapmış olduğu yayınları dinlerdim sabahları. Radar Samsun'daki müzisyenler için, popüler müziğin tek kaynağıydı.

16. Ne tür müzikler dinlerdiniz?

Genellikle çaldığım tarzda olan müzikleri dinlemeyi tercih ederdim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Rahmetli annem ve babam yurt dışına gittiklerinde bana 45'lik plaklar getirirlerdi. Samsun'da zaten bir tane doğru düzgün plak satan yer vardı. Cumhuriyet Meydanı'ndaki Yavuz Plak. Orada bulurduk bazen istediğimiz plâkları. Onun dışında pek bir alternatifimiz yoktu Samsun'da. Bazen İstanbul'dan sipariş verirdik plakları ama zamanında gelmezdi. On yedi yaşımda Almanya'ya okumaya gittiğim zaman, Türkiye'de siyah beyaz televizyon doğru dürüst çalışmazken, Almanya'da renkliyi görmek ayrı bir şok olmuştu benim için. Üniversite okuduğum yıllarda kaldığım öğrenci yurdunda bile dahili FM yayın vardı, müzik kanalları vardı, belki yirmi tane. Bütün kanallar gerçekten çok iyi müzik yayını yapardı.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Erol BÜYÜKBURÇ'un kıyafetlerini çok komik bulurdum. Çok akılda kalıcıydı ama öyle giyinmeyi arzu etmezdim. Ama o adama yakışıyordu. O dönem Ajda PEKKAN'ı çok beğenirdim. Ajda PEKKAN çok kısa sürede Türkiye'nin en önemli sanatçılarından biri olmuştu kendi tarzında. Bestesi falan yoktu, yabancı parçaların Türkçeleştirilmiş versiyonlarını söylerdi ama başarılıydı, çok severek dinlerdim. Kılık kıyafetinden ziyade Cem KARACA'nın ve Barış MANÇO'nun yaptığı müziği çok severdim. Hepsinden tabii ki çaldığımız şarkılar vardı. Ama onlar gibi giyinelim, edelim diye bir takıntımız yoktu, orkestra olarak çıktığımız zaman genellikle siyah tercih edilirdi. Son olarak o yıllarda sokakta laf yesek de saçlarımız da uzundu tabii.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Genel moda neyse ona uymaya çalıştık. Benim ve benim yakınımıdaki arkadaşlarımdan çok fazla kılık, kıyafet ve düşünce şeklini etkilediğini düşünmüyorum.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Samsun'un sosyal yaşamında önemli yer tutan birkaç mekân vardı. Bunlar Samsun Teras Gazinosu, Samsun Vidinli Otel'in Rufu, Samsun Yelken Kulüp'tü. Buralar elit diyebileceğimiz kitlenin gittiği yerlerdi. Bunların içinde üye olarak gidilmesi gereken yer Samsun yelken kulübüydü. Ama onun dışındaki yerler herkesin gidebileceği yerlerdi. Bir de Samsun'da eski havalimanının restoranı vardı. İlginç bir şekilde dağın başındaki bu yere, yemekleri de öyle çok ahım şahım olmamasına rağmen insanlar gidiyordu. Bir şekilde tutmuştu yani. Bu bahsettiğim yerler kültür seviyesi yüksek olan insanların gidip özellikle hafta sonlarını geçirdikleri mekânlardı. Bu mekânların hepsinde de canlı müzik vardı. Samsun'a o dönem hem dışarıdan gelen orkestralar, hem de yerli profesyonel orkestralar bu mekânlarda sahne alırlardı. İyi müzik dinlemek istiyorsan ve bunu yaparken de başın belaya girmeden, doğru düzgün insanların arasında oturmak istersen, gideceğin yerler buralardı. Dolayısıyla müziğin sosyal yaşama katkısı açısından bakıldığında evet önemliydi. Mekânın güzelliği kadar, orada çalan insanların da ne kadar kaliteli müzik

yaptığı, oraların işini arttırıyordu. Bugün de aslında bu böyle. Dolayısıyla bence olumlu katkıları her halükârda var. Ama şunu belirtmeliyim o zamanki dinleyicilerin daha elit olduğunu düşünüyorum.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Fuar içinde profesyonel olarak çalıştığımız yıllarda ben de yer tutan iki adres vardı. Birisi Yosun Kafe, bir diğeri Evin Kafeydi. Bu mekânlar fuarın merkez bölümünde karşı karşıyaydı. Yosun Kafede Ertuğrullar çalışıyordu, Grup Yankılar. Karşı kafede de biz çıkıyorduk Meteorlar Grubu olarak. Temmuz, ağustos ayları civarında Amerikalı bir grup geldi. Grubun davulcusu kız, başçısı kızın nişanlısı, solo gitar çalan çocuk da abisiydi. Bizimle birlikte çalışmaya başlamışlardı. Bir saat onlar çalışıyordu, bir saat biz çalışıyorduk. Çok profesyonellerdi gerçekten, bizden beş altı yaş daha büyüklerdi. Dünya'yı dolaşan ve bunu yapmak içinde finansmanlarını sağda solda bir süre kalıp orada müzikler yaparak sağarlardı. Popüler müziğe dair çok şey kattılar ve öğrettiler bize o yıllarda. İlk nota defterimi bana onlar hediye etmişti. O dönemin en meşhur olan parçalarını içeren bir nota defteriydi, hâlâ durur evimde. 1970'li yıllardan kalma. Bunun dışında gruplar arasında o kadar güzel dostluklar vardı ki o zamanlar biz mola verdiğimizde gidip karşıda arkadaşlarımızı dinlerdik. Onlar ara verdiklerinde kahve içerken karşıdan bizi dinlerlerdi. Böylece her iki tarafın müşterileri de bir şekilde hiç müziksiz kalmadan geceyi geçirirlerdi. Son olarak tabii ki şunu da eklemem lazım gelişim süreci hakkında en büyük etkilerden biri de Samsun'da o yıllarda bir Amerikan Radar Radyosunun var oluşu ve bu radyonun kesintisiz bir şekilde batı pop müziğini Samsun'a dinletmesidir. Bu kültürün Samsun'daki gelişimi açısından en büyük etkidir.

6.19. Cemil TAKIŞ

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe çocukluk yıllarımda yani 1960'lı yıllarda mandolin çalarak başladım. Kardeşim o zamanlar mandolin dersi alıyordu. Herhangi bir nota bilgim olmamasına rağmen pratik yaparak öğrendim bu çalgıyı. Babam bağlama çalardı o zamanlar. Babamın bağlamasıyla bir gün ona sınav verdim ve bana gitar aldı. Askere gidene kadar da bu işi gitarla yürüttüm.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Tamamen kendi becerimle öğrendim. O zamanlar Rize'de, İstanbul Radyosu sanatçılarından, kuyumcu Okan CAN vardı. Rize Müzik Severler emiyetini kurmuştu ve ben de bu topluluğa katılmışım. Orada babama dediler ki bu çocuk çok yetenekli yetişsin burada bir şeyler öğreysin, derken ben bir yıl boyunca bu cemiyete gittim. Çalgı çalanların ellerine bakarak kendi kendimi yetiştirdim ve daha sonra askere gittim. Asıl profesyonelliğe askerde başladım. Askerde, acemi birliğinden sonraki usta birliğim İstanbul Hadımköy Ordu eviydi. Orada çok iyi müzisyenlerle tanıştım. Sonradan Büyük Çekmeceye geçtim. Büyük Çekmece Kampı'nda yaz dönemini geçirdim. O zamanlar popüler olan Beyaz Kelebeklerin gitaristi Edip AKBAYRAM'ın ilk davulcusu, bir de Galata Kulesi'nde kalan bir piyanistimiz vardı adı Ömer. Onlardan çok şey öğrendim. Askerlik bittikten sonra da Samsun'a geldim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

O zamanlar çok yoksundu, notayı çoğu müzisyen bilmiyordu. Tabii biz gitarımızı tanıyorduk nereye bastığımızı biliyorduk ve partiyon usulü çalışıyorduk. Askerde beraber çalıştığım kişilerin çok faydası oldu bana. Profesyonelce çalmaya ve çalışmaya başladım.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurduğunuz bir popüler müzik grubunuz var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Grubumuzun bir ismi yoktu, program orkestrasıydık ve sanatçılara eşlik ediyorduk. Askerde solo gitar çalmama rağmen Samsun'a ilk geldiğimde benden daha iyi olan bir gitarist vardı. O yüzden ekipte bana bas gitar vermişlerdi. Bas gitarı da iyi öğrenmişim.

Samsun’da bir müddet gruplarda bas gitar çaldım. Baktım iş yürümüyor, tekrar gitar çalmaya başladım, gitarla birlikte bu sefer solistliğe de başladım. Devamında üç dört tane değişik grubum oldu. En son Ercüment VURAL ile Vidinli rufta çok güçlü bir grubumuz vardı. Dediğim gibi bu gruplar program orkestralarıydı.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Klasik piyanonun haricinde, synthesizer, gitar, bas gitar ve davul vardı. Ben ritim gitar ve solodaydım.

6. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Çok zordu, askerden önceki zamanlar gümrük olmadığı için İstanbul’dan temin etmeye çalışıyordum. Çok kötü gitarlarla çalıştım. Bunlar Sakai diye bilinen, Japon malı olan, Türkiye’ye gizlice gelmiş elden ele satılan gitarlardı. Yani marka gitarlar yoktu, çok sonradan gelmişti Türkiye’ye. Çok ilkel şartlar altında çalıştık o yıllarda. Samsun’da tanıştığım bir müzisyen arkadaşımın Fender Mustang gitar almıştım. O gitar çok iyi bir gitardı, bugün hâlâ elimde olsaydı saklardım. Maalesef o ara değiş tokuşlar vardı, satışlar vardı, öyle verdik gitti gitar.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Tabii, biz o zamanlar düğün orkestrası olarak ekstralara giden gruptuk. Konserlere falan gitmiyorduk, sadece bir defasında Ayancık’ta düzenlenen Kiraz Festivalinde konserimiz olmuştu. O zamanlar meşhur olan Özay GÖNLÜM’le birlikte sahne almıştık. Yedi kişilik bir gruptu, içerisinde nefesli enstrümanlar da vardı.

8. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, müzik grubunuzla Samsun’da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır katılmadık. Zaten popüler müzik yarışmaları da pek olmuyordu o zamanlar. Ara sıra yapılıyordu. Dediğim gibi biz grup olarak hiç katılmadık.

9. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, müzik grubunuzla Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi?
Buralarda konserler verdiniz mi?

Genellikle fuarda oluyordu bu tarz işler. Neco, Kısmet, Villa, Tilla, Yosun gibi yerlerde konser tarzı eğlenceler düzenlenirdi. Daha eski zamanlarda hal binası ve Demir Spor Lokali vardı. Ben o yıllarda Demirspor lokalinde iki dönem çalıştım. Çok popüler bir yerdi, dışarıdan yabancılar gelirdi lokale. Ama biz buranın düğün salonu şeklindeki hâline yetişebildik. Bizden önceki dönemlerde Samsunlu eski müzisyenler, yabancıların verdikleri konserlere de tanık olmuşlar.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Tabii ki, uzun saç ve İspanyol paça çok modaydı. Bir ara kot modası çıktı, İstanbul'dan kaçak kot alırdık, Tahta Kale'den. Bizim giyimimiz her zaman ekol olurdu Samsun'da, dışardan bakanlara karşı. Farklılığımız vardı yani o zamanlar Samsun'da müzisyen olarak.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Hayır, katılmadım. Ama klasik Türk müziği topluluğu vardı. Hatta Samsun'da en başta gelen şeylerinden birisiydi o zamanlar.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Samsun'da yetişen Ömer SİNOP'un oğlu Enver SİNOP ve Osman ERGEN vardı Türk halk müziğiyle ilgilenen, onlarla birlikte de sahne yaptık. Yani ilk onlar sahne alırlardı kendi dallarında, sonra bizim grup çıkardı sahneye.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk Halk müziği topluluklarının içinde değil de, popüler müzik topluluklarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Dediğim gibi çocuk yaşlarda gitara başladığım için, o zamanlar popüler müzik çok moda bir şeydi. Babam da bana bağlama çalma, gitar çal, derdi o zamanlar. Onun da etkisiyle bir başladık, gidiş o gidiş. Biz eskiden çok güzel yabancı parçalar çalar söylerdik. Son yirmi senedir hiçbir grupta ben bunu görmüyorum.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasında hangi programları dinlerdiniz?

1970'li yıllarda popüler müzikler çok modaydı. O zamanlar Saksanyonlar, Mavi Işıklar, Beyaz Kelebekler gibi İstanbul'daki büyük grupları dinlerdik. Bunların dışında güçlü çeken radyolardan da yabancı grupları dinlerdik. Beatles ve Deep Purple gibi.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben müziğin hiçbir türünü ayırt etmedim. Ama ağırlıklı olarak o yıllarda, popüler müzikleri dinlerdim. Son zamanlarda ise Sanat müziğine karşı ilgim oldu. Ud çalıyorum, gitar ve piyanoya ara verdim. Ud ile sanat müziği çalışmalarım oluyor son zamanlarda. Fena da değil yani, eşlik edebilecek kapasiteye kadar geldim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Samsun'da tek tük de olsa plak satan yerler vardı. Mesela Selçuk ÖZGÜRDAL da bu işi yapmıştır zamanında. 19 Mayıs Lisesinin karşısında Timpa adında küçük bir kasetçi dükkânı vardı. Kaset doldurmaya oraya giderdik. O kasetlerden günün popüler müziklerini dinleyerek repertuvarımıza eklerdik. Şimdiki gibi bilgisayar olmadığı için radyo ve kaset dinlerdik.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/sanatçılar hangileriydi?

O yıllarda ben daha çok Mavi Işıklar ve İstanbul Değişim Orkestrası'nı dinlerdim. Ama beni tam anlamıyla etkileyen yabancı gruplardı. Deep Purple, Beatles gibi efsane gruplar. Bu grupların yanında, tarzını çok sevdiğim Freddie Mercury'i de dinlerdim.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Tabii ki etkiliyordu. O yıllarda televizyonda az da olsa gördüğümüz zaman bu grupları, şarkıcıları onlar gibi giyim kuşama heves ederdik ama tabii bizden çok ilerdeydiler ve bizim toplumumuz buna hazır değildi. Yine de biz o yıllarda değişik giyimlerle sahne alırdık, giyimimiz farklıydı diğer gruplara göre. Yani şimdiki gençlikte gördüğümüz uzun saçlar 1970'li yıllarda da vardı. Küpe yoktu ama uzun saç vardı.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkileri olmuştur?

Çok büyük etkileri olmuştur. Samsun'da bir sürü sanatçı yetişmiştir. Bu konuda lider kentlerden bir tanesidir. Dolayısıyla müzik, toplumun kültür seviyesini arttırdığı için bu konuda insanların etkilenmemesi mümkün değildi. Samsun o yıllarda birçok usta sanatçı çıkartmıştır toplumumuza. Onun için Samsun'un, Türkiye'de müzik kültürü açısından çok büyük yeri vardır.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Şimdiki gençlerin çabuk kavramalarını iyi buluyorum. Tabii biz çok yoksun çalıştığımız için çok kısıtlı enstrümanlarla çalıştık, ama çalıştığımızı da hakkıyla çalıştık. Fakat o zamanın armonileriyle bu zamanın armonileri kuşak olarak çok farklı. Dolayısıyla gene bizim kendi kuşağımızdaki müziklerin iyi olduğunu düşünüyorum.

6.20. Okan KIRLIKOVA

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe 1975, 1976 yıllarında sesi çok hoşuma giden, akordeonla başladım. O yıllarda Samsun Fuarında yer alan orkestraları izlerken müziğe karşı olan ilgim daha da artmıştı. Sonrasında müzik hayatıma org girdi ve bu çalgıyla Samsun'da farklı yerlerde, orkestralarda yer aldım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Müziği bilen insanlardan bunun nasıl çalındığını, notanın ne olduğu öğrendik. Özellikle o dönemde Recep Ögüt diye saksafon çalan çok iyi bir müzisyen abim vardı. Onu eve çağırarak orgu daha yakın tanıma imkânı buldum. Bu şekilde yavaş yavaş müziğe adımımı atmış oldum. Bu enstrümanın eğitimini okulda falan almadım. Popüler müzik parçaları çalarken hep kulaktan dinleyerek icra etmeye çalıştım. Daha sonra yanımdaki müzisyen arkadaşlardan armonileri öğrenerek, bu konuda çalışmalar yaptım ve kendimi ilerlettim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz, yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Notalara ulaşamıyorduk, internet de yoktu. Müzisyen arkadaşlarımla parçaları onlarca kez dinleyerek, melodileri yakalamaya çalışırdık.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

Evet vardı. Ritim 71 adında bir orkestrayı ciddi anlamda kurduk. O yıllarda fuar içindeki Evin Kafeterya'da çalışıyorduk. Karşımızdaki Yosun Kafe'de ise İstanbul'dan gelen veya Samsun'da iyi durumda olan orkestralar çalışıyordu.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Ben org çalışıyordum, yanımda gitar, bas gitar ve davul vardı. Dört beş kişilik bir ekiptik.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ediyordunuz?

Mecidiyenin sonunda Arke Ticaret vardı. Bu dükkânın vitrininde Farfisa Fast 4 org görmüştüm. Her gün gidip camın önünden orga bakardım, ona sahip olmanın düşlerini kurardım. En sonunda aileme o orgu aldırıştım. 17.500 liraydı fiyatı hiç unutmayorum.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Evet çalıştık. İş daha da ilerleyince ilave olarak nefesli sazlar aldık orkestramıza. Fuardaki Neco Gazinosu'ndaki düğünlerde çalışıyorduk. Daha sonraki yıllarda büyük Samsun otelinde bir boşluk doğdu ve otelin restoran kısmında yemek müziği yapmaya başladık. Ve böylece profesyonel hayata, tam anlamıyla başlamış olduk.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Bu tarz yarışmalar çok az sayıda yapılmıştır o tarihlerde Samsun'da. Biz hiç denk gelmedik.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'a bir konser geldiği zaman Yıldız Sineması'nda verilirdi. Zeki MÜREN geldiğinde Yıldız Sineması'nda konserini vermişti. Bir de Demirspor Lokali'nde konser verilirdi. Başka da özel bir konser salonu yoktu. Sinemada yapılan konserler genellikle şehir dışından gelen sanatçılar ve gruplara ayrılırdı.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Uyuyorlardı tabii ki. O yıllarda kıyafet baloları yapılırdı Demirspor Lokalinde. İnsanlar değişik kıyafetlerle gelir dans ederlerdi ve yarışmalar yapılırdı. Şu an ki durumdan daha iyiydi o yıllar Samsun'da, bayağı bir aktivite vardı. İnsanlar şıkır şıkır giyinir gelirlerdi kendilerini göstermek için. Çok keyifli bir atmosfer oluşurdu.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Belediye konservatuvarı vardı o dönemde, burada klasik Türk müziği toplulukları oluşturulup, konserler verirlerdi. Özellikle kamu kuruluşlarında çıkarlardı. Ben hiç bu topluluklarda yer almadım. Ben batı tarzını çok sevdim ve özellikle de o alanda kendimi geliştirmeye gayret ettim. Herhangi bir klasik Türk müziği topluluğuna katılmadım.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Önceki soruda anlattığım gibi, benim pek hoşuma gitmezdi. Bu yüzden de bu tarz toplulukların içinde yer almadım.

14. Neden var olan klasik Türk halk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer alınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Tamamen sevgi ve istekle alakalı. Benim de o yıllarda pop müziğine karşı çok büyük bir ilgim vardı. Bir de orgu profesyonel olarak çalmaya başlayınca daha da girmiş oldum işin içine.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O yıllarda Samsun'da çeken radyo bir tek Amerikalıların radar üssünden yapmış olduğu yayın vardı. Yabancı popüler parçalar çalarlardı bu yayınlarda. Çok hoşuma giderdi benim ve sürekli dinlerdim. Yerli kanallardan bir tek TRT vardı, onu da çekerse zar zor dinlerdik.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben genelde Türkçe pop ve yabancı pop müziği dinlerdim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plâklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Long playleri Samsun'da Yavuz Ticaret getirirdi ve vitrine koyarlardı yeni gelen long playleri. Uğrak yerimizdi orası, gider bakardık yeni ne çıkmış diye. Bir gün Carlos Santana'nın bir albümünü alıp eve gelmiştim, çok keyifle dinlediğimi hatırladım şu an.

Black Magic Woman'ı dinlemiştim ilk, çok güzel bir parçaydı. Hayatlarını ezberledik adamların, onların o gitar çalmalarını, şarkılarını. Çok keyifliydi hâlâ da çok keyifle dinlediğim long playler var. O zamanlar Hey dergisi alırdık ve popüler müzikleri takip ederdik. Bu dergide reklamlar olurdu, posta yoluyla long playler siparişi verirdik. İçinden de ne çıkacağını da bilmeden, tavsiye üzerine ya da plak kapağının üstündeki resmin güzelliğine göre seçerdik. Benim şu an elimde 300-350 tane long play var. Böyle bir arşiv oluştu yıllar içerisinde. Hepsine de canım gibi bakarım, gözüm gibi.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

O yıllarda Cem KARACA, Barış MANÇO, Ersen ve Dadaşlar vardı. Bunlar beni çok etkilerdi şarkılarıyla, sahnedeki görünümüleriyle, saçlarının modelleriyle. Onlarla büyüdük, bizlere renk ve model oldular. Yabancıardan ise Tom Jones, Humperdinck Engelbert, Andy Williams ve Frank Sinatra'nın şarkılarını dinlerdim. Sahneye papyonla çıkarlardı bu tarz şeylerden çok etkilendik yani o dönemlerde. Biz de sahneye çıkarken orkestramızla uyum içinde kıyafetler giyerdik, papyon takardık, dinleyiciye olan saygımızdan dolayı. Grup olduğumuzu bu şekilde hissederdik.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Beni etkilemedi. Biz bir Barış MANÇO, bir Cem KARACA gibi giyinip sahneye çıkamıyorduk. Onlar popüler insanlardı ve Anadolu pop yapıyorlardı. Çok değişik yüzükler takarlardı, saçları uzundu falan. Biz de öyle bir şey olmadı.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Bize, müzikle ilgilenen gençler olarak çok büyük etkisi oldu. O yıllarda yayınlanan müzik dergilerini haftada bir takip ederdik. Orada şarkı sözleri yazardı, o da çok önemliydi bizim için, ilk on şarkıyı listelerlerdi. Televizyon 1970'li yıllarda çıktığında herkes cumartesi günleri TRT-1'deki sanatçıları yakından izleme imkânı buldu. Radyolarda da gene bir iki artış oldu, kanallarda. Bu gelişmeler sayesinde, o yıllarda insanların müzik kaliteleri de artmaya başladı.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Tekrar o yıllara geri dönebilsek keşke, çok özliyorum gençlik yıllarımızdaki popüler müziğimizi. Son zamanlarda belli başlı sanatçıların dışında, yeni çıkan müzisyenlerin hiç birini beğenmiyorum. Ritimlerin hepsi aynı, sözlerde bir anlam yok. Keyif vermiyor yani, şimdi bir Tanju OKAN'ın yerini doldurabilirler mi, dolduramazlar, dolmadı da. Şimdi bakıyorum bir sürü, yeni yeni isim, inanın dinlemiyorum, kapatıyorum. Bir şey alamayacağımı biliyorum çünkü. Bizim dönemimizdeki parçalar, şarkıcılar onlar yok artık. O yıllar bu yüzden çok önemlidir.

6.21. Osman Avni ERBİL

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe, 1970'li yıllarda gitar çalarak başladım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Hocam olmadı, kendi kendime pratikler yaparak öğrendim.

3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Biz genellikle radyolardan ve plaklardan dinleyerek çıkartıyorduk melodileri.

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla birlikte kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

O yıllarda Grup Doğuş adında bir popüler müzik grubumuz vardı. Bu grupta çalıştığım insanlar çok iyi müzisyenlerdi. Tarık ÖZMEN, Tuncay ZİGALOĞLU, Şevki USTAOĞLU gibi değerli insanlarla çalıştım.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Klavye, davul, bas gitar ve gitar.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik çalgılarını nerelerden temin ederdiniz?

O yıllarda klasik gitarım vardı benim. Amcam sünnnet düğünümde şehir dışından getirmişti hiç unutmuyorum. Biz tabii bayağı bir kıtlık yaşıyorduk o yıllarda Samsun'da. Çalgıyı geçtim, gitar teli bulmakta bile zorlanıyorduk. Konak Sineması'nın alt katında çantacı bir amca vardı, arada bir o getiriyordu işte gitar teli falan o kadar. Popüler müzik enstrümanını bulmak çok zordu Samsun'da. Müzisyenlerin büyük bir kısmı da şehir dışından temin ediyordu enstrümanlarını.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?

Evet çalıştık. Ünye'nin girişinde Kumsal Motel vardı, orada Semiha YANKI'ya eşlik ediyorduk. Bunun dışında da profesyonel olarak, Truva Otel'de program çalışmaları yaptık.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Bizim müzik yaptığımız yıllarda Samsun'da popüler müzik yarışması düzenlenmemişti. Ama bizden önceki dönemlerde bu tarz yarışmalar yapılıyordu.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Hayır, biz hiç katılmadık.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi? Buralarda konserler verdiniz mi?

O yıllarda Konak Sineması, Samsun Halk Eğitim Merkezi ve Samsun Kapalı Spor Salonu'nda konserler veriliyordu. Biz grup olarak buralarda konser vermedik.

11. Müzik içre ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Uyarlardı evet. Mesela Rock'n Roll parlamıştı o yıllarda, İspanyol paça giyilirdi ve yine bugün olduğu gibi uzun saç modası vardı.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Hayır katılmadım ama ara ara Samsun Musiki Cemiyetinin vermiş olduğu konserlere giderdim.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk halk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu tarz topluluklara katıldınız mı?

Türk halk müziği toplulukları hakkında herhangi bir bilgim yok.

14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

Öncelikle gitarı çok sevdim, gençlik yıllarımda duygularıma hitap etti. Bundan dolayı da başka bir enstrüman tercihim olmadı.

15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

O yıllarda Amerikan Radarı Samsun'daydı. Onların kendi askerlerine özel bir radyo yayınları vardı, ben onu dinlerdim. Genelde rock, caz ve o yılların popüler müzikleri çalardı bu radyoda.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben o zamanlar Jimmy Hendrix, Carlos Santana, Pink Floyd ve Deep Purple dinlerdim.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Genellikle Ankara ve İstanbul'daki büyük müzik mağazalarından, o zamanların long play'lerini, uzun çalarlarını temin etmeye çalışırdık. Samsun'da bir tek Yavuz Plak vardı o yıllarda, çok fazla alternatifiniz yoktu.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Cem Karaca, Ersen ve Dadaşlar.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?

Hayır etkilemedi, sadece tarzları hoşuma giderdi.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşantıya sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

1970'li yıllarda Konak Sineması'na Alman caz topluluğu Embrio gelmişti. Yaptıkları müzik mistikti, caz, rock karışımı bir şeydi. Samsun'daki müzik kültürüne bence en büyük etkiyi bu grup yapmıştır. Bayağı yoğunluk vardı o gün konserde hâlâ aklıma. Ama yine de sonuç olarak o yıllarda Samsun'da herkes kendi yağında kavruldu. Yani bir devlet desteği falan görmedi hiçbir müzisyen. Samsun'da kurulmuş hâlâ bir müzisyenler sendikası bile yok, bunu da burada ifade etmek isterim.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Şimdiye nazaran o yıllardaki müzik kültürü çok çok ilerideydi. Yani on kişinin sekizi hemen hemen standart müziklerin hepsini dinliyordu. Mesela, My Way, Yesterday, Feel, Frank Sinatra, bunları dinliyordu insanlar. Tabii yıllar geçtikçe bilgisayar ortamında yapılan müzikler çoğaldı ve yozlaşmaya başladı bu kültür. Sağ olsun Ertuğrul BAYRAKTARKATAL hocamın çok etkileri ve katkıları olmuştur o yıllarda Samsun'a ve Karadeniz'e. Tiffany Kulüp'e on iki kişilik muhteşem bir orkestra kurmuştur. O dönemde bu saygı duyulacak bir olaydır. Sonuç olarak diyeceğim, o yıllarda çok iyi müzisyenler yetişmiştir Samsun'da.

6.22. Ercüment VURAL

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?

Müziğe ilkokul birinci sınıfta, okulumuzda açılan mandolin kursuna giderek başladım. O yıllarda Türkiye’de deneme ilkokulları vardı, İstiklal ilköğretim de bu okullardan biriydi. Müzik öğretmenimiz rahmetli Necmi DÖNMEZ, aynı zamanda müdür muaviniydi. Okulumuzda diğer okullardan farklı olarak müzik salonu, laboratuvar ve sinema vardı. Mandolinin devamında müziğe gitar çalarak devam ettim. Bir sene sonra da piyanoyla tanıştım.

2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?

Ben çok kısa bir süre ders aldım, fazla yetenekliydim. Bir ayda beyer metodunun sonuna kadar gelmiştim. Diğer çocuklar daha telleri, tremoloları öğreniyorlardı, ben kitabı bitirmiştim bile.

3. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?

Notalar yoktu, radyodan dinleyerek çıkartmak da çok zordu parçaları. O dönemde kaset de o kadar yaygın değildi. 1970’lerin başlarında, evimizdeki pikaptan plaklar dinleyerek, parçaların notalarını kulaktan çıkartmaya çalışırdım.

4. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?

İlk olarak üç kişilik bir grubum vardı. Bu grupla fuarda kafelerde çalışıyorduk yazları. Samsun’da da o yıllarda çok iyi müzisyenler vardı mesela bir tanesi Yetginer ÜNAL’dır. Samsun’da kantin Mithat diye birisi vardı, şarküteri sahibi. Aynı zamanda ses sistemleri vardı, uyanık bir adamdı. Samsun’da, Demirspor lokalinin yanında Köşk düğün bahçesinde düğünler olurdu. Kantin Mithat da orayı kiralamış, ses sistemini kurmuştu ve orkestraları orada çalıştırıyordu, patron oydu yani. O yıllarda Köşk düğün bahçesinde kendi orkestramla solist olarak çalışmaya başladım, aynı zamanda şarkı da söylüyordum. Bir gün düğünde çalarken, Yetgin abi ve Ramis abi, ikisi duymuşlar beni oradan geçerken. İşte kim bu falan denmiş. Aynı mahallede oturduğumuz Ali UTKAN abi de Yetgin abilerin

orkestrasında çalışıyordu. Ben tanıyorum onu, çok yetenekli, gruba alalım falan demiş. Ondan sonra bana Ramis abi tarafından teklif yapılmıştı. Bizim grupta gel söyle diye. Daha 15 yaşındaydım o zaman, ben de gittim tabi doğal olarak. Düğün bahçesinden düğün salonuna birdenbire transfer oluyorsun, çok büyük bir atlamaydı yani benim için. Yetgin abinin orkestrasında da o zaman üç tane nefesli enstrüman vardı, kalabalık bir gruptu.

5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?

Üç nefesli enstrüman, gitar, bas, davul, perküsyon ve şarkıcı vardı.

6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik enstrümanlarını nerelerden temin ederdiniz?

O yıllarda Samsun'da, bağlama, ud gibi enstrümanlar gelişmişti. Orhan GENCEBAY'ın hocası olan Ömer SİNOP, aynı zamanda enstrüman üreticisi olduğu için, bağlama ve buna benzer enstrümanlar vardı daha çok, batı müziği enstrümanları yoktu. Popüler müzik çalgılarını İstanbul'dan, elden ele, birilerinden irtibatlarla temin ediyorduk ancak. İstanbul'da da üretilmiyordu o yıllarda pop müziği enstrümanları, yurt dışından geliyordu Türkiye'ye de. O yüzden de İstanbul'daki mağazalarda bu enstrümanlar çok pahalıydı. O zamanların en müthiş orgu hammond'dı, bir de bir düşüğü farsfisa vardı. Ama farfisa da çok efsane bir orgdur. Bana ilk orgumu annem 16 yaşında İstanbul'dan almıştı, farfisa Professional. Samsun'da bir de Servet NURAN'da vardı Farfisa Profesional, hatta orga Allah'ın orgu derdi. O kadar bulunmayan bir şeydi o zamanlar. Ben de alınca işte Samsun'da iki tane Farfisa org olmuş oldu. Uzun yıllar bu orgla çalıştım.

7. Kurmuş olduğunuz bu grupla profesyonel olarak çalıştınız mı?

Samsun'da yazları ağırlıklı olarak yosun kafeteryada çalışıyorduk. O yıllarda çok ünlüydü, tekti. Fuarın içerisinde yine Tiffany diye bir kulüp vardı, burası kapalı bir yerdi, orada da çaldık. Sonraki yıllarda Büyük Samsun Turban oteli ve Vidinli otelinin roof'larında çaldık. Sürekli çalınan mekanların sayısı bu kadardı, çok fazla yoktu. 1980'li yıllarda piyanist şantörler dönemi başladığında, yine fuarda küçük ev diye bir mekan vardı. Aynı zamanda yosun kafenin de sahipleriydi. Orada piyano çalışıyordum, ama tek başıma adapte olamamıştım. Hemen yanıma bas gitar, gitar ve davul alarak bir grup kurmuştum.

8. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik gruplarına katıldınız mı?

Her sene yarışmalar yapılıyordu ama biz hiç katılmadık grup olarak. Liseler arası müzik yarışması ve ses mecmuasının yaptığı bir yarışma vardı. Farklı şehirlerde yapılan yarışmalarda başarılı olanlar İstanbul'daki büyük finale katılıyordu. Ama başta da dediğim gibi ben katılmadım. Çünkü müziğin yarışması olacağına inanmıyorum. Gerçi insanları heveslendiren, daha çok o yola sevk eden bir iş. Ama bana saçma geliyor neyi neyle yarıştıyorsun yani.

9. Müzik grubunuzla 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?

Ben bireysel olarak katıldım. İki tane Eurovision var, ikisinde de ikinci oldum. Sonrasında Kuşadası'nda yapılan Altın güvercin yarışmasına katıldım, onda da ikinci oldum. Bir de yurt dışında Sopot müzik festivaline katıldım. Sopot, Eurovision gibi büyük bir yarışmadır, hatta daha kapsamlı bir yarışmadır. Eurovision sadece Avrupa ülkelerini içerirken, Sopot bütün Dünya'yı içerir. Yani Uganda'dan bile yarışmacı geliyordu. Ben o zamanlar oradaki diğer yarışmacılara göre daha profesyonel ve üst seviyede bir müzisyendim.

10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi?

Samsun'daki sinemalarda, kapalı spor salonunda, halk eğitim merkezinde ve fuar içindeki mekânlarda konserler veriliyordu.

11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?

Tabi ki, o günün kıyafetleri neyse ona uyuluyordu. Mesela Yelken kulüpte çalışırken oraya Samsun'un ileri gelenleri, zenginleri yani Samsun'un burjuva kesimi gelirdi. Tabi bu bahsettiğim eski yeri olan Fuarın en sonundaki, limana yakın olan bölümdü. Oranın yaş ortalaması büyüktü. Fakat onlar da o yılın kendi yaş ortalamasının modasını takip ediyordu. Diğer çaldığımız yerlerde yaş ortalaması daha küçüktü, kafeydi. Kadınlar mini etek ve uzun çizmeler giyerdi. Çok modern bir yerdi Samsun, aşırı moderndi hatta.

12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Katılmadım. Ama o zamanlar Samsun Musiki cemiyeti vardı. Birkaç tane de dönemsel ünlü çıktı oradan. Benim pek bir ilgim olmadı klasik Türk müziğine karşı. Dinlerdim ama çalma anlamında hiçbir ilişkim olmadı. İster istemez de dinliyordu insan bu tarz müzikleri. Çünkü evde anne, baba dinliyordu. TRT radyo da sürekli bu tarzda yayın yaptığı için mecburen herkes klasik Türk müziğini biliyordu.

13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk Müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?

Türk halk müziği de aynı şekilde. Sadece dinlerdim bir ilişkim olmadı.

14. Neden var olan Klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?

O yıllarda dünyadaki idol, Amerika ve Avrupa'ydı. Bizim medeni olarak gördüğümüz yerler oralardı ve onların müziği tabi ki doğal olarak çok ilerideydi. Çok sesli müziğe onlar ta Orta çağda geçmişlerdi, biz hâlâ tek seslideydik. Tek sesli müzik iyi midir kötü müdür onu sabaha kadar tartışırız, kötülemiyorum asla. Ama çok sesli müzik daha ilgi çeken bir şeydi. Bizim evde o yıllarda dual pikapımız vardı. Ben dört yaşındayken falan, Marc Aryan diye bir şarkıcı vardı Fransız, Ermeni asıllı, onun plaklarını dinlerdik sürekli. Onlarla büyüdüm ben. Evde kendi başıma söylerdim falan, ezberlerdim Fransızca şarkıları. Doğal olarak aileden gelen bir hayranlıktı ve bu da etkiliyordu beni doğal olarak. Sadece bu da değil aslında, içgüdüsel olarak da bir şeyler yaşıyorsun. Ben çocukluktan beri yaşadıklarımın analizini, dönüp baktığımda şimdi yapabiliyorum. Tek sesli müzik modal yapıda bir müzik ve daha çok trajedi, dram müziğidir. Çok azdır eğlenceli, neşeli şarkılar. Söz olarak, yapı olarak, hep böyle ağıttan gelen bir dram müziğidir yani. Sözleri ve müzikal yapıları efkarlandırır, hüznlendirir, üzer. Şimdi çok sesliye baktığımızda, neşeli, eğlenceli ve enerjik müzikler var. Gençsin 16-17 yaşındasın, hüzn hüzn nereye kadar, biraz coşmak istiyorsun o yaşlarda. Bu enerjiyi sana verebilen ise direk batı müziği, batıdaki müzik, doğal olarak oraya yöneliyorsun. Çünkü gençsin ve o coşkuyu içinden çıkartmak istiyorsun. Aynı dönemde arabesk müzik de vardı, arabesk müzik en kahr müziği yani. Gençlerin dinamizmine hitap etmeyen bir müzik türü. Tabi ki, Türk halk

müziğinin içerisinde neşeli müzikler var ama yetmiyordu, sayısı azdı. Rock müzik var Dünya’da o zamanlar düşün. Rock müzik dünyada patlamış, sen hâlâ yandım anam diye ağlaya ağlaya şarkılar söylüyorsun. O yıllarda Türkiye’de gençlere yönelik de hiçbir şey yoktu. Gençler kendilerini ifade etmek için içlerindeki dinamizmi ortaya çıkartmak için, 1970’li yılların ortalarında, politikanın ve siyasetin eline düştü. Siyasetçiler kullandı bu gençliği ve ziyan oldu gerçekten. Müthiş bir gençlik vardı o yıllarda. Şuna geleceğim; Dünya’daki bütün devletlerin sanat politikası vardır. Sanata bütçe ayrılır, desteklenir. Sadece müzik değil, sanatın her dalı desteklenir. Ben yurt dışında yaşadığım için bunu söylüyorum. Medeni olan her ülkenin, sanata ayırdığı bir bütçe vardır. Sanat insanın vizyonunu genişletir. Vizyonu genişleyen insan da empati kurabilen insandır, duygusunu ifade etmeye başlar. Duygusunu ifade eden insan şiddete yönelmez, çünkü duygunu ifade edebiliyordur. İfade edemediğin zaman içinde biriktirirsin biriktirirsin şiddete dönüşür o içinde biriktirdiklerin. Atatürk’ten sonra sanat politikamız hiç olmadı Türkiye’de.

15. 1960’lı ve 1970’li yıllarda, Samsun’da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?

Ben ara döneme denk geldim Samsun’da. Ama en büyük etki Amerikan Radarının olmasıdır diyebiliriz. Benden önceki dönemde Samsun’da canlı müzik yapılan yerler daha azdı. Ama şöyle de bir şey vardı, pavyonların çoğunda orkestralar, caz çalıyordu çok enteresan yani. Samsun’da radar olduğu için Amerikalı askerler hafta sonu cuma, cumartesi günü izne çıkıyorlar, şehre geliyorlar ve pavyonlara gidiyorlar. O pavyonlarda da mecburen Amerikan müziği çalmak zorundasın, müşteri çekebilmek için. Samsun’da da o zamanlar caz çalan gruplar varmış. Çok küçüktüm ben yetişemedim, büyüklerimizden duyduk. O yıllarda dünyanın en ünlü gruplarından biri olan los paragueros, Demirspor Lokali’nde sahne almış. Besame mucho’nun sahipleri, onu besteleyen grup. Samsun için çok acayip bir şey. Çok yukarıdaymış müzik, üst düzeymiş o yıllarda. Fakat Radar kapandıktan sonra 1970’lerde, biz onun kalıntıları olarak devam ettik müziğe. Soruya dönecek olursak TRT ve Kıbrıs Bayrak Radyosu vardı. Yirmi dört saat yayın yapan geniş bir banda sahipti, istediğiniz her an açıp dinleyebilirdiniz. Ankara Radyosu ve İstanbul Radyosu da vardı Samsun’da çekmezdi.

16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?

Ben o zamanlar, dönemseller olarak biraz karışık dinliyordum. Tom Jones, Engelberd Humperdinck gibi star olmuş şarkıcılar vardı, onların plaklarını dinlerdik. Herkesin evinde pikapı ve teyp'i vardı. Dual pikaplar falan çok sonradan 1970'lerin sonlarına doğru geldi ve stereo bir şey dinleyebildik. 1960'lı yıllarda yoktu bu tarz şeyler. Dünya uçmuştu tabii o dönemlerde. Biz Türkiye'de geriden takip ediyorduk gelişmeleri. İstanbul, Ankara'ya yine geliyordu ama Samsun bayağı mahrumiyet bölgesiydi. Kendi çabalarımızla onları edinip dinliyorduk. Ne dinliyorduk diye sormuştun, o yıllarda tabii Beatles ve Deep Purple'dan çok etkilenmişim gençlik dönemimde. Lisede okurken mesela okul çayı oluyordu, biz dört kişi toplanırdık Pink Floyd, Deep Purple, Beatles falan çalışıyorduk, dolup taşıyordu okulun bahçesi. Böyleydi o dönemler.

17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?

Timpa vardı, sahibi Selçuk ÖZGÜRDAL. Hem plak satıyordu hem kaset çoğaltıyordu. Büyük faydası olmuştur o yıllarda müzisyenlere. Yavuz Plaktan da 45'likleri alırdık.

18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

Bir tane diye bir şey yok, benim hoşlandığım etkilendiğim çok müzisyen vardı. Bin tane sayarım şu an. Şudur diye bir idolüm o yıllarda olmadı ama sonra oldu tabii. Müzikal olarak gelişip, çıtayı yükselttikten sonra o çıtaya hitap eden sayı azalıyor tabii dünyada. Müzisyenlerin içinde beni şu anda da en çok etkileyen, piyanist olarak bir numaram, Harry Connick, Elevens'tır. Çalışımı da çok etkilemiştir.

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçimizi etkiledi mi?

Daha demin de bahsettiğim gibi, bende müzikal olarak en büyük etkiyi Harry Connick yapmıştır. Eleven albümü çok etkileyiciydi.

20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşama sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?

Etkisi oldu tabii ama geç oldu. Amerika ve Avrupa çok ilerideydi bizden. Radyo bile çekmiyordu o yıllarda Samsun'da doğru düzgün, bir şey dinleyemiyorduk. Çok geç ilerledi her şey. Tamamen kendi çabalarımızla bireysel olarak ilerlettik, geliştirdik kendimizi.

21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Samsun'dan o zamanlar çok fazla müzisyen çıkamadı, bir ben çıktım diyebilirim. Şu anlamda; bir sürü müzisyen var tabii ama işi, müzisyenlik yaparak Türkiye çapına taşıyan benden evvelki jenerasyon Orhan GENÇEBAY vardı mesela ama tabii başka bir müzik türü o. Bizim müziğimizde ben çıktım. Ben müzik yapacağım diye yola çıktım ve yoluma devam ettim. Samsun'da birçok yetenekli müzisyen vardı ama onlar Samsun'da kalmayı tercih ettiler. Samsun'dan çıkmayınca da işte Samsun'da kalıyorsun. Samsun'da çünkü bir müzik endüstrisi yok. Müzik endüstrisi nerede var: İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de var. Ben Samsun'dan ilk olarak Bodrum'a gittim, orada yaşadım üç dört yıl, oradan da Viyana'ya gittim konservatuvar eğitimi için. Bu şekilde ilerledi.

VII. BÖLÜM: SONUÇ

Popüler kültürü temsil eden popüler müzikler; etkin olarak 1940'lı yıllarda batı ülkelerinde ortaya çıkan ve o yıllardan günümüze gelişimini ve yayılımını geniş kitlelere ulaştıran bir müzik türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Çeşitli medya teknolojilerini kullanarak üretilen ve dağıtılan popüler müzikler, modern bir müzik türü olarak tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Popüler müziklerin Türkiye'de yaygınlaşmaya başladığı 1960'lı ve 1970'li yıllarda; Samsun ili merkezindeki gelişimini konu alan bu çalışma, toplum hayatına giren yeni müzik türünün etkilerini ve inşasını ele almıştır.

Tarihsel olarak geçmişe bakıldığında Samsun ili; müzik kültürü açısından zengin bir geçmişe sahiptir. 1890 yılında Karakazisis tarafından kurulan Mandolinida Grubu ile başlayan ve beraberinde kurulan Rum Musiki Grubu, Samsun Musiki Yuvası, Samsun Halkevi Orkestrası, Samsun Halkevi Ar Şubesi Müzik Kolu, Samsun Müzik Kulübü, Samsun Musiki Cemiyeti, Latin Caz Topluluğu ve Recep ÖĞÜT ve Arkadaşları hem geleneksel anlamda hem de batı kültürü anlamında 1960'lı yılların alt yapısını oluşturmuştur.

Çalışmada; 1960'lı ve 1970'li yıllarda Samsun'da etkin olarak müzik icra eden müzisyenler ile yapılan görüşmeler ve elde edilen veriler sonucunda, Samsunlu müzisyenlerin müzikle ilk olarak, ilkökul ve ortaokul yıllarında, okullardaki müzik dersleri sayesinde tanıştıkları; okullarda açılan enstrüman kurslarına katılarak, müzik öğretmenleri eşliğinde çeşitli metotlardan mandolin ve nota öğrendikleri yapılan görüşmeler sonucunda gözlemlenmiştir. İlerleyen süreçte radyolardan yayınlanan popüler müzik parçalarındaki çok seslilikten, armonik ve ritmik yapılardan etkilenen müzisyenler gitar, bas gitar, bateri, akordeon, piyano, org gibi enstrümanlara yönelmiş; Samsun'daki Türkay SUNGURTEKİN, Yılmaz SAYLIK, Mustafa BESEN, Necmi DÖNMEZ, Nizamettin Bey, Talat Bey, Hadi Bey gibi öğretmenlerden dersler alarak ve bir önceki jenerasyonun müzisyenleriyle pratikler yaparak kendilerini geliştirmişlerdir.

Popüler müziklerin ilk zamanlarda insanların hayatlarına geleneksel medya, radyo, plak, kaset ve film endüstrisi ile girdiği, Samsun'da popüler müzik kültürü alanındaki en büyük etkileşimin ise, 1956 yılında Sovyetler Birliğini dinlemek üzere Amisos tepesine kurulan Amerikan Radarı olduğu, yapılan görüşmelerle saptanmıştır. Amerikan Radarının

içinde, radyo yayınlarının yapıldığı bir stüdyonun bulunması ve Yunanistan üzerinden Samsun'a nakledilen rock, caz ve günün yabancı popüler parçalarının yayınları, şehirde popüler müzik kültürünün yayılımını ve dinleme oranını arttırmış, şehirde de farklı bir müzikal ortam yaratmıştır. Amerikan Radar Radyosunun şehirde herkes tarafından net şekilde dinlenilebilmesi, yeni olan bu müziği tanıma fırsatı sağlamıştır. Amerikan Radar Radyosu vasıtasıyla popüler müzik türünde dünyada tanınmış birçok grubu dinleme imkânı bulan insanlar, zamanla çeşitli popüler müzik enstrümanlarına yönelmiş ve şehirde çeşitli tarzlarda popüler müzik grupları kurmuşlardır. İlerleyen süreçte televizyonun ve sinema filmlerinin yaygınlaşmaya başlamasıyla da dünyadaki tanınmış çeşitli popüler müzik gruplarının ve çevrelerinin yaratmış olduğu moda akımlarını -giyim kuşam, dans, müzik icra biçimleri- izleme ve takip edebilme imkânı bulan müzisyenler, kurdukları popüler müzik gruplarında da bu grupları örnek almışlardır.

Popüler müziklerin yaygınlaşmasıyla birlikte, şehirde bu kültüre ilişkin -Yavuz Ticaret, Bakan Ticaret, Arke Ticaret, Timpa, Pop75- müzik mağazaları, plak ve kaset dolum stüdyoları açılmış ve birçok mekânda çeşitli gruplar tarafından popüler müzik parçaları seslendirilmeye başlanmıştır. Bu süreçte, tanınmış popüler müzik gruplarının turneler yoluyla Samsun'da konserler vermesi ve popüler müzik grupları arasında düzenlenen yarışmalar, bu kültürün Samsun ilinde daha da yaygınlaşmasını ve ön plana çıkmasını sağlamıştır. Samsun'daki popüler müzik gruplarının dışında, 19 Mayıs Lisesi müzik öğretmeni Türkay SUNGURTEKİN'in, öğrencileriyle birlikte kurduğu okul orkestrası, o yıllarda Türkiye'de düzenlenen Milliyet Gazetesinin düzenlemiş olduğu liseler arası müzik yarışmasına katılmıştır. Yüz yirmi sekiz lisenin katıldığı bu yarışmada Samsun 19 Mayıs Lisesi Türkiye dördüncüsü, icrada ise Türkiye üçüncüsü olmuştur.

Sonuç olarak; elde edilen veriler doğrultusunda, 1940'lı yıllarda batılı ülkelerde başlayan ve gelişen popüler müziklerin, Samsun ili merkezindeki insanları 1960'lı ve 1970'li yıllarda, şehirde kurulan Amerikan Radar Radyosunun yapmış olduğu popüler müzik yayınları ve kitle iletişim araçları aracılığıyla etkisi altına aldığı ve şehirdeki var olan müzik kültürünü geri plana iterek yeni bir sosyal ortam yaratmış olduğu, Samsunlu müzisyenler ile yapılan görüşmelerde açıkça tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Alemdar, K. ve Erdoğan, İ. (1994). *Popüler Kültür ve İletişim* (1. Baskı). Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Aydın, A. G. (2015). *Popüler Kültür ve Reklam İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Clark, N, A., Heflin, T., Kluball, J., Kramer, E. (2015). *Understanding Music Past and Present*. 26 Kasım 2019, <https://web.ung.edu/media/university-press/Understanding%20Music-Past%20and%20Present-082817.pdf?t=1510261279926>
- Cooper, L., B., Hoffmann, W., F., Haney, S, W., Ramirez, B., B. (1997). *Rock Music in America Popular Culture II: More Rock'n Roll Resources*. 26 Kasım 2019, <https://www.taylorfrancis.com/books/9781315859675>
- Erol, A. (2009). *Popüler Müziği Anlamak: Kültürel Kimlik Bağlamında Popüler Müzikte Anlam* (3. Baskı). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Godsil, D., R., MacFarlane, J. ve Sheppard, B. (2016). *PopJustice: Volume 3, Pop Culture, Perceptions and Social Change*. 27 Kasım 2019, https://www.unboundphilanthropy.org/sites/default/files/PopJustice%20Volume%2003_Research%20Review.pdf
- Gioia, T. (1997). *The History Of Jazz*. 26 Kasım 2019, <https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/books/first/g/gioia-jazz.html>
- Haferkamp, H. ve Smelser, N. (1992). *Social Change and Modernity*. 27 Kasım 2019, <https://publishing.cdlib.org/ucpressebooks/view?docId=ft6000078s;brand=ucpress>.
- King, D. A. (1998). *Kültür, Küreselleşme ve Dünya Sistemi* (1. Baskı). (G. Seçkin ve Ü. H. Yolsal, Çev.). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Kongar, E. (1979). *Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği* (2. Baskı). Ankara: Bilgi Yayınevi.

- Langlois, T. (2011). *Non-Western Popular Music*. 26 Kasım 2019, <https://dspace.mic.ul.ie/bitstream/handle/10395/1775/Langlois%2C%20T.%282011%29%2C%20%27Introduction%3A%20NonWestern%20Popular%20Music%27%28Book%20Chapter%29.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Moghaddam, A. A. (2012). *Three Of Concepts: Modernism, Postmodernizm and Globalization*. 27 Kasım 2019, [https://www.elixirpublishers.com/articles/1350298327_43%20\(2012\)%206643-6649.pdf](https://www.elixirpublishers.com/articles/1350298327_43%20(2012)%206643-6649.pdf)
- Oktay, A. (1994). *Türkiye’de Popüler Kültür*. (1. Baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Özyurt, C. (2011). Küreselleşme ve Kimlik Etkileşimi: Modern, Postmodern ve Küresel Kimlik Sorunu. Eğribel, E. ve Özcan, U. (Ed.). *Değişim Sosyolojisi: Dünyada ve Türkiye’de Toplumsal Değişme* (505-520). İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Sarısakal, B. (2007). *Samsun Eğlence Tarihi*. (1. Baskı). İstanbul: Seçil Ofset.
- Storey, J. (1993). *Cultural Theory and Popular Culture*. 27 Kasım 2019, https://uniteyouthdublin.files.wordpress.com/2015/01/john_storey_cultural_theory_and_popular_culturebookzz-org.pdf
- T.C. Samsun Valiliği Kültür Müdürlüğü. (1997). *Geçmişten Günümüze Kültür Değerleriyle Samsun*. Samsun: Erol Ofset
- T.D.K. Yazım Kılavuzu (İmla Kılavuzu). (2019). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Williams, R. (2016). *Anahtar Sözcükler*. (6. Baskı). (S. Kılıç, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

EKLER

EK – 1. Kaynak Kişi Dizini

(Soyadı / Adı / Doğum Tarihi / Doğum Yeri)

1. ÖZDEMİR, Güven / 25.02.1941 / AMASYA
2. MAYYAK, Ramis / 16.03.1942 / SAMSUN
3. NURAN, Servet / 13.12.1944 / SAMSUN
4. ÜNAL, Yetginer / 24.01.1945 / SAMSUN
5. ÖZGÜRDAL, Selçuk / 13.04.1946 / SAMSUN
6. USTAOĞLU, Şevki / 15.05.1946 / ORDU
7. BAKAN, Mehmet / 01.02.1048 / SAMSUN
8. ŞEŞEN, İlhan / 18.06.1948 / MANİSA
9. SEÇKİN, Mehmet Nuri / 11.04.1949 / SAMSUN
10. ÖZYAVUZ, Yılmaz / 02.08.1949 / SAMSUN
11. YÜCEKENT, Kaan Uğur / 27.03.1950 / SAMSUN
12. TUHTA, Bülent / 15.11.1950 / SAMSUN
13. BAYRAKTARKATAL, Melik Ertuğrul / 16.06.1951 / SAMSUN
14. ÖZYAVUZ, Mehmet / 29.06.1951 / SAMSUN
15. DURUKAN, Erkan / 25.09.1951 / SAMSUN
16. KUZHEY, Faruk / 25.08.1952 / SAMSUN
17. TOKGÖZ, Kaya / 30.04.1953 / SAMSUN
18. BAŞOĞLU, Mazhar / 10.09.1953 / ANTALYA

19. TAKIŞ, Cemil / 12.06.1955 / ERZURUM

20. KIRLIKOVA, Okan / 03.09.1955 / SAMSUN

21. ERBİL, Osman Avni / 24.12.1959 / SAMSUN

22. VURAL, Ercüment / 01.01.1960 / SAMSUN

EK – 2. Görüşme Soruları

1. Müziğe ne zaman ve hangi çalgıyı çalarak başladınız?
2. Bu çalgıyı çalmayı nasıl öğrendiniz?
3. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik parçalarının notalarına ulaşabiliyor muydunuz yoksa dinleyerek kulaktan mı çıkartıyordunuz?
4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, müzisyen arkadaşlarınızla kurduğunuz bir popüler müzik grubu var mıydı? Varsa, bu grup hakkında bilgi verir misiniz?
5. Bu müzik grubunda hangi çalgılar kullanılıyordu?
6. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, çaldığınız popüler müzik enstrümanlarını nerelerden temin ederdiniz?
7. Kurmuş olduğunuz bu grupla, profesyonel olarak çalıştınız mı?
8. Müzik grubunuzla, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da yapılan popüler müzik gruplarına katıldınız mı?
9. Müzik grubunuzla, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türkiye genelinde yapılan popüler müzik yarışmalarına katıldınız mı?
10. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da konser verilebilen yerler nerelerdi?
11. Müzik icra ettiğiniz mekânlarda, insanlar günün modası olan giyim, kuşam ve danslara uyuyor muydu?
12. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan klasik Türk müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?
13. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da kurulmuş olan Türk Halk Müziği toplulukları hakkında bilginiz var mı? Bu topluluklara katıldınız mı?
14. Neden var olan klasik Türk müziği ve Türk halk müziği topluluklarının içinde değil de popüler müzik gruplarının içinde yer aldınız? Popüler müziklerde sizi çeken ve etkileyen şeyler nelerdi?
15. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'da dinlenilebilen radyo yayınları arasından hangi programları dinliyordunuz?
16. Siz ne tür müzikler dinlerdiniz o yıllarda?
17. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, dinlediğiniz müziklerin plaklarını ve kasetlerini nerelerden temin ederdiniz?
18. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, sizi giyim, kuşam ve müzik icra biçimleri ile etkileyen gruplar/şarkıcılar hangileriydi?

19. Bu grupların/şarkıcıların kullandığı çeşitli moda akımları, sizin yaşam tarzınızı ve müzik icra biçiminizi etkiledi mi?
20. Müzik endüstrisinin ve kitle iletişim araçlarının, 1960'lı ve 1970'li yıllarda, Samsun'daki müzik kültürüne ve toplumsal yaşama sizce ne gibi etkisi/etkileri olmuştur?
21. 1960'lı ve 1970'li yıllarda, popüler müzik kültürünün Samsun'daki gelişim süreci hakkında neler söyleyebilirsiniz?

EK – 3. Onam Formları

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI 1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Güven ÖZDEMİR.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye’de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye’de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960’lı ve 1970’li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

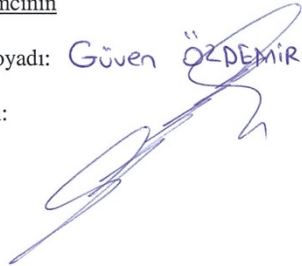
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Güven ÖZDEMİR

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Ramis Mayyak.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Ramis Mayyak

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'LI YILLARDA SAMSUN

SayınServet Nuran.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğu doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

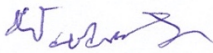
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Servet Nuran

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Yelginer Ünal.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

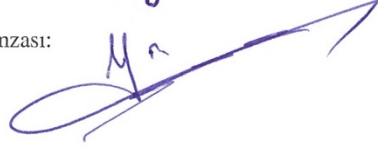
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı:

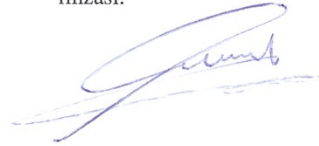
İmzası:

Yelginer ÜNAL

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Selçuk ÖZGÜRDAL;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Selçuk ÖZGÜRDAL

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Şevki USTA OĞLU.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

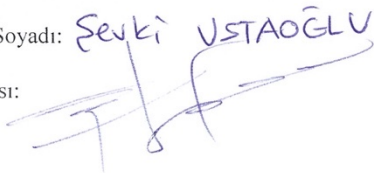
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Şevki USTA OĞLU

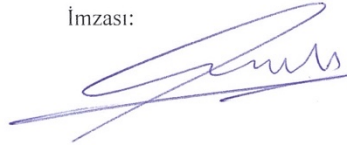
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Mehmet BAKAN.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağıını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasında da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Mehmet BAKAN / 01.02.1948

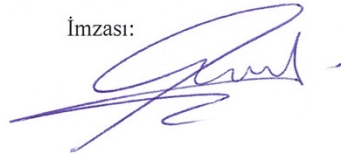
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın ...Mehmet Nuri SEÇKİN.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Mehmet Nuri SEÇKİN

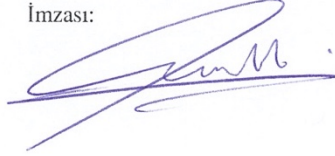
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın

YILMAZ ÖZKAN 02/08/1999, Samsun

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı:

İmzası:

YILMAZ ÖZKAN

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

Oğulcan PEHLİVAN

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Kaan Uğur YÜCEKENT.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Kaan Uğur YÜCEKENT

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmannın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Bülent Tuhta.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Bülent Tuhta

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın M. Ertuğrul Bayraktarkatal.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağına araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı:

İmzası:

M. Ertuğrul Bayraktarkatal

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

29/06/1951 Samsun

Sayın Mehmet ÖZAYVUZ;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

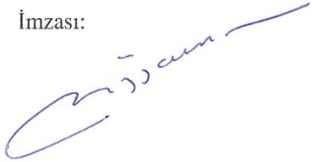
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Mehmet ÖZAYVUZ

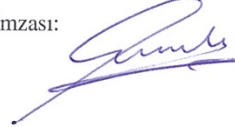
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Erkan Durukan.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Erkan Durukan

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI 1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Faruk KUZET.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

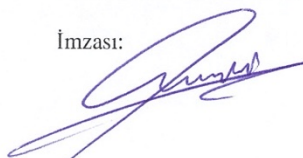
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Faruk KUZET
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN
İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Kaya Tokgöz.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye’de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye’de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasında da buna göre şekillendiği 1960’lı ve 1970’li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Kaya Tokgöz / 30.04.1953

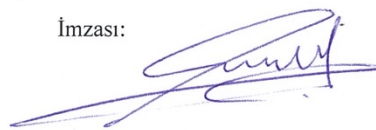
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Mazhar Başoğlu.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağıını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı:

İmzası:

Mazhar Başoğlu

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

Oğulcan Pehlivan

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'LI YILLARDA SAMSUN

Sayın Cemil TAKIŞ.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağımlı araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Cemil TAKIŞ

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Okan KIRLIKAYA.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasında da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin istegınıza bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Okan KIRLIKAYA

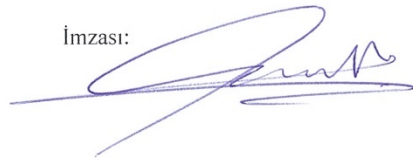
İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Osman Avni Erbil.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağını araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Osman Avni Erbil

İmzası: [Signature]

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası: [Signature]

BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Araştırmanın Adı: TÜRKİYE'DE POPÜLER MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAŞTIĞI
1960'LI VE 1970'Lİ YILLARDA SAMSUN

Sayın Erciment Vural.....;

Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Müzik Bilimi programı kapsamında yukarıda adı yazılan araştırmaya kaynak kişi olarak davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmada yer almayı kabul etmeden önce, araştırmanın ne amaçla yapılacağını anlamanız adına aşağıdaki bilgileri lütfen dikkatlice okuyunuz.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma, Samsun ilindeki toplumsal yaşantıda ve müzik kültüründe yaşanan değişimin, popüler müzik kültürü ile olan bağına araştırmaktadır. Yapılan ön araştırmalarda Türkiye'de popüler müzik kültürü ile ilgili yapılmış birçok yayın mevcut olmakla birlikte, Samsun iline ilişkin bu tarz bir etnografik çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Türkiye'de popüler müzik kültürünün yaygınlaştığı ve sonrasının da buna göre şekillendiği 1960'lı ve 1970'li yılların ayrı bir önem taşıdığı tezde; Samsun ilinde yaşanan popüler müzik kültürü etkilerinin çeşitli yönleriyle belirlenerek incelenmesi ve bu alandaki boşluğun doldurularak bilgi birikimine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılım Onayı:

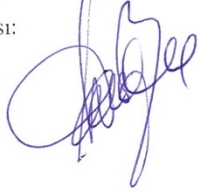
Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Bu görüşmelerde elde edilecek veriler bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden elde edilen tüm bilgiler gizli tutulacak, araştırma yayınlandığında varsa kimlik bilgilerinizin gizliliği korunacaktır.

Bu koşullar altında, araştırma kapsamında elde edilen şahsıma ait bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını, gizlilik kurallarına uyulmak kaydıyla sunulmasını ve yayınlanmasını, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmaksızın, kendi özgür irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Katılımcının

Adı Soyadı: Erciment Vural

İmzası:

Araştırmacının

Adı Soyadı: Oğulcan PEHLİVAN

İmzası:

